

รายงานการวิจัย

การศึกษาสภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน:

กรณีศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๔๓

การศึกษาสภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน :
กรณีศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กองวิจัยทางการศึกษา

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

2543

รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน :
กรณีศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2543

จำนวนพิมพ์ 5,000 เล่ม

ISBN 974-268-8834

เอกสารรายงานวิจัยทางการศึกษา อันดับที่ 261/2543

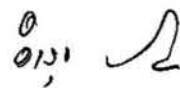
กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานการศึกษาศาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน : กรณีศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นการศึกษาต่อเนื่องจากการศึกษาศาพการผลิตและพัฒนาหนังสือสำหรับเด็ก (โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและมาเลเซีย) ซึ่งได้จัดพิมพ์ผลการศึกษาเผยแพร่ไปแล้ว จากการศึกษาดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นว่าแม้การพัฒนาหนังสือและสื่อมัลติมีเดียจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ถ้านักเรียนยังไม่รู้หนังสือ ไม่มีนิสัยรักการอ่าน ไม่รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองแล้ว สิ่งที่เกิดออกมาย่อมไม่สามารถนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาได้ การศึกษาศาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพการเรียนรู้จากหนังสือ ตลอดจนความสามารถในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ อันจะเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณลักษณะการรู้จักคิด วิเคราะห์ และใฝ่รู้ของนักเรียนต่อไป

กรมวิชาการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานการศึกษาศาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน : กรณีศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและผู้ที่มีสนใจในการนำไปพัฒนา และส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ เพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะการรู้จักคิด วิเคราะห์ และการใฝ่รู้ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน และขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลและผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

(นายอำรุง จันทวานิช)
อธิบดีกรมวิชาการ

บทคัดย่อ

การศึกษาศภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน : กรณีศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน ความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ ตลอดจนแนวทางในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่ นักเรียน จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 458 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 636 คน ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นละ 15 คน ผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 401 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 602 คน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา 15 คน และโรงเรียนมัธยมศึกษา 15 คน ได้ผลดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ 4 ใน 5 (13 โรงเรียน) มีนโยบาย/โครงการในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อม เกือบทุกโรงเรียน (14 โรงเรียน) มีการจัดป้ายนิเทศหรือติดข้อความภายในโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนอ่านและได้ความรู้ 4 ใน 5 (11 โรงเรียน) จัดสถานที่และหนังสืออ่านนอกเหนือจากห้องสมุด ส่วนโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงเรียน (15 โรงเรียน) มีนโยบาย/โครงการในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อม และเกือบทุกโรงเรียน (14 โรงเรียน) จัดป้ายนิเทศหรือติดข้อความภายในบริเวณโรงเรียน เพื่อพัฒนาการอ่านและเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน ทุกโรงเรียนจัดสถานที่และหนังสือให้นักเรียนอ่านนอกเหนือจากห้องสมุด

2. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือของครูผู้สอน พบว่าโรงเรียนประถมศึกษา ครูผู้สอนเกือบทุกคน (14 ราย) จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ ด้วยวิธีการกำหนดเรื่องก่อนศึกษาค้นคว้า โดยครูและนักเรียนร่วมกัน ส่วนโรงเรียนมัธยมศึกษา ครูผู้สอน 4 ใน 5 (12 ราย) มีการจัดกิจกรรมเช่นกัน โดยครูเป็นผู้กำหนดเรื่องก่อนศึกษาค้นคว้า

3. ความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ ในภาพรวมครูผู้สอนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเห็นว่า นักเรียนมีความสามารถน้อยในเรื่องคิด วิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่ศึกษา ($\bar{X} = 2.20$) การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ จากสิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 2.23$) และการถ่ายทอดข้อความรู้ให้กับผู้อื่น ($\bar{X} = 2.27$)

4. สภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบตามขนาด พบว่า นักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก มีสภาพการหาความรู้จากหนังสือไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

5. ความคิดเห็นของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการอ่านหนังสือพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. แนวทางส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ มีดังนี้

7.1 โรงเรียนควรกำหนดเป็นนโยบาย และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและนักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน

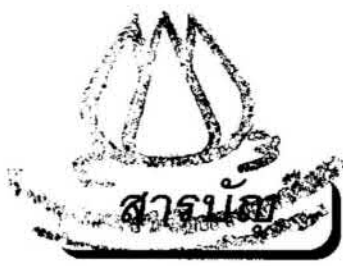
7.2 ครูผู้สอน ควรให้ความสำคัญกับการอ่านและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน

7.3 นักเรียน ควรได้รับการส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดให้มาก

7.4 ผู้ปกครอง ควรจัดหาหนังสือ และคัดเลือกหนังสือให้บุตรหลานอ่าน

7.5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรสนับสนุนด้านงบประมาณและหนังสือให้กับโรงเรียน เปิดเสรีให้โรงเรียนใช้ดุลยพินิจในการเลือกซื้อหนังสือ

7.6 ลักษณะหนังสือที่ควรให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้มากที่สุดคือหนังสือที่มีเนื้อหาถูกต้อง ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษา และใช้คำศัพท์เหมาะสมกับวัย ประเภทหนังสือที่ควรให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้มากที่สุด คือ ความรู้ทั่วไป ส่วนหนังสือที่ควรให้ใช้น้อย คือ นิยายและการ์ตูน

หน้า

เรื่อง

คำนำ

บทคัดย่อ

สารบัญ

สารบัญตาราง

บทที่ 1	บทนำ	
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
	ขอบเขตของการวิจัย	2
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	2
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	3
บทที่ 2	เอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	ความสนใจของนักเรียนในการอ่านหนังสือ	4
	ความพร้อมในการอ่าน	5
	ประโยชน์จากการอ่านหนังสือ	7
	การส่งเสริมการอ่านและนิสัยรักการอ่าน	7
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	15
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	16
	การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	19

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ตอนที่ 1	การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ จากหนังสือของโรงเรียน	21
ตอนที่ 2	การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ	25
ตอนที่ 3	สภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน	29
ตอนที่ 4	ความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ	42
ตอนที่ 5	ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ	43
ตอนที่ 6	ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการอ่านหนังสือและ การส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ	51
ตอนที่ 7	แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ	61

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย	68
อภิปรายผล	76
ข้อเสนอแนะ	79

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง	89
ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล	91

คณะผู้ดำเนินการวิจัย

156

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ จำแนกตามระดับชั้น	93
ตารางที่ 2 วิชาที่สอนของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น	94
ตารางที่ 3 หน้าที่พิเศษนอกเหนือจากการสอนของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น	95
ตารางที่ 4 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น	96
ตารางที่ 5 การกำหนดเรื่องก่อนศึกษาค้นคว้าของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น	96
ตารางที่ 6 การสำรวจแหล่งหนังสือที่จะใช้ในการศึกษาค้นคว้าของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น	97
ตารางที่ 7 การกำหนดรายชื่อหนังสือที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น	97
ตารางที่ 8 การเสนอผลการศึกษาค้นคว้าของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น	98
ตารางที่ 9 การวัดผลประเมินผลจากการศึกษาค้นคว้าของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น	98
ตารางที่ 10 การให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น	99
ตารางที่ 11 การจัดมุมหนังสือของโรงเรียน	99
ตารางที่ 12 การจัดป้ายนิเทศของโรงเรียน	100
ตารางที่ 13 การจัดกิจกรรมเสริมความรู้ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า	100
ตารางที่ 14 การจัดแหล่งความรู้ทางวิชาการของโรงเรียน	101
ตารางที่ 15 การจัดห้องสมุดโรงเรียน	101
ตารางที่ 16 สถานภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น	102
ตารางที่ 17 ผู้ที่อ่านหนังสือให้นักเรียนฟัง เมื่อยังอ่านหนังสือไม่ออก จำแนกตามระดับชั้น	103
ตารางที่ 18 จำนวนครั้งที่มิผู้อ่านหนังสือให้นักเรียนฟัง จำแนกตามระดับชั้น	104
ตารางที่ 19 ช่วงเวลาที่มีคนอ่านหนังสือให้นักเรียนฟัง จำแนกตามระดับชั้น	105

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 20 วิธีการที่นักเรียนได้นั่งสัปดาห์แต่ละประเภทมาอ่าน จำแนกตามระดับชั้น	106
ตารางที่ 21 เวลาที่นักเรียนใช้ในการอ่านหนังสือใน 1 วัน จำแนกตามระดับชั้น	109
ตารางที่ 22 ช่วงเวลาที่นักเรียนชอบอ่านหนังสือมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น	110
ตารางที่ 23 สถานที่ที่นักเรียนชอบนั่งอ่านหนังสือมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น	111
ตารางที่ 24 ผู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือ จำแนกตามระดับชั้น	112
ตารางที่ 25 สิ่งที่ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือ จำแนกตามระดับชั้น	113
ตารางที่ 26 สภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น	114
ตารางที่ 27 เปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	115
ตารางที่ 28 เปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก	116
ตารางที่ 29 เปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก	117
ตารางที่ 30 เปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก	118
ตารางที่ 31 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นรายคู่	119
ตารางที่ 32 ความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ	120
ตารางที่ 33 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น	121
ตารางที่ 34 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	124
ตารางที่ 35 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก	126
ตารางที่ 36 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นรายคู่	129

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 37 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก	130
ตารางที่ 38 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นรายคู่	133
ตารางที่ 39 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก	134
ตารางที่ 40 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นรายคู่	137
ตารางที่ 41 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น	138
ตารางที่ 42 หนังสือที่ซื้ออ่านในรอบ 1 เดือน ของผู้ปกครอง	139
ตารางที่ 43 เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือใน 1 สัปดาห์ ของผู้ปกครอง	140
ตารางที่ 44 ประเภทหนังสือที่ผู้ปกครองอ่าน	141
ตารางที่ 45 วิธีการได้นิยายมาอ่านของผู้ปกครอง	142
ตารางที่ 46 เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือนานที่สุดของผู้ปกครอง	143
ตารางที่ 47 วิธีการที่ใช้กับหนังสือที่อ่านจบแล้วของผู้ปกครอง	144
ตารางที่ 48 การอ่านหนังสือพิมพ์ของผู้ปกครอง	145
ตารางที่ 49 การใช้เวลาว่างของผู้ปกครอง	146
ตารางที่ 50 วิธีการที่ผู้ปกครองทำร่วมกับสมาชิกในครอบครัว	147
ตารางที่ 51 เจตคติเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของผู้ปกครอง	148
ตารางที่ 52 เปรียบเทียบเจตคติของผู้ปกครองชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการอ่านหนังสือ	149
ตารางที่ 53 เปรียบเทียบเจตคติของผู้ปกครองชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการอ่านหนังสือจำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก	150
ตารางที่ 54 ลักษณะหนังสือที่ควรให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้	151
ตารางที่ 55 ประเภทหนังสือที่ควรให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้	153
ตารางที่ 56 แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ	154

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานทางวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ การดำเนินงานดังกล่าว ส่วนหนึ่งได้อาศัยความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ในขณะนี้ได้เข้าร่วมโครงการ APPREB (Asia - Pacific Cooperative Program for Reading promotion and Book Development) และ ACP (Asia Copublication Program) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญประการหนึ่งคือการประสานความร่วมมือกันในกลุ่มสมาชิก เพื่อส่งเสริมการอ่านและพัฒนาหนังสือ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการในนามของประเทศไทย และได้ปฏิบัติกิจกรรมทางการศึกษาร่วมกับประเทศสมาชิกในกลุ่มมาโดยตลอด โดยเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่านและการพัฒนาหนังสือ ซึ่งประเทศไทยและมาเลเซียได้จัดทำร่วมกันตั้งแต่ปีงบประมาณ 2540 แล้ว 2 กิจกรรม คือ การสำรวจสภาพการผลิตและพัฒนาหนังสือเด็กในประเทศไทยและมาเลเซีย โดยมุ่งเน้นศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และกิจกรรมการสำรวจสภาพการผลิตและพัฒนาสื่อมัลติมีเดียในประเทศเกาหลีและญี่ปุ่น ซึ่งผลจากการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวข้างต้น ได้ข้อค้นพบบางประการที่บ่งชี้ว่า ถึงแม้ว่าจะได้มีการพัฒนาหนังสือ และสื่อมัลติมีเดียที่มีประสิทธิภาพเพียงใด ถ้ายังมีนักเรียนไม่รู้หนังสือ ไม่มีนิสัยรักการอ่าน ไม่รักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองแล้ว สิ่งทีผลผลิตออกมาย่อมไม่สามารถนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุนี้ กรมวิชาการ โดยกองวิจัยทางการศึกษา จึงศึกษาสภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นระดับชั้นที่เชื่อมต่อกัน

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะช่วยให้ได้ข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย และแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ ตลอดจนการเสริมสร้างนิสัยรักการอ่าน เพื่อนำไปสู่การใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ
4. เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่ นักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้มุ่งสำรวจสภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2541 ในโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ขนาดละ 1 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ใน 5 จังหวัดซึ่งกระจายอยู่ในทุกภาคภูมิศาสตร์

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สภาพการเรียนรู้จากหนังสือ หมายถึง วิธีการศึกษาค้นคว้าข้อความรู้เพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะการรู้จักคิด วิเคราะห์ และการใฝ่รู้ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน

ความสามารถในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ หมายถึง ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ตลอดจนการถ่ายทอดข้อความรู้ และความสามารถในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ จากสิ่งที่ได้เรียนรู้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ข้อมูลสภาพการศึกษา ค้นคว้า ข้อความรู้ของนักเรียน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาคุณลักษณะการรู้จักคิด วิเคราะห์ และใฝ่รู้ของนักเรียนต่อไป
2. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย แนวทางในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่นักเรียนให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน และสภาพสังคมในยุคปัจจุบัน

บทที่ 2

เอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาสภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน มีเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ความสนใจของนักเรียนในการอ่านหนังสือ
2. ความพร้อมในการอ่าน
3. ประโยชน์จากการอ่านหนังสือ
4. การส่งเสริมการอ่านและนิสัยรักการอ่าน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความสนใจของนักเรียนในการอ่านหนังสือ

เด็กในแต่ละวัยมีความสนใจในการอ่านหนังสือแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ เช่น อายุ เพศ สติปัญญา สิ่งแวดล้อมทั้งทางบ้านและทางโรงเรียน ตลอดจนความเป็นไปของยุคสมัยนั้นๆ สำหรับความสนใจของเด็กนักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีอายุประมาณ 11-12 ปี **ระพีพรรณ มาลัย** (2535 : อ้างอิงมาจาก สายใจ อุณนะนันท์ : 2529) และ **พนัส สุขหนองบึง** (2538 : อ้างอิงมาจาก สุนันทา ทองখন : 2525) ได้จำแนกความสนใจในการอ่านของเด็กไว้คล้ายคลึงกัน ดังนี้

อายุ 11-12 ปี เด็กชายสนใจเรื่องการผจญภัย สิ่งลึกลับ การค้นคว้า ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ชีวิตประวัติ และกีฬา ส่วนเด็กหญิงชอบเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตในบ้าน ในโรงเรียน สัตว์เลี้ยง เรื่องรักๆ ใคร่ๆ และนวนิยาย

อายุ 13-14 ปี เด็กชายสนใจเรื่องเครื่องยนต์กลไกที่ยังยากซับซ้อนขึ้น และชอบเรื่องงานอดิเรก การเพาะปลูก ความงามของร่างกาย ชีวิตประวัติ ประวัติศาสตร์ และการเดินทาง ส่วนเด็กหญิงเริ่มชอบหนังสือคำประพันธ์ บทละคร และไม่ชอบอ่านหนังสือที่เป็นหลักวิชาจนเกินไป

นอกจากนั้น **มัลลิกา นาดเสวี (2532)** ได้กล่าวถึงความสนใจของเด็กอายุ 10 ปีไว้ว่า ชอบนิทานที่เกี่ยวกับสัตว์ต่างๆ แต่ชอบในเรื่องจริงๆ มากกว่าให้สัตว์มาพูดเหมือนมนุษย์ ชอบเรื่องผจญภัย และอ่านหนังสือเกี่ยวกับการค้นพบสิ่งใหม่ๆ และเมื่ออายุ 11-12 ปี เด็กชายจะชอบอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับการผจญภัย หรือไม่ก็เป็นหนังสือที่มีวีรบุรุษ วีรสตรี และชอบอ่านหนังสือประเภทชีวประวัติและประวัติศาสตร์มาก ส่วนเด็กหญิงจะชอบอ่านหนังสือประเภทนวนิยายซึ่งสอดคล้องกับ **นิศา ชูโต** และ **กล่อมจิตต์ พลายเวช (2527)** ที่กล่าวว่าเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ รอบตัวมากขึ้น และเริ่มสนใจเรื่องของเด็กในดินแดนอื่นๆ เหตุการณ์ในสมัยอื่น และเรื่องที่เป็นจินตนาการแปลกๆ ส่วน **รัศพร ช่างธาดา (2531)** ได้กล่าวว่า เด็กในวัยนี้ จะใช้เวลาในการอ่านหนังสือมากขึ้นกว่าวัยอื่นๆ และอ่านด้วยความซึมซาบอย่างสมบูรณ์ อีกทั้งยังต้องการคำแนะนำที่เกี่ยวกับวรรณกรรมบางประการด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า ความสนใจในการอ่านของเด็กมีแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไปตามอายุ เมื่อโตขึ้นจะสนใจสิ่งแปลกๆ เรื่องราวแปลกๆ มากกว่าจะสนใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ และจะอยากอ่านเฉพาะเรื่องที่สนใจและต้องการอ่านเท่านั้น

2. ความพร้อมในการอ่าน

ความพร้อมในการอ่านของเด็ก เกิดจากปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการ (**กรมวิชาการ : 2541**) อ้างมาจาก **ภิญญาพร นิตยะประภา 2534**) และ **รพีพรรณ มาลัย (2535)** คือ ปัจจัยที่เกิดจากตัวเด็ก และปัจจัยที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวเด็ก มีดังนี้

- 1) ความพร้อมทางร่างกาย ได้แก่ ความพร้อมในการมองเห็น การฟัง การออกเสียง สุขภาพทั่วไป เพศ และลำดับการเกิด
- 2) ความพร้อมทางสมอง เด็กจะมีความพร้อมในการอ่าน เมื่อมีอายุสมอง 6 ปี 6 เดือน
- 3) ความพร้อมทางอารมณ์ ครูควรช่วยให้เด็กเกิดความอบอุ่น ความมั่นคงทางอารมณ์ และจิตใจ เพื่อจะช่วยให้เด็กมีความสุขสบายใจ ความอยากรู้อยากเห็น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้เด็กเกิดความพร้อมในการอ่านหนังสือ

4) ความพร้อมทางวิชาการ หมายถึง ความรู้ที่เด็กมีเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เช่น การรู้จักรูปภาพ การรู้จักหาความหมาย ความสัมพันธ์ของภาพ รู้จักวิธีอ่านจากซ้ายไปขวา อ่านทีละบรรทัด การรู้จักคำศัพท์ ความถูกต้องในการอ่านออกเสียง ความสามารถในการปฏิบัติตามคำสั่งและความสนใจที่จะอ่าน

ปัจจัยที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีดังนี้

1) อาชีพของบิดา มารดา เด็กที่มีสภาพร่างกายปกติ มีบิดา มารดาเป็นข้าราชการ แพทย์ พ่อค้า จะมีความพร้อมในการอ่านมากกว่าเด็กที่บิดามารดา เป็นชาวนา ช่างสวน ช่างนา หรือกรรมกร ทั้งนี้เพราะอาชีพ พื้นฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัว และพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลในครอบครัวมีส่วนช่วยให้เด็กเกิดความพร้อมได้

2) บุคคลแวดล้อม ได้แก่ บิดา มารดา ผู้ปกครอง พี่ ป้า น้า อา ฯลฯ หากบุคคลเหล่านี้ชอบอ่านหนังสือหรือเล่นิทาน เด็กจะเกิดความอยากรู้อยากเห็นและอยากอ่านมากขึ้น

3) สังคมที่อยู่อาศัย เด็กที่อยู่ในสังคมเจริญ จะมีความพร้อมในการอ่านมากกว่าเด็กที่อยู่ในสังคมชนบท เพราะได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชน ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และภาพยนตร์ เป็นต้น

4) การสะสมหนังสือ เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่คนในครอบครัวรักและสนใจสะสมหนังสือ จะทำให้มีนิสัยรักการอ่าน และความพร้อมของการอ่านก็จะตามมา

5) เหตุการณ์อื่นๆ ผู้ปกครองจะช่วยกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจในการอ่านได้โดยพาไปเลือกซื้อหนังสือที่เหมาะสมกับความสนใจ สนทนาซักถาม ชมโทรทัศน์รายการดีๆ ร่วมกับเด็ก ก็จะเป็นการส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านมากขึ้น

ข้อความที่กล่าวข้างต้นนี้สอดคล้องกับ **สายใจ อุณนะนันท์ (2529)** ที่กล่าวว่า คุณลักษณะที่สำคัญในการอ่าน มีหลายประการ ได้แก่ อายุ เพศ สถิติปัญญา การรับรู้ทางสายตา การฟัง สุขภาพร่างกาย การมีประสบการณ์ พื้นฐานทางภาษา การปรับตัวทางอารมณ์และสังคม รวมทั้งความสนใจในการอ่าน

3. ประโยชน์จากการอ่านหนังสือ

การอ่านหนังสือเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งต่างๆ และให้ผู้อ่านได้เพิ่มพูนความรู้ โดยมีผู้กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านไว้หลายคนสรุปได้ดังนี้ (ระพีพรรณ มาลัย 2535)

- 1) มีความรู้เพิ่มเติม ช่วยให้รู้กว้าง ไม่แคบอยู่เฉพาะเรื่องรอบตัว
- 2) ช่วยพัฒนาความคิด เพราะประสบการณ์ในการอ่านจะช่วยส่งเสริมความคิดให้พัฒนาขึ้น
- 3) ช่วยทำให้เป็นผู้ที่สังคมยอมรับ เพราะผู้ที่อ่านมากจะรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดี
- 4) ช่วยให้เป็นผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ
- 5) ช่วยให้ได้รับความบันเทิงในชีวิตมากขึ้น
- 6) ช่วยให้เป็นคนที่น่าสนใจ เพราะผู้ที่อ่านหนังสือมากจะมีความคิดลึกซึ้งและกว้างขวาง สามารถแสดงความรู้และความคิดเห็นที่ดีได้เสมอ
- 7) เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

จากข้อความที่ได้ประมวลไว้ข้างต้น สรุปได้ว่าการอ่านมีความจำเป็น และมีประโยชน์มากทั้งทางตรงและทางอ้อม **ทางตรง** คือทำให้ได้รับความรู้ ความคิด ตลอดจนแนวทางในการดำรงชีวิตทุกแง่มุม **ทางอ้อม** คือ ทำให้เขียนหนังสือไม่ผิด ช่วยให้อ่านหนังสือได้คล่องแคล่ว และมีนิสัยรักการอ่าน

4. การส่งเสริมการอ่านและนิสัยรักการอ่าน

การอ่าน เป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตของคนในปัจจุบัน ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านย่อมเป็นผู้ที่มีความรู้กว้างขวาง สามารถนำความรู้ไปพัฒนาทั้งทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคมให้ดียิ่งขึ้น เพราะนอกจากจะได้รับความรู้แล้วยังทำให้เกิดความบันเทิงทางด้านจิตใจอีกด้วย (เนาวรัตน์ แดงยิ้ม : 2521)

แครอลและคาร์ล (Carol and Carl : 1993) ได้กล่าวถึงสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการวางรากฐานการอ่านให้กับเด็กคือ ครูจะต้องอ่านหนังสือที่ดีให้เด็กฟังทุกวัน และควรมีหนังสือที่ดี

น่าสนใจ และเหมาะสมกับความสามารถในการอ่านของเด็กไว้ในชั้นเรียนด้วย นอกจากนั้น สโตน (Stone : 1994) ยังพบว่า การที่จะให้เด็กรักการอ่าน ครูหรือผู้ใหญ่ควรเลือกหนังสือที่เหมาะสมกับระดับความสามารถและให้เขาได้อ่านในสิ่งที่เขาสนใจ สอนให้เขาค้นพบว่าการอ่านน่าสนใจเพียงใด อันจะเป็นแรงกระตุ้นที่มาจากภายใน

ด้านปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจในการอ่านของเด็ก มาร์แชล (Marshall : 1982) สรุปไว้ดังนี้ การมีโฆษณา สิ่งตีพิมพ์ของหนังสือ การจัดหาหนังสือเด็กให้มั่งคั่งที่บ้าน ที่โรงเรียน ห้องสมุด และร้านหนังสือ มีการเลือกหนังสือเพื่อประโยชน์ต่อเด็กโดยผู้ใหญ่ (พ่อ แม่ ครู และบรรณารักษ์) เวลาและโอกาส (Opportunity) ในการอ่าน ความต้องการและความสามารถเฉพาะตัวในเด็กแต่ละบุคคล ส่วนจุดเริ่มต้นที่จะนำไปสู่การรักการอ่านคือ การให้เด็กได้ฟังนิทาน เพราะการฟังนิทาน เป็นการเชื่อมโยงความรัก ความใกล้ชิด ระหว่างพ่อแม่กับลูก ครูกับเด็ก เด็กกับเด็ก สนองตอบต่อความต้องการของเด็กๆ ที่อยู่ในวัยอยากรู้อยากเห็น ผูกให้เด็กเป็นผู้รู้จักฟัง มีสมาธิ มีความคิดสร้างสรรค์ ให้ความบันเทิงและเพิ่มพูนความรู้ นอกจากนั้นผู้เล่ายังมีโอกาสแทรกคำสั่งสอนไปในนิทาน เช่น การปลูกฝังคุณธรรมด้านต่างๆ (ไพพรรณ อินทนิล : 2534)

การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับเด็กขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญหลายประการ กัลยา สุวรรณรอด (2538; อ้างอิงมาจาก สุนทร แก้วฉาย : 2512) สรุปไว้ดังนี้

- 1) จัดห้องสมุดในชั้นเรียน
- 2) ใช้อิทธิพลจากเพื่อนและครู
- 3) จัดห้องสมุดให้สะดุดตาน่าสนใจ
- 4) ให้นักเรียนที่เข้ามาในห้องสมุดได้พบเห็นสิ่งต่างๆ ที่เป็นสิ่งพัฒนาความคิด
- 5) ใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมเด็กให้เข้าถึงหนังสือ
- 6) ประชาสัมพันธ์ห้องสมุดในบริเวณต่างๆ ให้ทั่วโรงเรียน

ด้านการมีนิสัยรักการอ่าน ระพีพรรณ มาลัย (2535 ; อ้างอิงมาจาก สายใจ อุณนะนันท์ 2529) กล่าวว่า คนไทยมีนิสัยไม่รักการอ่านเท่าที่ควร อาจเกิดจากไม่ได้รับการปลูกฝังตั้งแต่วัยเริ่มการศึกษา หรืออาจเกิดจากสาเหตุอื่นซึ่งประกอบกัน ดังนี้

- 1) ไม่ได้รับการปลูกฝังให้รักการอ่านตั้งแต่เยาว์วัย
- 2) ถูกขัดขวางไม่ให้อ่านหนังสือบางประเภท จนทำให้รู้สึกเฉยเมยต่อการอ่านหนังสือทั่วไป

- 3) ระบบการศึกษาในวัยประถมศึกษา ความจำ นักเรียนต้องท่องหนังสือตลอดเวลา ทำให้มีความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ต่อหนังสือ
- 4) สิ่งแวดล้อมในสังคมปัจจุบัน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ วิดีทัศน์ ฯลฯ ทำให้ไม่เห็นคุณค่าของหนังสือ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือประเภทใด
- 5) หนังสือที่มีจำหน่ายในปัจจุบัน ราคาค่อนข้างแพงผู้มีรายได้น้อยไม่อาจหาซื้ออ่านได้

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่ศึกษาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการอ่าน ความสามารถในการอ่าน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีรายละเอียดดังนี้

5.1 ความสนใจในการอ่าน

ความสนใจในการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ทวี มุขระโกษา (2510) สำนวทัศนคติและความสนใจในการอ่านของเด็กอายุ 11-16 ปี จำนวน 200 คน พบว่าหนังสือที่ชอบอ่านมากที่สุด คือ หนังสือวิทยาศาสตร์ รองลงไปคือหนังสือเกี่ยวกับกีฬา ส่วนวรรณไชย (2519) ศึกษาความสนใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-7 พบว่าหนังสือที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์รายวัน และหนังสือที่อ่านและเข้าใจดีที่สุด 5 อันดับแรกได้แก่ หนังสือการ์ตูน หนังสือพิมพ์ นิทาน หนังสือที่มีภาพประกอบ และนวนิยาย และ ประคอง กาญจนการุณ (2523) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า หนังสือที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สนใจมากกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี 3 ประเภท คือ เรื่องที่เป็นจริง เรื่องเพื่อฝัน และเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ ส่วนหนังสือที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สนใจมากกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีเพียงประเภทเดียว คือ หนังสือสารคดี ความรู้รอบตัว และหนังสือที่นักเรียนทั้ง 2 ระดับ สนใจอ่านเท่ากัน คือ นิทานชาวบ้าน

สำหรับความสนใจในการอ่านเมื่อพิจารณาตามประเภทหนังสือ ปริมวดี ประยูร สุข (2525) ศึกษาความสนใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อหนังสือนิทาน โดยแบ่งออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ นิทานท้องถิ่น เทพนิยาย วรรณคดี จินตนาการ ปรัมปราอิงประวัติศาสตร์และศาสนา พบว่า นักเรียนมี

ความสนใจในการอ่านนิทานทั้ง 6 ประเภทระดับมาก โดยเฉพาะนิทานประเภทจินตนาการอิงประวัติศาสตร์และศาสนา นอกจากนั้นยังพบว่า นักเรียนหญิงมีความสนใจในการอ่านนิทานทั้ง 6 ประเภทมากกว่านักเรียนชาย ส่วนการเลือกหนังสือ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เลือกตามความสนใจของตนเองมากที่สุด โดยผู้ปกครองให้การสนับสนุนในการอ่าน ทั้งเป็นผู้จัดซื้อหนังสือให้และให้คำแนะนำ ส่วนความสนใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือภาพ วาสนา ณ ลำปาง (2539) ได้ศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 300 คน ในอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง พบว่าหนังสือภาพที่นักเรียนสนใจอ่าน มีลักษณะดังนี้

- 1) เนื้อหาสนุกสนาน เพลิดเพลิน และให้ความรู้
- 2) คำบรรยายเป็นภาษาร้อยกรอง และตัวอักษรเป็นตัวพิมพ์แบบเรียบๆ และมีหัว
- 3) ภาพประกอบ มีลักษณะเป็นภาพ 3 มิติ ขนาดกลาง มีสีสันสวยงาม ชัดเจนตรงกับความเป็นจริงตามธรรมชาติ และจัดภาพบนหน้ากระดาษสองหน้าคู่กันไป
- 4) รูปเล่ม เป็นหนังสือปกแข็ง 3 มิติ และใช้กระดาษหนา
- 5) มีกิจกรรมท้ายเล่ม ที่มีลักษณะเป็นเกม

นอกจากนั้น **กรมวิชาการ** (2541) ได้ศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า หนังสือที่นักเรียน (ร้อยละ 94.7-98.3) ชอบอ่านมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ หนังสือการ์ตูน หนังสือภาพ หนังสือพิมพ์ หนังสือความรู้ทั่วไป และหนังสืออ้างอิง โดยให้เหตุผลดังนี้ ชอบอ่าน ช่วยให้ทำบ้านได้ ครูสั่งให้อ่าน และ พ่อ/แม่ ผู้ปกครองสั่งให้อ่าน สำหรับวิธีการในการได้หนังสือมาอ่านส่วนใหญ่ได้จากการยืมจากห้องสมุด เพื่อน หรือญาติ รองลงไปคือซื้ออ่านเอง

สำหรับความสนใจในการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา **กฤษณา อัจฉมวณษ์** (2533) ได้ศึกษาจากนักเรียนครูราษฎร์รังสฤษฎ์ จำนวน 1,196 คน พบว่าการอ่านหนังสือของนักเรียนจะอ่านทุกครั้งที่มีโอกาสและเมื่อจำเป็น เช่น ใกล้เคียง หรืออ่านเพื่อจะนำความรู้มาทำรายงานส่งครู นอกจากนั้น หนังสือและสิ่งพิมพ์ที่นักเรียนนำมาอ่าน ได้จากหนังสือที่วางไว้ในสถานที่ต่างๆ เช่น จากร้านตัดผม ร้านขายอาหาร ห้องสมุด ห้องหมวดวิชาต่างๆ ยืมจากเพื่อน ญาติ หรือคนรู้จัก ซื้ออ่านเอง และยืมจากห้องสมุด **ในด้านการเลือกหนังสืออ่านพิจารณา** จากเรื่องที่ตรงกับความสนใจเป็นอันดับแรก รองลงไปคือ ชื่อเรื่องน่าสนใจ และเลือกตามคำแนะนำของครูผู้สอน **สำหรับสถานที่ที่นักเรียนชอบนั่งอ่านหนังสือมากที่สุดคือ ที่บ้าน** รองลงไป

คือ ห้องสมุดโรงเรียน และที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน เวลาที่ใช้อ่าน น้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อวัน ประเภทของหนังสือที่สนใจอ่านมากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ หนังสือที่สนใจอ่านปานกลาง ได้แก่ หนังสือการ์ตูน นวนิยาย เรื่องสั้น สารคดี ตำราและหนังสือวิชาการ วารสาร หนังสืออ้างอิง และจุลสาร **ปัญหาและอุปสรรค** พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาที่พบมีดังนี้ ไม่มีเวลาไปยืมหนังสือจากห้องสมุด ไม่มีเงินซื้อ หนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ต้องการอ่านไม่มีขาย มีภาระทางบ้านและโรงเรียนมากเกินไป และไม่มีเวลาอ่าน

จากเอกสารงานวิจัย สรุปได้ว่า ความสนใจในการอ่านหนังสือของนักเรียน มีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ เช่น อายุ เพศ สถิติปัญญาระดับการศึกษา ฯลฯ และหนังสือที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาชอบอ่านมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ หนังสือการ์ตูน หนังสือภาพ และหนังสือพิมพ์ ส่วนหนังสือที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชอบอ่านมากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ การเลือกหนังสืออ่านเลือกตามความสนใจ ส่วนสถานที่ที่ชอบอ่านมากที่สุดคือที่บ้าน รองลงไปคือ ห้องสมุดโรงเรียน

5.2 ความสามารถในการอ่าน

ชยันต์ เพชรศรีจันทร์ (2533) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประชาณิเวศน์ กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เรียนโดยใช้หนังสือที่ใช้ภาพการ์ตูน กลุ่มที่ 2 เรียนโดยใช้หนังสือที่ใช้ภาพเหมือน โดยนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือที่ใช้ภาพการ์ตูน มีผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือที่ใช้ภาพเหมือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 99 **ส่วนสมหมาย อ่องซุ่ม (2534)** ได้ศึกษาความสนใจและวิจารณ์ญาณในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดวังเคียน จังหวัดชัยนาท จำนวน 40 คน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ได้รับกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยวิธีการเล่าเรื่องและสนทนาจากหนังสือพิมพ์ กลุ่มที่ 2 ใช้วิธีการทายปัญหาจากหนังสือพิมพ์และประกวดการสรุปข่าวในรอบสัปดาห์ ผลปรากฏว่า นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีความสนใจและความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณสูงกว่าก่อนการได้รับกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยความเชื่อมั่น ร้อยละ 99 นอกจากนั้นนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านทั้ง 2 วิธี มีความ

สนใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน แต่มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนที่ได้รับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยการเล่าเรื่องจากหนังสือพิมพ์และสนทนาเรื่องจากหนังสือพิมพ์ มีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณสูงกว่านักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการทนายปัญหาจากหนังสือพิมพ์ และประกวดการสรุปข่าวในรอบสัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95

นอกจากนั้น ธงชัย คำพิมพ์ (2536) ได้ศึกษาสมรรถภาพการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนบ้านห้วย จังหวัดขอนแก่น จำนวน 50 คน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เรียนภาษาไทยโดยใช้สื่ออารมณ์ขัน กลุ่มที่ 2 เรียนโดยวิธีปกติ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่ออารมณ์ขันมีสมรรถภาพการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยความเชื่อมั่น ร้อยละ 99

ด้านความเข้าใจในการอ่าน มาลา ชูเชิด (2539) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปลุกจิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 90 คน โดยการใช้แบบฝึกหัดรูปภาพกับการเรียนตามปกติ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ใช้แบบฝึกหัดรูปภาพ มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างจากนักเรียนที่เรียนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ส่วนการใช้กลวิธีในการอ่าน อุไร ศรีเคลือบ (2538) ได้ศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตการศึกษา 1 จำนวน 397 คน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้คะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทย สูง กลาง และต่ำ และกลวิธีที่นำมาใช้ในการศึกษาประกอบด้วย กลวิธีการใช้ระบบการจำ การใช้ความรู้ ความคิด การใช้สิ่งทดแทน การตระหนักรู้และควบคุมตนเอง การใช้จิตพิสัย และการสื่อสารในสังคม ผลปรากฏว่า ในการอ่านหนังสือภาษาไทย นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง ใช้กลวิธีด้านความรู้ ความคิด การตระหนักรู้และควบคุมตนเองมากที่สุด ความสามารถในการอ่านปานกลาง ใช้การตระหนักรู้และควบคุมตนเองมากที่สุด ความสามารถในการอ่านต่ำ ใช้จิตพิสัยมากที่สุด ส่วนวิธีที่นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มใช้น้อยที่สุด คือ ระบบการจำ ด้านการอ่านร้อยแก้ว นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงใช้ความรู้ ความคิดมากที่สุด ความสามารถในการอ่านปานกลาง ใช้การตระหนักรู้และควบคุมตนเองมากที่สุด ความสามารถในการอ่านต่ำ ใช้การสื่อสารในสังคมมากที่สุด และวิธีที่นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มใช้น้อยที่สุดคือ การใช้สิ่งทดแทน การอ่านนิทาน นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มใช้จิตพิสัยมากที่สุด และระบบการจำน้อยที่สุดคือ การใช้สิ่งทดแทน การอ่านนิทาน นักเรียนทั้ง

3 กลุ่มใช้จิตพิสัยมากที่สุด และระบอบการอ่านที่น้อยที่สุด และการอ่านข่าว นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง และปานกลางได้ถูกรวบรวมไว้ และควบคุมตนเองมากที่สุด ใช้ความรู้ ความคิดน้อยที่สุด

5.3 การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

พานิ พิทักษา (2531) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านให้กับบุตรหลานปานกลาง ส่วนนักเรียนเองมีพฤติกรรมเกี่ยวกับนิสัยรักการอ่านในด้านการใช้เวลาว่าง การได้นั่งสมาธิมาอ่าน ลักษณะการอ่าน รสนิยมในการอ่าน เจตคติต่อการอ่าน และการใช้ห้องสมุด ระดับปานกลาง นอกจากนั้นยังพบว่าบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยในการอ่านของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ต่อมาในปี 2541 **กรมวิชาการ** ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริม สนับสนุนการอ่านหนังสือให้บุตรหลาน พบว่ามีผู้ปกครองร้อยละ 91 ส่งเสริมให้บุตรหลานอ่านหนังสืออื่นๆ นอกเหนือจากหนังสือเรียน โดยร้อยละ 81 ชื้อหนังสือให้บุตรหลานอ่านและมีทั้งที่ซื้อให้อ่านเป็นประจำ (ร้อยละ 13.8) บ่อยครั้ง (ร้อยละ 40.5) และนานๆ ครั้ง (ร้อยละ 45.7)

นอกจากนั้น **อังคณา กล่อมฤทธิ์ (2532)** ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความอยากรู้ อยากรู้อยากเห็น และนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และปีที่ 6 ที่เข้าใช้ห้องสมุดมากและน้อย จำนวน 354 คน พบว่า นักเรียนที่เข้าใช้ห้องสมุดมาก มีความอยากรู้อยากเห็น ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่เข้าใช้ห้องสมุดน้อย แต่มีนิสัยรักการอ่านมากกว่ากลุ่มนักเรียนที่เข้าใช้ห้องสมุดน้อยและกลุ่มที่เข้าใช้ห้องสมุดมากจะเข้าใช้ห้องสมุดเมื่อว่างจากกิจกรรมอื่น ส่วนกลุ่มผู้เข้าใช้ห้องสมุดน้อยจะเข้าใช้ห้องสมุดเมื่อครูสั่งให้ค้นคว้าและทำรายงาน

ด้านพฤติกรรมรักการอ่าน สุพจน์ พันธนิยะ (2534) ได้ศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนบ้านกำแพงเพชร จังหวัดสงขลา จำนวน 60 คนโดยใช้ตัวแบบที่เป็นการรู้ตัวชีวิตประวัติ บทควมชีวิตประวัติ และชีวประวัติบรรยาย พบว่าตัวแบบทั้ง 3 ประเภท ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมรักการอ่านไม่แตกต่างกัน และนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตแตกต่างกันมีพฤติกรรมรักการอ่านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วย

ความเชื่อมั่น ร้อยละ 99 ส่วน เกสสุรางค์ สักกะบุชา (2540) ได้ศึกษาผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 16 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีนิสัยรักการอ่านเพิ่มมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนที่เรียนตามการสอนแบบปกติ มีนิสัยรักการอ่านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยความเชื่อมั่น ร้อยละ 99 เช่นเดียวกัน

ส่วนเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติในการอ่านกับผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน สุวณัฐ ไบกุหลาบ (2535) ได้ศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากการศึกษาผลการวิจัย สรุปได้ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีพฤติกรรมเกี่ยวกับนิสัยรักการอ่านปานกลาง และผู้ปกครอง เป็นผู้ที่มิมีบทบาทสำคัญในการสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับบุตรหลาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

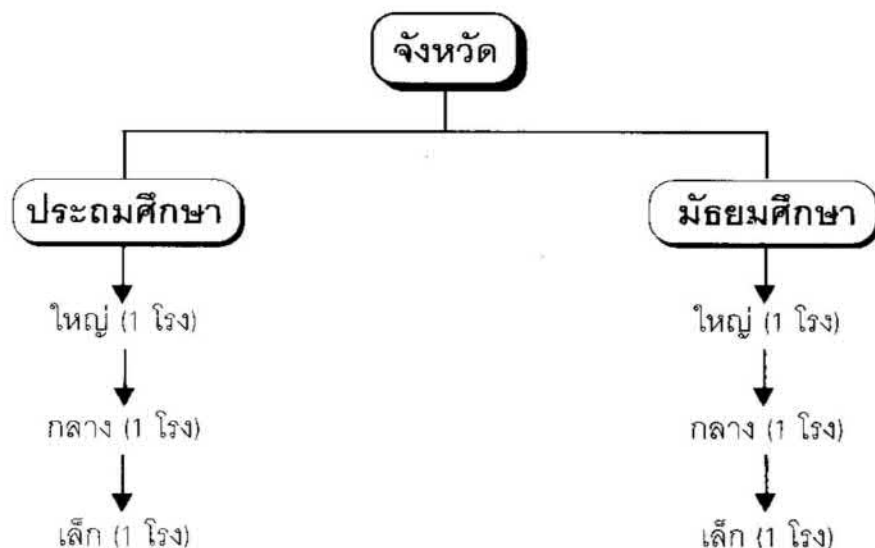
การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน : กรณีศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมุ่งศึกษาสภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน ความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ ตลอดจนแนวทางในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่ นักเรียน โดยมีวิธีดำเนินงานเพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครู ผู้ปกครอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง

1. นักเรียนได้จากการสุ่มแบบเจาะจงโดยเลือกจากนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก (ขนาดโรงเรียนกำหนดตามเกณฑ์ของต้นสังกัด) และเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชน ใน 5 จังหวัด ได้แก่ ตรัง จันทบุรี สุพรรณบุรี หนองคาย และลำปาง จังหวัดละ 6 โรงเรียน ประถมศึกษา 3 โรงเรียน มัธยมศึกษา 3 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ได้จำนวนนักเรียนดังนี้

ขนาด	ระดับชั้น	
	ป.6	ม.1
ใหญ่	177	220
กลาง	182	204
เล็ก	99	212
รวมทั้งสิ้น	458	636

2. ครูผู้สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้องที่นักเรียนให้ข้อมูล รวมทั้งสิ้น 30 คน (ครูผู้สอน ป. 6 15 คน ครูผู้สอน ม. 1 15 คน)

3. ผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในห้องที่เป็นผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งสิ้น 1,003 คน (ผู้ปกครอง ป. 6 401 คน ผู้ปกครอง ม. 1 602 คน)

4. ผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 30 คน (ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา 15 คน โรงเรียนมัธยมศึกษา 15 คน)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 4 ฉบับ มีขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือดังนี้

1. ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือตามกรอบและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้เครื่องมือ 4 ฉบับ คือ แบบสอบถามนักเรียน แบบสอบถามครูผู้สอน แบบสอบถามผู้ปกครอง และแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน

2. นำเครื่องมือทั้ง 4 ฉบับ ให้ที่ปรึกษาโครงการพิจารณาตรวจแก้ไข เพื่อให้เครื่องมือมีความสมบูรณ์และครอบคลุมตามกรอบและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. นำเครื่องมือทั้ง 4 ฉบับ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษาไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดชนะสงคราม และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ กรุงเทพมหานคร เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และการใช้สำนวนภาษาในการสื่อความหมาย

4. นำเครื่องมือที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เหมาะสมกับการนำไปใช้จริง ได้แก่ การใช้สำนวนภาษาให้ชัดเจนและเข้าใจง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นที่ศึกษา การชี้แจงวิธีการใช้เครื่องมือแต่ละฉบับเป็นต้น ได้เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 4 ฉบับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามนักเรียน

แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับ สภาพการเรียนรู้จากหนังสือ สภาพการหาความรู้จากหนังสือ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ โดยเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ และมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักเรียน มี 3 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพการเรียนรู้จากหนังสือ มี 9 ข้อ

ตอนที่ 3 สภาพการหาความรู้จากหนังสือ มี 7 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ มี 20 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามครูผู้สอน

แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ ความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ และแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ โดยเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบและมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ มี 6 ข้อ

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ แบ่งเป็น 2 ข้อย่อย คือข้อ ก มี 6 ข้อ และ ข้อ ข มี 5 ข้อ (ในกรณีข้อ ก เลือกตอบว่า **จัด** ให้ตอบทั้งข้อ ก และ ข้อ ข รวม 11 ข้อ แต่ถ้าข้อ ก เลือกตอบว่า **ไม่จัด** ให้ตอบเฉพาะข้อ ข รวม 5 ข้อ)

ตอนที่ 3 ความสามารถในการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน มี 10 ข้อ

ตอนที่ 4 แนวทางส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ แบ่งเป็น 3 ข้อย่อย คือ ข้อ 4.1 มี 5 ข้อ ข้อ 4.2 มี 11 ข้อ และข้อ 4.3 มี 4 ข้อ

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามผู้ปกครอง

แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมของครอบครัว ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ โดยเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบและมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scales) มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มี 4 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมของครอบครัว มี 12 ข้อ

ตอนที่ 3 เจตคติ ความคิดเห็น และค่านิยมเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ มี 8 ข้อ

ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนฉบับนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารจัดการด้านการอ่านสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ บรรยายภาพ และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ และแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ โดยเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ และเขียนบรรยาย มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การบริหารจัดการด้านการอ่านสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ มี 4 ข้อ

ตอนที่ 2 บรรยายภาพและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ มี 3 ข้อ

ตอนที่ 3 แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ มี 6 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นักวิชาการศึกษาจากกรมวิชาการ ศึกษาพิเศษจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษาพิเศษจากสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 จังหวัดร่วมออกปฏิบัติงานภาคสนาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างระหว่างวันที่ 21-27 มิถุนายน 2541 โดยใช้วิธีการเก็บจากกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะของเครื่องมือดังนี้

1. สอบถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เก็บข้อมูลโดยคณะผู้วิจัย ด้วยวิธีการให้นักเรียนตอบแบบสอบถามพร้อมกันทั้งห้องแล้วรับคืนทันที

2. สอบถามครูผู้สอน เก็บข้อมูลโดยคณะผู้วิจัย ด้วยวิธีการให้ครูตอบแบบสอบถามแล้วรับคืนทันที

3. สอบถามผู้ปกครองนักเรียน เก็บข้อมูลโดยฝากแบบสอบถามให้นักเรียนไปมอบให้ผู้ปกครองตอบ แล้วนำมาส่งครูประจำชั้นรวบรวมส่งคืนคณะผู้วิจัยทางไปรษณีย์

4. สัมภาษณ์ผู้บริหาร เก็บข้อมูลโดยคณะผู้วิจัย

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติสำหรับข้อมูลที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklists) โดยการหาค่าสัดส่วน ความถี่ ค่าร้อยละ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ค่าที (t - test)

1.3 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละระดับ จำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of variance) และทดสอบเป็นรายคู่ในแต่ละขนาดโดยวิธี Least Significant Difference (LSD) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS - X (Statistical Package for the Social Science)

1.4 วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับข้อมูลที่มีลักษณะปลายเปิด (Open - ended question)

2. การแปลความหมายข้อมูล

2.1 การแปลความหมายข้อมูลที่ศึกษาถึงสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ให้เลือก 3 ระดับ ใช้การแปลความหมายตามค่าเฉลี่ย ดังนี้

2.51-3.00	หมายถึง	การปฏิบัติในระดับมาก
1.51-2.50	หมายถึง	การปฏิบัติในระดับกลาง
1.00-1.50	หมายถึง	การปฏิบัติในระดับน้อย

2.2 การแปลความหมายข้อมูลที่ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ให้เลือก 4 ระดับ ใช้การแปลความหมายตามค่าเฉลี่ย ดังนี้

3.51-4.00	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างมาก
2.51-3.50	หมายถึง	เห็นด้วย
1.51-2.50	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1.00-1.50	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.3 การแปลความหมายข้อมูลที่ศึกษาความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ให้เลือก 4 ระดับ ใช้การแปลความหมายตามค่าเฉลี่ย ดังนี้

3.51 - 4.00	หมายถึง	มีความสามารถมากที่สุด
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความสามารถมาก
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความสามารถน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความสามารถน้อยที่สุด

3. การนำเสนอข้อมูล นำเสนอในรูปความเรียง พร้อมรายละเอียดในตารางแนบท้าย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาศภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน : กรณีศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อมุ่งศึกษาศภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน ความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ ตลอดจนแนวทางในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่ นักเรียนผลจากการศึกษาดังกล่าวนำเสนอเป็น 5 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือของโรงเรียน
- ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ
- ตอนที่ 3 สภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน
- ตอนที่ 4 ความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ
- ตอนที่ 5 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ
- ตอนที่ 6 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการอ่านหนังสือและการส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ
- ตอนที่ 7 แนวทางส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

โดยแต่ละตอนมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือของโรงเรียน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา 15 คน และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 15 คน เกี่ยวกับการบริหารการจัดการด้านสภาพแวดล้อม การจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ ปรากฏผลดังนี้

1.1 การบริหารการจัดการด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

- 1) นโยบาย/โครงการเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ
โรงเรียนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ 4 ใน 5 (13 โรงเรียน) มีนโยบาย/โครงการได้แก่ โครงการ

ห้องสมุดเคลื่อนที่ (3 โรง) โครงการส่งเสริมการอ่าน (3 โรง) การจัดป๋ายนิเทศให้ความรู้แก่นักเรียน (2 โรง) โครงการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โครงการจัดกิจกรรมห้องสมุด โครงการต้นไม้ให้ความรู้ โครงการภาษาไทยวันละคำ โครงการเล่าเรื่องหน้าเสาธง (โครงการละ 1 โรง) และ 1 ใน 5 (2 โรง) ไม่มีนโยบาย/โครงการ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ทุกโรง (15 โรง) มีนโยบาย/โครงการ ได้แก่ โครงการจัดตะกร้าหนังสือตามที่ต่างๆ ในโรงเรียน (3 โรง) โครงการส่งเสริมการอ่าน โครงการประกวดผู้มาใช้บริการห้องสมุดมากที่สุด (2 โรงเท่ากัน) โครงการห้องสมุดเคลื่อนที่ตามหมวดวิชา/ห้องแนะแนว โครงการติดต่อความตามต้นไม้เป็นคำคล้องจองสั้นๆ โครงการสวนหนังสือ อุทยานการศึกษา โครงการจัดชุมนุมรักการอ่าน โครงการจัดกิจกรรมตอบปัญหาในห้องสมุด โครงการรณรงค์การอ่านหนังสือที่บ้าน โครงการความรู้หน้าเสาธง โครงการประกวดเสียงตามสาย (โครงการละ 1 โรง)

2) การให้ความรู้หรือจัดอบรมครูเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

โรงเรียนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ 2 ใน 3 (10 โรง) ไม่เคยให้ความรู้หรือจัดอบรมครู มีเพียง 1 ใน 3 (5 โรง) จัดอบรม แต่ไม่ได้เน้นเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมโดยตรง เป็นเพียงเนื้อหาสาระส่วนหนึ่งที่สอดแทรกอยู่ในการอบรม

โรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่ 3 ใน 5 (9 โรง) ไม่เคยให้ความรู้หรือจัดอบรมครู มีเพียง 2 ใน 5 (6 โรง) จัดอบรม แต่ไม่ได้เน้นเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมโดยตรงเช่นเดียวกับระดับประถมศึกษา

3) การศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

โรงเรียนประถมศึกษา 3 ใน 5 (8 โรง) ไม่เคยศึกษาดูงาน มี 2 ใน 5 (7 โรง) ที่เคยศึกษาดูงาน โดยศึกษาดูงานในเรื่องการจัดห้องสมุดและการจัดสภาพแวดล้อม (2 โรงเท่ากัน) และการจัดห้องเรียน (1 โรง)

โรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่ 2 ใน 3 (10 โรง) เคยศึกษาดูงาน แต่ไม่ได้เน้นเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมโดยตรง เป็นการศึกษาดูงานในทุกๆ เรื่อง และมีเพียง 1 ใน 3 (5 โรง) ไม่เคยศึกษาดูงาน

4) การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

โรงเรียนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ 2 ใน 3 (11 โรง) มีการจัดกิจกรรม ได้แก่ จัด

กิจกรรมวันสำคัญ (4 โรง) การประกวดการเล่านิทาน (2 โรง) จัดฝึกประชาสัมพันธ์ ประกวดการพูดในที่ชุมชน การแข่งขันทางด้านวิชาการ จัดป้ายนิเทศให้ความรู้ และพื้่านหนังสือให้น้องฟัง (1 โรงเท่ากัน) และมีเพียง 1 ใน 3 (4 โรง) ไม่มีการจัดกิจกรรม

โรงเรียนมัธยมศึกษา ทุกโรง (15 โรง) มีการจัดกิจกรรม ได้แก่ จัดป้ายนิเทศตามอาคารเรียน (4 โรง) จัดประกวดยอดนักอ่านประจำภาคเรียน จัดกิจกรรมตอบปัญหา (2 โรงเท่ากัน) จัดประกวดเรียงความ การแข่งขันตอบปัญหาจากสารานุกรม จัดสัปดาห์ห้องสมุด จัดมุมหนังสือใต้อาคารเรียน จัดสวนหนังสือ จัดสัปดาห์วิชาการ จัดชุมนุมรักการอ่าน (1 โรงเท่ากัน)

1.2 บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

1) การจัดป้ายนิเทศ หรือติดข้อความภายในบริเวณโรงเรียน

โรงเรียนประถมศึกษาเกือบทุกโรง (14 โรง) จัดป้ายนิเทศหรือติดข้อความภายในบริเวณโรงเรียน โดย 5 โรงให้เหตุผลว่า ต้องการให้อ่าน ให้มีความรู้ 1 โรงเท่ากันให้เหตุผลว่าจะทำให้เด็กสนใจและอยากติดตาม เด็กสามารถมองเห็นและสื่อได้กับเด็กทุกวัย และดึงดูดความสนใจของนักเรียน และมีเพียง 1 โรง ที่ไม่ได้จัดเพราะห้องเรียนแต่ละห้องจัดป้ายนิเทศเป็นประจำอยู่แล้ว

โรงเรียนมัธยมศึกษาเกือบทุกโรง (14 โรง) จัดป้ายนิเทศหรือติดข้อความภายในบริเวณโรงเรียน โดยให้เหตุผลดังนี้ เพื่อให้เด็กพัฒนาการอ่าน (3 โรง) ส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน (3 โรง) ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ (2 โรง) กระตุ้นการอ่านของนักเรียน (2 โรง) และเพื่อดึงความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้รับทราบข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรู้ และให้เด็กสนใจศึกษาหาความรู้ (1 โรงเท่ากัน)

2) การจัดสถานที่ และหนังสือให้นักเรียนอ่าน

โรงเรียนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ 4 ใน 5 (11 โรง) จัดสถานที่และหนังสือให้นักเรียนอ่านนอกเหนือจากห้องสมุด โดยให้เหตุผลดังนี้ เป็นนโยบายของโรงเรียนที่ทุกห้องต้องมีมุมให้นักเรียนอ่านหนังสือ (3 โรง) ห้องสมุดไม่กว้างพอที่จะรับเด็กจำนวนมาก (1 โรง) และต้องการกระตุ้นให้เด็กสนใจอ่าน (1 โรง) ส่วนอีก 1 ใน 5 (4 โรง) ไม่มีการจัดสถานที่และหนังสือให้นักเรียนอ่านนอกเหนือจากห้องสมุด โดยแต่ละโรงเรียนให้เหตุผลว่า ห้องเรียนแต่ละห้องจะมีมุมหนังสืออยู่แล้ว หนังสือมีไม่เพียงพอ กำลังอยู่ระหว่างปรับปรุงสถานที่ และนักเรียนไปอ่านหนังสือที่ที่อ่านหนังสือของหมู่บ้าน

โรงเรียนมัธยมศึกษา ทุกโรงจัดสถานที่และหนังสือให้นักเรียนอ่านนอกเหนือจากห้องสมุด โดยให้เหตุผลดังนี้ ห้องสมุดแคบไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน (3 โรง) ต้องการให้นักเรียนมีที่อ่านหนังสือมากขึ้น และรักการอ่าน (2 โรง) นักเรียนได้อ่านหนังสือมากขึ้น ได้เห็นตัวอย่างที่ดีจากการอ่าน นักเรียนอ่านหนังสือได้ง่าย สะดวก ทำให้นักเรียนอยากอ่านหนังสือและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นักเรียนได้มีโอกาสและสถานที่หาความรู้เพิ่มมากขึ้นนอกเหนือจากห้องสมุด ได้เปลี่ยนบรรยากาศในการอ่าน จำนวนหนังสือในห้องสมุดไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน (1 โรงเท่ากัน)

3) การจัดห้องสมุดให้ศึกษาค้นคว้า

โรงเรียนประถมศึกษา ทุกโรงจัดห้องสมุดให้ศึกษาค้นคว้า และได้จัดทำในเรื่องต่อไปนี้คือ

- สถิติการใช้ห้องสมุด โดยใช้วิธีนับจำนวนนักเรียนเข้าใช้แต่ละวัน (4 โรง) นับจำนวนหนังสือที่นักเรียนยืม ทำบัตรห้องสมุด (แยกสี) เมื่อถึงสิ้นเดือนจะสรุปผลและมีการให้รางวัลห้องที่ใช้บริการห้องสมุดมากที่สุด จัดตารางการใช้แต่ละสัปดาห์แล้วทำสถิติการใช้โดยประมาณ (1 โรงเท่ากัน)

- สถิติการยืมหนังสือ โดยใช้วิธีนับจำนวนหนังสือที่นักเรียนยืม (6 โรง) และใช้นับจำนวนนักเรียนเข้าใช้หนังสือแต่ละวัน และจัดทำสถิติเป็นรายวัน (1 โรงเท่ากัน)

- การจัดกิจกรรมเพื่อจูงใจให้นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุด โดยจัดนิทรรศการแนะนำหนังสือ (3 โรง) จัดกิจกรรมประกวดลายมือ เล่านิทาน ตอบคำถาม (2 โรง) จัดประกวดเขียนภาพระบายสี จัดป้ายนิเทศ ประชาสัมพันธ์หน้าเสาธง แข่งขันทักษะทางวิชาการ ประกวดคนอ่านหนังสือได้มากที่สุดจะได้รับรางวัล และเชิดหุ่นกระบอก (1 โรงเท่ากัน)

- การแนะนำหนังสือให้นักเรียนอ่าน โดยแนะนำหน้าเสาธง (3 โรง) จัดแสดงหนังสือใหม่ และติดป้ายประกาศเชิญชวนหน้าห้องสมุด (2 โรงเท่ากัน) จัดนิทรรศการ ป้ายเชิญชวนแจ้งผ่านไปยังครูประจำชั้น และแจ้งในที่ประชุมครู (1 โรงเท่ากัน)

- การประเมินผลการจัดห้องสมุด โดยใช้การนิเทศภายใน (3 โรง) ใช้วิธีทำสถิติข้อมูลการใช้ห้องสมุด สังเกตการใช้ตู้บัตรรายการ เก็บสถิติการใช้ห้องสมุดและการยืมหนังสือ ใช้การสังเกตทั่วไป ประเมินทุกสิ้นภาคการศึกษาโดยใช้การสังเกตพฤติกรรมกรรมการอ่าน มีโครงการประเมินทุกปี และประเมินโดยคณะกรรมการที่โรงเรียนจัดตั้ง (1 โรงเท่ากัน)

โรงเรียนมัธยมศึกษา ทุกโรงจัดห้องสมุดให้ศึกษาค้นคว้า และได้จัดทำในเรื่องต่อไปนี้ คือ

- สถิติการใช้ห้องสมุด โดยการใช้การจแนบจากนักเรียนทุกคนที่เข้าห้องสมุด (5 โรง) ใช้การจแนบจากบัตรของนักเรียนที่เข้ามาใช้ (4 โรง) และใช้นับด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (2 โรง)
- สถิติการยืมหนังสือ โดยเก็บข้อมูลจากบัตรยืม (5 โรง) เก็บข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ด้วยระบบบาร์โค้ด และใช้การจแนบจากจำนวนหนังสือที่ยืมเพื่อดูว่าใครยืมมากที่สุด (2 โรงเท่ากัน)
- การจัดกิจกรรมเพื่อจูงใจให้นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุด โดยจัดสัปดาห์ห้องสมุด (5 โรง) จัดแข่งขันตอบปัญหา (3 โรง) จัดให้รางวัลนักเรียนที่เข้าห้องสมุดและยืมหนังสือมากที่สุด (2 โรง) ประกาศแจ้งหนังสือใหม่ให้นักเรียนมายืมอ่าน จัดให้มีหนังสือมากขึ้น ตกแต่งห้องสมุดให้น่าเข้ามาอ่าน จัดนิทรรศการเชิญชวน และประชาสัมพันธ์ (1 โรงเท่ากัน)
- การแนะนำหนังสือให้นักเรียนอ่าน โดยมีป้ายนิเทศแนะนำหนังสือ จัดแสดงหนังสือใหม่ๆ ให้นักเรียนเห็น (4 โรง) จัดแสดงหนังสือที่ห้องสมุด และประชาสัมพันธ์ช่วงเข้าก่อนโรงเรียนเข้า และเขียนประกาศติดไว้ที่หน้าห้องสมุด (2 โรงเท่ากัน) มีตู้แสดงหนังสือที่น่าสนใจประชาสัมพันธ์โดยใช้เสียงตามสาย และใช้แผ่นพับแนะนำ (1 โรงเท่ากัน)
- การประเมินผลการจัดห้องสมุด โดยดูจากสถิติการใช้ห้องสมุดและการยืมหนังสือของครูและนักเรียน (4 โรง) ฝ่ายวิชาการประเมินผลทุกปี สรุปผล นำข้อมูลมาปรับปรุงห้องสมุด (3 โรง) มีตู้แสดงความคิดเห็น และประเมินเป็นเทอม โดยผู้บริหารและครูเป็นผู้ประเมิน (1 โรงเท่ากัน)

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

จากการสอบถามครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 30 คน เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือของโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน (ตารางที่ 1-3)

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 15 คน เกือบทุกคน (14 ราย) เป็นหญิง จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ 4 ใน 7 (8 ราย) มีอายุอยู่ระหว่าง 40-44 ปี วิชาที่สอนคือ คณิตศาสตร์ 2 ใน 3 (10 ราย) ภาษาไทย 4 ใน 7 (8 ราย) และภาษาอังกฤษ 1 ใน 2 (7 ราย) โดยทุกคนมีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป และเกือบทุกคน (14 ราย) เป็นครูประจำชั้น

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 15 คน ทุกคนเป็นหญิง จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ 1 ใน 3 (5 ราย) มีอายุระหว่าง 25-29 ปี วิชาที่สอนคือ ภาษาไทย 1 ใน 3 (5 ราย) ภาษาอังกฤษ 2 ใน 7 (4 ราย) วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา 1 ใน 7 (2 รายเท่ากัน) ส่วนใหญ่ 2 ใน 5 (6 ราย) มีประสบการณ์ในการสอน 3-5 ปี รองลงมา 1 ใน 3 (5 ราย) มีประสบการณ์ตั้งแต่ 12 ปี ขึ้นไป และเกือบทุกคน (14 ราย) เป็นครูประจำชั้น

2.2 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาเกือบทุกคน (14 ราย) จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ มีเพียง 1 รายที่ไม่จัด ส่วนครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 ใน 5 (12 ราย) จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ มีเพียง 1 ใน 5 (3 ราย) ไม่ได้จัด (ตารางที่ 4) สำหรับกิจกรรมที่จัดมีวิธีการดังต่อไปนี้

1) การกำหนดเรื่องก่อนศึกษาค้นคว้า (ตารางที่ 5)

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาทุกคน (14 ราย) มีการกำหนดเรื่องก่อนศึกษาค้นคว้าโดยครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด รองลงมา 2 ใน 7 (4 ราย) ครูเป็นผู้กำหนด และ 1 ใน 7 (3 ราย) นักเรียนเป็นผู้กำหนด

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกคน (12 ราย) มีการกำหนดเรื่องก่อนศึกษาค้นคว้าโดยส่วนใหญ่ 3 ใน 4 (9 ราย) ครูเป็นผู้กำหนด รองลงมา 1 ใน 2 (6 ราย) ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด มีเพียง 1 รายที่ให้นักเรียนเป็นผู้กำหนด

2) การสำรวจแหล่งหนังสือที่จะใช้ในการค้นคว้า (ตารางที่ 6)

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาทุกคน (14 ราย) มีการสำรวจแหล่งหนังสือที่จะใช้ในการศึกษาค้นคว้า จากห้องสมุดโรงเรียน รองลงมา 1 ใน 2 (6 ราย) สำรวจจากบ้าน และ 1 ใน 7 (2 ราย) สำรวจจากห้องสมุดประชาชน

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกคน (12 ราย) มีการสำรวจแหล่งหนังสือที่จะ

ใช้ในการศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดโรงเรียน รองลงมา 1 ใน 2 (5 ราย) สืบมาจากห้องสมุดประชาชน และ 1 ใน 3 (4 ราย) สืบจากบ้าน

3) การกำหนดรายชื่อหนังสือที่จะใช้ศึกษาค้นคว้า (ตารางที่ 7)

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาเกือบทุกคน (13 ราย) มีการกำหนดรายชื่อหนังสือที่จะใช้ศึกษาค้นคว้า โดยส่วนใหญ่ 3 ใน 4 (9 ราย) ครูเป็นผู้กำหนด รองลงมา 1 ใน 2 (7 ราย) ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด มีเพียง 1 รายที่ให้นักเรียนกำหนด

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา เกือบทุกคน (11 ราย) มีการกำหนดรายชื่อหนังสือที่จะใช้ศึกษาค้นคว้า โดยส่วนใหญ่ 2 ใน 3 (8 ราย) ครูเป็นผู้กำหนด รองลงมา 1 ใน 2 (5 ราย) ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด และ 1 ใน 6 (2 ราย) นักเรียนเป็นผู้กำหนด

4) การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า (ตารางที่ 8)

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา (14 ราย) มีการเสนอผลการศึกษาค้นคว้า โดยให้นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียน รองลงมา 1 ใน 2 (7 ราย) ให้นักเรียนจัดทำเอกสารรายงานและ 1 ใน 2 (5 ราย) ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอ

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาเกือบทุกคน (11 ราย) มีการเสนอผลการศึกษาค้นคว้า โดยส่วนใหญ่ 2 ใน 3 (8 ราย) ให้นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียน รองลงมา 1 ใน 2 (7 ราย) ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอ และ 1 ใน 4 (3 ราย) นักเรียนจัดทำเอกสารรายงาน

5) การวัดผลประเมินผลจากการศึกษาค้นคว้า (ตารางที่ 9)

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาทุกคน (14 ราย) มีการวัดผลประเมินผลจากการศึกษาค้นคว้า โดยเกือบทุกคน (13 ราย) ใช้วิธีครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน รองลงมา 2 ใน 3 (10 ราย) ครูเป็นผู้ประเมิน และ 1 ใน 3 (5 ราย) นักเรียนประเมินตนเอง

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาเกือบทุกคน (11 ราย) มีการวัดผลประเมินผลจากการศึกษาค้นคว้า โดย 5 ใน 6 (10 ราย) ใช้วิธีครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน รองลงมา 1 ใน 2 (6 ราย) ครูเป็นผู้ประเมิน มีเพียง 1 รายที่ให้นักเรียนประเมินตนเอง

6) การให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้า (ตารางที่ 10)

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาเกือบทุกคน (13 ราย) ให้นักเรียนไปศึกษาเฉพาะเนื้อหาที่สำคัญๆ เท่านั้น 1 รายเท่านั้นให้ศึกษาทุกเนื้อหาที่เรียน บางเนื้อหาที่เห็นว่าเหมาะสม และเฉพาะเหตุการณ์วันสำคัญต่างๆ

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา เกือบทุกคน (11 ราย) ให้นักเรียนไปศึกษาเฉพาะเนื้อหาสำคัญๆ เท่านั้น 1 ใน 4 (3 ราย) ให้ศึกษาทุกเนื้อหาที่เรียน และ 1 ราย ให้ศึกษาตามจุดประสงค์ที่กำหนด

2.3 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือของโรงเรียน ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1) มุมหนังสือ (ตารางที่ 11)

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ 6 ใน 7 (13 ราย) ระบุว่าโรงเรียนมีการจัดมุมหนังสือ มีเพียง 1 ใน 7 (2 ราย) ที่ไม่จัด สำหรับประเภทหนังสือที่จัดได้แก่ หนังสือส่งเสริมการอ่าน มี 6 ใน 7 (13 ราย) หนังสืออ่านเพิ่มเติม มี 4 ใน 5 (12 ราย) และหนังสือเรียนมี 5 ใน 7 (11 ราย)

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ 4 ใน 5 (12 ราย) ระบุว่าโรงเรียนมีการจัดมุมหนังสือ มี 1 ใน 5 (3 ราย) ที่ไม่จัด สำหรับประเภทหนังสือที่จัดได้แก่ หนังสืออ่านเพิ่มเติม มี 4 ใน 5 (12 ราย) วารสาร/นิตยสาร มี 5 ใน 7 (11 ราย) และหนังสือส่งเสริมการอ่านกับหนังสือพิมพ์ มี 3 ใน 5 (9 ราย เท่ากัน)

2) ป้ายนิเทศ (ตารางที่ 12)

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาทุกคน (15 ราย) ระบุว่าโรงเรียนมีการจัดป้ายนิเทศเนื้อหาที่นำมาจัด ได้แก่ ความรู้ทั่วไป (15 ราย) รองลงมา 6 ใน 7 (13 ราย) เป็นความรู้ในเนื้อหาที่เรียน และ 1 ใน 3 (5 ราย) เป็นสารคดี

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกคน (15 ราย) ระบุว่าโรงเรียนมีการจัดป้ายนิเทศเนื้อหาที่นำมาจัด ได้แก่ ความรู้ทั่วไป (14 ราย) รองลงมา 2 ใน 3 (10 ราย) เป็นความรู้ในเนื้อหาที่เรียน และ 3 ใน 5 (9 ราย) เป็นสารคดี

3) กิจกรรมเสริมความรู้ (ตารางที่ 13)

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาทุกคน (15 ราย) ระบุว่าโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อให้นักเรียนศึกษาหาความรู้โดยเกือบทั้งหมด (14 ราย) ให้ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด 6 ใน 7 (13 ราย) จากเอกสารที่ครูเตรียมให้ และ 3 ใน 5 (9 ราย) จากการจัดนิทรรศการ

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกคน (15 ราย) ระบุว่าโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าความรู้ โดยเกือบทั้งหมดให้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด (14 ราย) รองลงมา 4 ใน 5 (12 ราย) จากการจัดนิทรรศการ และ 5 ใน 7 (11 ราย) จากเอกสารที่ครูเตรียมให้

4) แหล่งความรู้ทางวิชาการ (ตารางที่ 14)

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ 6 ใน 7 (13 ราย) ระบุว่าโรงเรียนมีการจัดแหล่งความรู้ทางวิชาการ มีเพียง 1 ใน 7 (2 ราย) ที่ไม่จัด สิ่งที่จัดคือ มุมนิทรรศการ 1 ใน 2 (8 ราย) แผ่นพับ 1 ใน 2 (7 ราย) และศูนย์ข้อมูลข่าวสาร 1 ใน 5 (3 ราย)

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ 4 ใน 5 (12 ราย) ระบุว่าโรงเรียนมีการจัดแหล่งความรู้ทางวิชาการ มีเพียง 1 ใน 5 (3 ราย) ที่ไม่จัด สิ่งที่จัดคือ มุมนิทรรศการ 2 ใน 3 (10 ราย) ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร 2 ใน 5 (6 ราย) และแผ่นพับ 1 ใน 3 (5 ราย)

5) ห้องสมุดโรงเรียน (ตารางที่ 15)

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาทุกคน (15 ราย) ระบุว่าโรงเรียนมีการจัดห้องสมุดโรงเรียน สิ่งที่ทุกโรงเรียนนำมาจัดคือ หนังสือภาพ/ นิตยสาร และหนังสืออ่านเพิ่มเติม (15 ราย เท่ากัน) รองลงมา คือ หนังสือเรียน หนังสือส่งเสริมการอ่าน หนังสืออ้างอิง และหนังสือพิมพ์ (14 รายเท่ากัน) และวารสาร/นิตยสาร (13 ราย)

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกคน (15 ราย) ระบุว่าโรงเรียนมีการจัดห้องสมุดโรงเรียน สิ่งที่ทุกโรงเรียนนำมาจัดคือ หนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสือพิมพ์ วารสาร/นิตยสาร (15 รายเท่ากัน) รองลงมา คือ หนังสืออ้างอิง (14 ราย) หนังสือภาพ/นิตยสาร และหนังสือส่งเสริมการอ่าน (13 รายเท่ากัน)

ตอนที่ 3 สภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน

จากการสอบถามนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1,094 คน เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน สภาพการเรียนรู้จากหนังสือ สภาพการหาความรู้จากหนังสือ ปรากฏผลดังนี้

3.1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน (ตารางที่ 16)

จากการสอบถามนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นพบว่า

1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 458 คน ส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.7 อีกร้อยละ 49.3 เป็นชาย อาศัยอยู่กับบิดาและมารดามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.0 บิดามารดาสวนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปคิดเป็นร้อยละ 40.2 รองลงมาร้อยละ 39.1 มีอาชีพเกษตรกรรม และร้อยละ 11.8 ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ

2) นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 636 คน ร้อยละ 50.0 เป็นชายอีกร้อยละ 49.8 เป็นหญิง อาศัยอยู่กับบิดามารดามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 76.9 บิดามารดาสวนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 42.1 รองลงมาร้อยละ 28.8 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และร้อยละ 12.4 รับราชการ ตามลำดับ

3.2 สภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน

เมื่อพิจารณาสภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 17-25)

1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 458 คน มีสภาพการเรียนรู้จากหนังสือดังนี้

1.1) ผู้ที่อ่านหนังสือให้นักเรียนฟัง เมื่อยังอ่านหนังสือไม่ออก

พบว่า นักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ในโรงเรียนทั้งขนาดใหญ่ กลาง เล็ก มีผู้ที่อ่านหนังสือให้นักเรียนฟัง (ตารางที่ 17)

1.2) จำนวนครั้งที่มิผู้อ่านหนังสือให้นักเรียนฟัง เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า นักเรียนร้อยละ 35.6 จำไม่ได้ ร้อยละ 30.6 มีผู้อ่านให้ฟัง 2-3 วันครั้ง และร้อยละ 20.4 มีผู้อ่านให้ฟังทุกวัน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีดังนี้ (ตารางที่ 18)

โรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนร้อยละ 37.8 จะมีผู้อ่านหนังสือให้ฟัง 2-3 วันครั้ง ร้อยละ 25.7 จำไม่ได้ และร้อยละ 23.6 มีผู้อ่านให้ฟังทุกวัน ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง นักเรียนร้อยละ 44.9 จำไม่ได้ ร้อยละ 22.7 มีผู้อ่านให้ฟัง 2-3 วันครั้ง และร้อยละ 22.2 มีผู้อ่านให้ฟังทุกวัน ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนร้อยละ 34.5 จำไม่ได้ ร้อยละ 33.3 มีผู้อ่านให้ฟัง 2-3 วันครั้ง และร้อยละ 17.2 มีผู้อ่านให้ฟังสัปดาห์ละครั้ง ตามลำดับ

1.3) **ช่วงเวลาที่มีคนอ่านหนังสือให้นักเรียนฟัง** เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 57.0 มีผู้อ่านให้ฟังในช่วงเวลาว่าง รองลงมา ร้อยละ 16.4 อ่านเมื่อขอให้อ่านให้ฟัง และร้อยละ 13.4 อ่านก่อนนอน เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียนมีดังนี้ (ตารางที่ 19)

โรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนร้อยละ 58.8 มีผู้อ่านให้ฟังช่วงเวลาว่าง ร้อยละ 18.2 อ่านให้ฟังก่อนนอน และร้อยละ 12.2 อ่านเมื่อขอให้อ่านให้ฟัง ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง นักเรียนร้อยละ 53.3 มีผู้อ่านให้ฟังช่วงเวลาว่าง ร้อยละ 20.3 อ่านเมื่อขอให้อ่านให้ฟัง และร้อยละ 13.2 อ่านเวลาใดๆ ก็ได้ ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนร้อยละ 60.9 มีผู้อ่านให้ฟังช่วงเวลาว่าง ร้อยละ 16.1 อ่านเมื่อขอให้อ่านให้ฟัง และร้อยละ 9.2 เท่ากัน อ่านก่อนนอนและอ่านเวลาใดๆ ก็ได้ ตามลำดับ

1.4) **วิธีการที่นักเรียนได้นั่งสอแต่ละประเภทมาอ่าน** เมื่อพิจารณาในภาพรวมจากหนังสือจำนวนประมาณ 12 ประเภท หนังสือที่นักเรียนอ่านมากใน 3 อันดับแรก ได้แก่ (ตารางที่ 20)

- หนังสือเรียน (จำนวน 673 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 53.0) ยืม (ร้อยละ 46.2) และเช่า (ร้อยละ 0.7) ตามลำดับ

- การ์ตูน (จำนวน 564 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 62.1) ยืม (ร้อยละ 31.7) และเช่า (ร้อยละ 6.2) ตามลำดับ

- หนังสือภาพ (จำนวน 518 ราย) ได้มาโดยวิธียืม (ร้อยละ 59.5) ซื้อ (ร้อยละ 35.5) และเช่า (ร้อยละ 5.0) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาวิธีการที่นักเรียนได้นั่งสอแต่ละประเภทมาอ่าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน มีดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ หนังสือที่นักเรียนอ่านมากใน 3 อันดับแรก ได้แก่

- หนังสือเรียน (จำนวน 262 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 52.0) ยืม (ร้อยละ 47.0) และเช่า (ร้อยละ 1.0) ตามลำดับ

- การ์ตูน (จำนวน 210 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 64.3) ยืม (ร้อยละ 29.5) และเช่า (ร้อยละ 6.2) ตามลำดับ

- หนังสืออ้างอิง (จำนวน 189 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 54.0) ยืม (ร้อยละ 42.8) และเช่า (ร้อยละ 3.2) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง หนังสือที่นักเรียนอ่านมากใน 3 อันดับแรก ได้แก่

- หนังสือเรียน (จำนวน 288 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 54.2) ยืม (ร้อยละ 45.1) และเช่า (ร้อยละ 0.7) ตามลำดับ

- การ์ตูน (จำนวน 234 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 63.7) ยืม (ร้อยละ 28.2) และเช่า (ร้อยละ 8.1) ตามลำดับ

- หนังสือภาพ (จำนวน 219 ราย) ได้มาโดยวิธียืม (ร้อยละ 49.3) ซื้อ (ร้อยละ 45.7) และเช่า (ร้อยละ 5.0) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก หนังสือที่นักเรียนอ่านมากใน 3 อันดับแรก ได้แก่

- หนังสือเรียน (จำนวน 123 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 52.8) และยืม (ร้อยละ 47.2)

- การ์ตูน (จำนวน 120 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 55.0) ยืม (ร้อยละ 42.5) และเช่า (ร้อยละ 2.5) ตามลำดับ

- หนังสืออ้างอิง (จำนวน 114 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 51.8) ยืม (ร้อยละ 45.6) และเช่า (ร้อยละ 2.6) ตามลำดับ

1.5) เวลาที่นักเรียนใช้ในการอ่านหนังสือใน 1 วัน เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 49.6 ใช้เวลา $\frac{1}{2}$ - 1 ชั่วโมง รองลงมา ร้อยละ 26.0 ใช้เวลาน้อยกว่า $\frac{1}{2}$ ชั่วโมง และร้อยละ 17.4 ใช้เวลา $1\frac{1}{2}$ - 2 ชั่วโมง เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีดังนี้ (ตารางที่ 21)

โรงเรียนขนาดใหญ่ ใน 1 วัน นักเรียน ร้อยละ 50.9 ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ $\frac{1}{2}$ - 1 ชั่วโมง ร้อยละ 27.1 ใช้เวลาน้อยกว่า $\frac{1}{2}$ ชั่วโมง และร้อยละ 14.1 ใช้เวลาอ่าน $1\frac{1}{2}$ - 2 ชั่วโมง

โรงเรียนขนาดกลาง ใน 1 วัน นักเรียน ร้อยละ 53.3 ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ $\frac{1}{2}$ - 1 ชั่วโมง ร้อยละ 20.9 ใช้เวลาน้อยกว่า $\frac{1}{2}$ ชั่วโมง และร้อยละ 20.3 ใช้เวลาอ่าน $1\frac{1}{2}$ - 2 ชั่วโมง

โรงเรียนขนาดเล็ก ใน 1 วัน นักเรียน ร้อยละ 40.4 ใช้เวลาในการ

อ่านหนังสือ $1\frac{1}{2}$ - 1 ชั่วโมง ร้อยละ 33.3 ใช้เวลาอ่านน้อยกว่า $1\frac{1}{2}$ ชั่วโมง และร้อยละ 18.2 ใช้เวลาอ่าน $1\frac{1}{2}$ - 2 ชั่วโมง

1.6) **ช่วงเวลาที่นักเรียนชอบอ่านหนังสือมากที่สุด** เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 33.0 ชอบอ่านหนังสือเวลาเย็น รองลงมาร้อยละ 30.3 ชอบอ่านเวลากลางคืน และร้อยละ 12.9 ชอบอ่านช่วงเวลาใดก็ได้ เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีดังนี้ (ตารางที่ 22)

โรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนชอบอ่านหนังสือเวลาเย็น เวลากกลางคืน และเวลาบ่ายหลังเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 37.3 ร้อยละ 32.2 และร้อยละ 11.3 ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง นักเรียนชอบอ่านหนังสือเวลากลางคืน เวลาเย็น และช่วงเวลาใดก็ได้ คิดเป็นร้อยละ 35.2 ร้อยละ 26.9 และร้อยละ 17.6 ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนชอบอ่านหนังสือเวลาเย็น เวลากกลางคืน และช่วงเวลาใดก็ได้ คิดเป็นร้อยละ 36.4 ร้อยละ 18.2 และร้อยละ 14.1 ตามลำดับ

1.7) **สถานที่ที่นักเรียนชอบนั่งอ่านหนังสือมากที่สุด** เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 64.8 ชอบนั่งอ่านหนังสือที่บ้านตนเอง รองลงมาร้อยละ 31.9 ชอบนั่งอ่านที่ห้องสมุดโรงเรียน และร้อยละ 0.7 เท่ากัน ชอบนั่งอ่านหนังสือที่ห้องสมุดประชาชน และร้านหนังสือ เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีดังนี้ (ตารางที่ 23)

โรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนชอบอ่านหนังสือที่บ้านตนเอง ห้องสมุดโรงเรียน และห้องสมุดประชาชน คิดเป็นร้อยละ 64.9 ร้อยละ 30.5 และร้อยละ 1.7 ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง นักเรียนชอบนั่งอ่านหนังสือที่บ้านตนเอง และห้องสมุดโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 74.7 และร้อยละ 23.0 ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนชอบนั่งอ่านหนังสือที่ห้องสมุดโรงเรียน และที่บ้านตนเอง คิดเป็นร้อยละ 50.5 และร้อยละ 46.5 ตามลำดับ

1.8) **ผู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือ** เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 85.4 พ่อ/แม่ เป็นผู้ส่งเสริมให้อ่านหนังสือ รองลงมาร้อยละ 81.9 ครูเป็นผู้ส่งเสริมให้อ่านหนังสือ และร้อยละ 23.4 พี่น้องเป็นผู้ส่งเสริมให้อ่านหนังสือ เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีดังนี้ (ตารางที่ 24)

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือคือ พ่อ/แม่ ครู และพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 80.2 ร้อยละ 75.7 และร้อยละ 18.1 ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือคือ พ่อ/แม่ ครู และพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 90.7 ร้อยละ 85.7 และร้อยละ 30.8 ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือคือ ครู พ่อ/แม่ และพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 85.9 ร้อยละ 84.8 และร้อยละ 19.2 ตามลำดับ

1.9) **สิ่งที่ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือ** เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ร้อยละ 59.9 พ่อ/แม่ สนับสนุนให้อ่าน ร้อยละ 59.0 เพื่อหาความรู้ไว้ใช้สอบ และร้อยละ 54.2 มีสื่อการอ่านที่น่าสนใจ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีดังนี้ (ตารางที่ 25)

โรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนร้อยละ 57.1 พ่อ/แม่สนับสนุนให้อ่าน ร้อยละ 53.7 เพื่อหาความรู้ไว้ใช้สอบ และร้อยละ 50.8 มีสื่อการอ่านที่น่าสนใจ ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง นักเรียนร้อยละ 64.8 พ่อ/แม่สนับสนุนให้อ่าน ร้อยละ 63.7 เพื่อหาความรู้ไว้ใช้สอบ และร้อยละ 62.1 มีสื่อการอ่านที่น่าสนใจ ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนร้อยละ 57.6 อ่านเพื่อหาความรู้ไว้ใช้สอบ ร้อยละ 53.5 พ่อ/แม่สนับสนุนให้อ่าน และร้อยละ 47.5 ครูส่งเสริมให้อ่าน ตามลำดับ

2) **นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1** จำนวน 636 คน มีสภาพการเรียนรู้จากหนังสือดังนี้

2.1) **ผู้ที่อ่านหนังสือให้นักเรียนฟัง** เมื่อยังอ่านหนังสือไม่ออก พบว่า นักเรียนมากกว่าร้อยละ 70 ในโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก มีผู้ที่อ่านหนังสือให้นักเรียนฟัง (ตารางที่ 17)

2.2) **จำนวนครั้งที่มิผู้่านหนังสือให้นักเรียนฟัง** เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 39.7 จำไม่ได้ รองลงมา ร้อยละ 26.4 มีผู้อ่านให้ฟัง 2-3 วันครั้งและร้อยละ 18.6 มีผู้อ่านให้ฟังทุกวัน เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีดังนี้ (ตารางที่ 18)

โรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนร้อยละ 37.6 จำไม่ได้ ร้อยละ 24.3 เท่ากันมีผู้อ่านให้ฟังทุกวัน และ 2-3 วันครั้ง และร้อยละ 8.3 มีผู้อ่านให้ฟังสัปดาห์ละครั้ง ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง นักเรียนร้อยละ 39.5 จำไม่ได้ ร้อยละ 25.0 มีผู้อ่านให้ฟัง 2-3 วันครั้ง และร้อยละ 15.8 มีผู้อ่านให้ฟังทุกวัน ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนร้อยละ 42.1 จำไม่ได้ ร้อยละ 29.5 มีผู้อ่านให้ฟัง 2-3 วันครั้ง และร้อยละ 15.3 มีผู้อ่านให้ฟังทุกวัน ตามลำดับ

2.3) **ช่วงเวลาที่มีคนอ่านหนังสือให้นักเรียนฟัง** เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 48.8 มีผู้อ่านหนังสือให้นักเรียนฟังในช่วงเวลาว่าง รองลงมาร้อยละ 28.5 เมื่อขอให้อ่านให้ฟัง และร้อยละ 10.7 อ่านให้ฟังเวลาใดๆ ก็ได้ เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียนมีดังนี้ (ตารางที่ 19)

โรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนร้อยละ 47.0 มีผู้อ่านหนังสือให้ฟังในช่วงเวลาว่าง ร้อยละ 29.3 เมื่อขอให้อ่านให้ฟัง และร้อยละ 10.5 อ่านให้ฟังก่อนนอน ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง นักเรียนร้อยละ 47.4 มีผู้อ่านหนังสือให้ฟังในช่วงเวลาว่าง ร้อยละ 24.3 เมื่อขอให้อ่านให้ฟัง และร้อยละ 13.8 อ่านให้ฟังเวลาใดๆ ก็ได้ ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนร้อยละ 51.9 มีผู้อ่านหนังสือให้ฟังในช่วงเวลาว่าง ร้อยละ 31.2 เมื่อขอให้อ่านให้ฟัง และร้อยละ 8.7 อ่านให้ฟังเวลาใดๆ ก็ได้ ตามลำดับ

2.4) **วิธีการที่นักเรียนได้อ่านหนังสือแต่ละประเภทมาอ่าน** เมื่อพิจารณาในภาพรวมจากหนังสือ 12 ประเภท หนังสือที่นักเรียนอ่านมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ (ตารางที่ 20)

- หนังสือเรียน (จำนวน 788 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 53.4) ยืม (ร้อยละ 45.8) และเช่า (ร้อยละ 0.8) ตามลำดับ
- การ์ตูน (จำนวน 753 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 63.2) ยืม (ร้อยละ 31.3) และเช่า (ร้อยละ 5.5) ตามลำดับ
- ความรู้ทั่วไป (จำนวน 698 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 55.7) ยืม (ร้อยละ 42.1) และเช่า (ร้อยละ 2.2) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ หนังสือที่นักเรียนอ่านมาก 3 อันดับแรก ได้แก่

- การ์ตูน (จำนวน 272 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 62.5) ยืม (ร้อยละ 26.5) และเช่า (ร้อยละ 11.0) ตามลำดับ
- หนังสือเรียน (จำนวน 260 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 77.7) ยืม (ร้อยละ 21.5) และเช่า (ร้อยละ 0.8) ตามลำดับ
- หนังสือภาพ (จำนวน 253 ราย) ได้มาโดยวิธียืม (ร้อยละ 51.4) ซื้อ

(ร้อยละ 43.9) และเช่า (ร้อยละ 4.7) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง หนังสือที่นักเรียนอ่านมาก 3 อันดับแรก ได้แก่

- หนังสือเรียน (จำนวน 274 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 52.6) ยืม (ร้อยละ 46.7) และเช่า (ร้อยละ 0.7) ตามลำดับ

- การ์ตูน (จำนวน 241 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 66.4) ยืม (ร้อยละ 29.5) และเช่า (ร้อยละ 4.1) ตามลำดับ

- ความรู้ทั่วไป (จำนวน 221 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 58.4) ยืม (ร้อยละ 38.4) และเช่า (ร้อยละ 3.2) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก หนังสือที่นักเรียนอ่านมาก 3 อันดับแรก ได้แก่

- หนังสือเรียน (จำนวน 254 ราย) ได้มาโดยวิธียืม (ร้อยละ 69.7) ซื้อ (ร้อยละ 29.5) และเช่า (ร้อยละ 0.8) ตามลำดับ

- การ์ตูน (จำนวน 240 ราย) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 60.8) ยืม (ร้อยละ 38.8) และเช่า (ร้อยละ 0.4)

- หนังสือภาพ (จำนวน 233 ราย) ได้มาโดยวิธียืม (ร้อยละ 54.1) ซื้อ (ร้อยละ 45.5) และเช่า (ร้อยละ 0.4)

2.5) เวลาที่นักเรียนใช้ในการอ่านหนังสือ ใน 1 วัน เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 51.9 ใช้เวลา $\frac{1}{2}$ - 1 ชั่วโมง รองลงมาร้อยละ 20.4 ใช้เวลาน้อยกว่า $\frac{1}{2}$ ชั่วโมง และร้อยละ 18.9 ใช้เวลา 1 $\frac{1}{2}$ - 2 ชั่วโมง เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีดังนี้ (ตารางที่ 21)

โรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนร้อยละ 56.4 ใช้เวลาในการอ่าน $\frac{1}{2}$ - 1 ชั่วโมง ร้อยละ 24.1 ใช้เวลา 1 $\frac{1}{2}$ - 2 ชั่วโมง และร้อยละ 10.0 ใช้เวลาน้อยกว่า $\frac{1}{2}$ ชั่วโมง ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง นักเรียนร้อยละ 48.0 ใช้เวลาในการอ่าน $\frac{1}{2}$ - 1 ชั่วโมง ร้อยละ 23.5 ใช้เวลาน้อยกว่า $\frac{1}{2}$ ชั่วโมง และร้อยละ 21.1 ใช้เวลา 1 $\frac{1}{2}$ - 2 ชั่วโมง ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนร้อยละ 51.0 ใช้เวลาในการอ่าน $\frac{1}{2}$ - 1 ชั่วโมง ร้อยละ 28.3 ใช้เวลาน้อยกว่า $\frac{1}{2}$ ชั่วโมง และร้อยละ 11.3 ใช้เวลา 1 $\frac{1}{2}$ - 2 ชั่วโมง ตามลำดับ

2.6) ช่วงเวลาที่นักเรียนชอบอ่านหนังสือมากที่สุด เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่าส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 36.8 ชอบอ่านหนังสือเวลากลางคืน รองลงมาร้อยละ 27.5 ชอบ

อ่านเวลาเย็น และร้อยละ 16.2 อ่านช่วงเวลาใดก็ได้ เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียนมีดังนี้ (ตารางที่ 22)

โรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนร้อยละ 39.1 ชอบอ่านหนังสือเวลา กลางคืน ร้อยละ 25.9 ชอบอ่านเวลาเย็น และร้อยละ 15.5 ชอบอ่านช่วงเวลาใดก็ได้ ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง นักเรียนร้อยละ 36.8 ชอบอ่านหนังสือเวลา กลางคืน ร้อยละ 30.9 ชอบอ่านเวลาเย็น และร้อยละ 16.7 ชอบอ่านช่วงเวลาใดก็ได้ ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนร้อยละ 34.4 ชอบอ่านหนังสือเวลากลางคืน ร้อยละ 25.9 ชอบอ่านเวลาเย็น และร้อยละ 16.5 ชอบอ่านช่วงเวลาใดก็ได้ ตามลำดับ

2.7) **สถานที่ที่นักเรียนชอบนั่งอ่านหนังสือมากที่สุด** เมื่อพิจารณาใน ภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 72.2 ชอบนั่งอ่านหนังสือที่บ้านตนเอง และร้อยละ 21.5 ชอบอ่านที่ห้องสมุดโรงเรียน เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีดังนี้ (ตารางที่ 23)

โรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนร้อยละ 82.2 ชอบอ่านหนังสือที่บ้านตนเอง ร้อยละ 11.8 ชอบอ่านที่ห้องสมุดโรงเรียน

โรงเรียนขนาดกลาง นักเรียนร้อยละ 72.0 ชอบอ่านหนังสือที่บ้านตนเอง ร้อยละ 20.1 ชอบอ่านที่ห้องสมุดโรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนร้อยละ 61.8 ชอบอ่านหนังสือที่บ้านตนเอง ร้อยละ 33.0 ชอบอ่านที่ห้องสมุดโรงเรียน

2.8) **ผู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือ** เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า ส่วน ใหญ่คิดเป็นร้อยละ 84.7 พ่อ/แม่ เป็นผู้ส่งเสริมให้อ่านหนังสือ รองลงมาร้อยละ 74.4 ครูเป็นผู้ ส่งเสริมให้อ่านหนังสือ และร้อยละ 21.9 พี่น้องเป็นผู้ส่งเสริมให้อ่านหนังสือ เมื่อพิจารณาจำแนก ตามขนาดโรงเรียน มีดังนี้ (ตารางที่ 24)

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือ คือ พ่อแม่ ร้อยละ 91.4 ครู ร้อยละ 70.9 และพี่น้อง ร้อยละ 25.0 ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือ คือ พ่อแม่ ร้อยละ 84.3 ครู ร้อยละ 76.0 และพี่น้อง ร้อยละ 21.1 ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือ คือ พ่อแม่ ร้อยละ 78.3 ครู ร้อยละ 76.4 และพี่น้อง ร้อยละ 19.3 ตามลำดับ

2.9) **สิ่งที่ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือ** เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 68.2 อ่านเพื่อหาความรู้ไว้ใช้สอบ ร้อยละ 62.1 มีสื่อการอ่านที่น่าสนใจ และร้อยละ 52.0 พ่อ/แม่สนับสนุนให้อ่าน เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีดังนี้ (ตารางที่ 25)

โรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนร้อยละ 76.8 อ่านเพื่อหาความรู้ไว้ใช้สอบ ร้อยละ 70.0 มีสื่อการอ่านที่น่าสนใจ และร้อยละ 59.1 เพื่อหาความรู้ไว้ใช้ทำรายงาน ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง นักเรียนร้อยละ 65.7 อ่านเพื่อหาความรู้ไว้ใช้สอบ ร้อยละ 59.3 มีสื่อการอ่านที่น่าสนใจ และร้อยละ 55.9 พ่อ/แม่ สนับสนุนให้อ่าน ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนร้อยละ 61.8 อ่านเพื่อหาความรู้ไว้ใช้สอบ ร้อยละ 56.6 มีสื่อการอ่านที่น่าสนใจ และร้อยละ 46.2 พ่อ/แม่ สนับสนุนให้อ่าน ตามลำดับ

3.3 สภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียน

3.3.1 **สภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียน** จำแนกตามระดับชั้น ปริญญาตรี (ตารางที่ 26)

1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 458 คน มีการหาความรู้จากหนังสือโดยรวมปานกลาง ($\bar{X} = 1.74$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามขนาดโรงเรียน ได้ผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนมีการหาความรู้จากหนังสือโดยรวมปานกลาง ($\bar{X} = 1.69$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่เป็นปฏิปักษ์ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 1.89 เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ขอบหาความรู้จากการอ่านป้ายประกาศ บทความ และประกาศของโรงเรียนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 1.89$) ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือเสมอ ($\bar{X} = 1.86$) เมื่ออ่านนิทาน เรื่องสั้น บทความ นิยาย และนิตยสารแล้ว จะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ ($\bar{X} = 1.85$) เมื่ออ่านข่าวหรือบทความจากหนังสือแล้วมักจะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ ($\bar{X} = 1.71$) เมื่ออ่านเรื่องที่มีสาระและคิดว่ามีประโยชน์จะเขียนบันทึกช่วยจำสิ่งที่อ่านเก็บไว้ ($\bar{X} = 1.64$) จะไปร้านหนังสือเป็นประจำเพื่อเลือกซื้อหนังสือที่สนใจมาอ่าน ($\bar{X} = 1.51$) ส่วนสิ่งที่ปฏิบัติน้อยคือ เมื่ออ่านหนังสือพิมพ์ และพบบทความดี ๆ จะตัดเก็บหรือเขียนบันทึกไว้ ($\bar{X} = 1.46$)

โรงเรียนขนาดกลาง นักเรียนมีการหาความรู้จากหนังสือโดยรวมปานกลาง ($\bar{X} = 1.76$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่เป็นปฏิปักษ์ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.59 - 2.02 เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ขอบหาความรู้จากการอ่านป้ายประกาศ

บทความ และประกาศของโรงเรียนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 2.02$) เมื่ออ่านนิทาน เรื่องสั้น บทความ นิยาย และนิตยสารแล้วจะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ ($\bar{X} = 1.89$) ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือเสมอ ($\bar{X} = 1.86$) เมื่ออ่านเรื่องที่มีสาระและคิดว่ามีประโยชน์จะเขียนบันทึกช่วยจำสิ่งที่อ่านเก็บไว้ ($\bar{X} = 1.77$) เมื่ออ่านข่าวหรือบทความจากหนังสือแล้วมักจะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ ($\bar{X} = 1.74$) และเมื่ออ่านหนังสือพิมพ์และพบบทความดีๆ จะตัดเก็บหรือเขียนบันทึกไว้ ($\bar{X} = 1.59$) ส่วนสิ่งที่ปฏิบัติน้อย คือ จะไปร้านหนังสือเป็นประจำเพื่อเลือกซื้อหนังสือที่สนใจมาอ่าน ($\bar{X} = 1.48$)

โรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนมีการหาความรู้จากหนังสือโดยรวมปานกลาง ($\bar{X} = 1.78$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่ปฏิบัติปานกลาง มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.58-2.02 เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ชอบหาความรู้จากการอ่านป้ายประกาศ บทความ และประกาศของโรงเรียนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 2.02$) จะใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือเสมอ ($\bar{X} = 1.93$) เมื่ออ่านเรื่องที่มีสาระและคิดว่ามีประโยชน์จะเขียนบันทึกช่วยจำสิ่งที่อ่านเก็บไว้ ($\bar{X} = 1.81$) เมื่ออ่านข่าวหรือบทความจากหนังสือแล้วมักจะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ ($\bar{X} = 1.74$) และเมื่ออ่านนิทาน เรื่องสั้น บทความ นิยาย และนิตยสารแล้วจะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ ($\bar{X} = 1.71$) เมื่ออ่านหนังสือพิมพ์ และพบบทความดีๆ จะตัดเก็บหรือเขียนบันทึกไว้ ($\bar{X} = 1.69$) และจะไปร้านหนังสือเป็นประจำเพื่อเลือกซื้อหนังสือที่สนใจมาอ่าน ($\bar{X} = 1.58$)

2) นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 636 คน มีการหาความรู้จากหนังสือโดยรวมปานกลาง ($\bar{X} = 1.79$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามขนาดโรงเรียน ได้ผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนมีการหาความรู้จากหนังสือโดยรวมปานกลาง ($\bar{X} = 1.88$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่ปฏิบัติปานกลาง มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.58-2.25 เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ชอบหาความรู้จากการอ่านป้ายประกาศ บทความ และประกาศของโรงเรียนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 2.25$) ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือเสมอ ($\bar{X} = 1.99$) เมื่ออ่านเรื่องที่มีสาระและคิดว่ามีประโยชน์จะเขียนบันทึกช่วยจำสิ่งที่อ่านเก็บไว้ ($\bar{X} = 1.96$) เมื่ออ่านนิทาน เรื่องสั้น บทความ นิยาย และนิตยสารแล้ว จะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ ($\bar{X} = 1.93$) เมื่ออ่านข่าวหรือบทความจากหนังสือแล้วมักจะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ ($\bar{X} = 1.86$) จะไปร้านหนังสือเป็นประจำเพื่อเลือกซื้อหนังสือที่สนใจมาอ่าน ($\bar{X} = 1.65$) และเมื่ออ่านหนังสือพิมพ์ และพบบทความดีๆ จะตัดเก็บหรือเขียนบันทึกไว้ ($\bar{X} = 1.58$)

โรงเรียนขนาดกลาง นักเรียนมีการหาความรู้จากหนังสือโดยรวมปานกลาง ($\bar{X} = 1.76$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่ปฏิบัติปานกลาง มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.65-2.03 เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ขอบหาความรู้จากการอ่านป้ายประกาศ บทความ และประกาศของโรงเรียนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 2.03$) ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือเสมอ ($\bar{X} = 1.93$) เมื่ออ่านเรื่องที่มีสาระและคิดว่ามีประโยชน์จะเขียนบันทึกช่วยจำสิ่งที่อ่านเก็บไว้ ($\bar{X} = 1.81$) เมื่ออ่านนิทาน เรื่องสั้น บทละคร นิยาย และนิยายสารแล้วจะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ ($\bar{X} = 1.75$) เมื่ออ่านข่าวหรือบทความจากหนังสือแล้วมักจะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ ($\bar{X} = 1.69$) เมื่ออ่านหนังสือพิมพ์ และพบบทความดีๆ จะตัดเก็บหรือเขียนบันทึกไว้ ($\bar{X} = 1.65$) ส่วนสิ่งที่ปฏิบัติน้อยคือ จะไปร้านหนังสือเป็นประจำเพื่อเลือกซื้อหนังสือที่สนใจมาอ่าน ($\bar{X} = 1.45$)

โรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนมีการหาความรู้จากหนังสือโดยรวมปานกลาง ($\bar{X} = 1.71$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่ปฏิบัติปานกลาง มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.53 - 1.96 เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ขอบหาความรู้จากการอ่านป้ายประกาศ บทความ และประกาศของโรงเรียนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 1.96$) ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือเสมอ ($\bar{X} = 1.94$) เมื่ออ่านข่าวหรือบทความจากหนังสือแล้ว มักจะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ ($\bar{X} = 1.74$) เมื่ออ่านเรื่องที่มีสาระและคิดว่ามีประโยชน์จะเขียนบันทึกช่วยจำสิ่งที่อ่านเก็บไว้ ($\bar{X} = 1.72$) เมื่ออ่านนิทาน เรื่องสั้น บทละคร นิยาย และนิยายสารแล้วจะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ ($\bar{X} = 1.67$) เมื่ออ่านหนังสือพิมพ์ และพบบทความดีๆ จะตัดเก็บหรือเขียนบันทึกไว้ ($\bar{X} = 1.53$) ส่วนสิ่งที่ปฏิบัติน้อยคือ จะไปร้านหนังสือเป็นประจำเพื่อเลือกซื้อหนังสือที่สนใจมาอ่าน ($\bar{X} = 1.46$)

3.3.2 เปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 27)

ผลการเปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -2.107$) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีสภาพการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง การใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือเสมอ โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.3.3 เปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาด ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 28)

ผลการเปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาด พบว่า นักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก มีสภาพการหาความรู้จากหนังสือไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อจะพบว่า นักเรียนทั้ง 2 ระดับในโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก มีสภาพแตกต่างกันดังนี้

- เมื่ออ่านนิทาน เรื่องสั้น บทละคร นิยายและนิตยสารแล้ว จะเล่าให้เพื่อน ฟังเสมอ โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 1.89$) และขนาดกลาง ($\bar{X} = 1.82$) มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนในโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด มีการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X} = 1.68$)

- จะไปร้านหนังสือเป็นประจำเพื่อเลือกซื้อหนังสือที่สนใจอ่านโดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 1.59$) มีการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 1.46$) ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X} = 1.49$) มีการปฏิบัติไม่แตกต่างจากนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่และกลาง

3.3.4 เปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามขนาด ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 29)

ผลการเปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามขนาด พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก นักเรียนมีสภาพการหาความรู้จากหนังสือไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3.5 เปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาด ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 30-31)

ผลการเปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาด พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก มีสภาพการหาความรู้จากหนังสือแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 1.88$) มีการปฏิบัติเพื่อหาความรู้จากหนังสือสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 1.76$) และเล็ก ($\bar{X} = 1.71$) ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและเล็กมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก มีสภาพแตกต่างกันดังนี้

- เมื่ออ่านข่าวหรือบทความจากหนังสือแล้ว มักจะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ โดยนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 1.86$) มีการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 1.69$) และขนาดเล็ก ($\bar{X} = 1.74$) แต่นักเรียนโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กมีสภาพการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน
- เมื่ออ่านนิทาน เรื่องสั้น บทละคร นิยาย นิตยสารแล้วจะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ โดยนักเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 1.93$) มีการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 1.75$) และเล็ก ($\bar{X} = 1.67$) แต่นักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและเล็กมีสภาพการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน
- เมื่ออ่านเรื่องที่มีสาระและคิดว่ามีประโยชน์จะเขียนบันทึกช่วยจำสิ่งที่อ่านเก็บไว้ โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 1.96$) มีการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 1.81$) และเล็ก ($\bar{X} = 1.72$) แต่นักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและเล็กมีสภาพการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน
- สอบหาความรู้จากการอ่านป้ายประกาศ บทความ และประกาศของโรงเรียนเสมอ โดยนักเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.25$) มีการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 2.03$) และเล็ก ($\bar{X} = 1.96$) แต่นักเรียนโรงเรียนขนาดกลางและเล็กมีสภาพการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน
- จะไปร้านหนังสือเป็นประจำเพื่อเลือกซื้อหนังสือที่สนใจมาอ่าน โดยนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 1.65$) มีการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 1.45$) และเล็ก ($\bar{X} = 1.46$) แต่นักเรียนโรงเรียนขนาดกลางและเล็กมีสภาพการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ

จากการสอบถามครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 30 คน เกี่ยวกับความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 32)

เมื่อพิจารณาในภาพรวมครูผู้สอนทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาเห็นว่านักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้จากหนังสือน้อย เรื่องที่มีความสามารถน้อย ได้แก่ คิดวิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่ศึกษา ($\bar{X} = 2.20$) การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ จากสิ่งที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้า

($\bar{X} = 2.23$) และการถ่ายทอดข้อความรู้ให้กับผู้อื่น ($\bar{X} = 2.27$) และเมื่อจำแนกตามระดับได้ผลดังนี้

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 15 คน เห็นว่าในภาพรวมนักเรียนมีความสามารถน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เรื่องที่มีความสามารถน้อย ได้แก่ คิด วิเคราะห์ วิจรณ์เรื่องที่ศึกษา ($\bar{X} = 2.13$) การจำแนกประเภทหนังสือที่ศึกษาค้นคว้า และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ จากสิ่งที่ได้รับการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 2.27$ เท่ากัน) และการถ่ายทอดข้อความรู้ให้กับผู้อื่น ($\bar{X} = 2.33$) และเห็นว่ามีความสามารถมากในเรื่องจัดทำรายงานข้อความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 2.73$) รวบรวมข้อมูลจากเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 2.67$) การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และนำข้อความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปใช้ประโยชน์ในการเรียนวิชาอื่นๆ ($\bar{X} = 2.53$ เท่ากัน)

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 15 คน เห็นว่าในภาพรวมนักเรียนมีความสามารถน้อย ($\bar{X} = 2.41$) เรื่องที่มีความสามารถน้อย ได้แก่ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ จากสิ่งที่ได้รับการศึกษาค้นคว้า และถ่ายทอดข้อความรู้ให้กับผู้อื่น ($\bar{X} = 2.20$ เท่ากัน) คิด วิเคราะห์ วิจรณ์เรื่องที่ศึกษา ($\bar{X} = 2.27$) และการนำข้อความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปใช้ประโยชน์ในการเรียนวิชาอื่นๆ ($\bar{X} = 2.40$) และเห็นว่ามีความสามารถมากในเรื่อง การจัดทำรายงานข้อความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 2.67$) และจดบันทึกข้อความรู้ ($\bar{X} = 2.53$)

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ

จากการสอบถามนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1,094 คน เกี่ยวกับการอ่านหนังสือ ปรากฏผลดังนี้

5.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนจำแนกตามระดับชั้น
ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 33)

1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 458 คน มีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 2.99$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามขนาดโรงเรียน ได้ผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 2.94$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นมีตั้งแต่ไม่เห็นด้วยถึงเห็น

ด้วยอย่างมาก โดยนักเรียนเห็นด้วยอย่างมากที่การอ่านหนังสือเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้ ($\bar{X} = 3.70$) การอ่านหนังสือทำให้รู้จักคิด วิเคราะห์ มีเหตุผล ($\bar{X} = 3.56$) เห็นด้วยที่การอ่านหนังสือทำให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.47$) คนที่อ่านหนังสือมากๆ เป็นคนเก่ง ($\bar{X} = 3.47$) การอ่านหนังสือมีประโยชน์มากกว่าการดูโทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.44$) และทุกๆ คน ควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง ($\bar{X} = 3.40$) และไม่เห็นด้วยที่การซื้อหนังสือทำให้เกิดความพึงพอใจ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้อ่าน ($\bar{X} = 2.50$) คนที่อ่านหนังสือมากเป็นคนที่รู้ช่องทางที่จะเอาเปรียบคนอื่นได้ง่าย ($\bar{X} = 1.95$) และถ้าดูโทรทัศน์แล้วก็ไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือ ($\bar{X} = 1.86$)

โรงเรียนขนาดกลาง นักเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.02$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นมีตั้งแต่ไม่เห็นด้วยถึงเห็นด้วยอย่างมาก โดยนักเรียนเห็นด้วยอย่างมากที่การอ่านหนังสือเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้ ($\bar{X} = 3.81$) การอ่านหนังสือทำให้รู้จักคิด วิเคราะห์ มีเหตุผล ($\bar{X} = 3.59$) และการอ่านหนังสือทำให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.56$) เห็นด้วยที่ทุกๆ คน ควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง ($\bar{X} = 3.48$) คนที่อ่านหนังสือมากๆ สมควรได้รับการยกย่อง ($\bar{X} = 3.41$) โรงเรียนมีชื่อเสียงได้แก่นักเรียนเป็นนักอ่าน ($\bar{X} = 3.41$) และคนที่อ่านหนังสือมากจะตัดสินใจได้ถูกต้อง ($\bar{X} = 3.39$) ไม่เห็นด้วยที่คนอ่านหนังสือมากๆ เป็นคนที่รู้ช่องทางที่จะเอาเปรียบคนอื่นได้ง่าย ($\bar{X} = 2.22$) ถ้าดูโทรทัศน์แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือ ($\bar{X} = 1.79$) และเมื่อเรียนจากที่ครูสอนจบแล้ว ไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสืออีก ($\bar{X} = 1.77$)

โรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.01$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นมีตั้งแต่ไม่เห็นด้วยถึงเห็นด้วยอย่างมาก โดยนักเรียนเห็นด้วยอย่างมาก ที่การอ่านหนังสือเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้ ($\bar{X} = 3.78$) คนที่อ่านหนังสือมากๆ เป็นคนเก่ง ($\bar{X} = 3.53$) การอ่านหนังสือทำให้รู้จักคิด วิเคราะห์ มีเหตุผล ($\bar{X} = 3.52$) การอ่านหนังสือทำให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.52$) การอ่านหนังสือมีประโยชน์มากกว่าดูโทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.52$) เห็นด้วยที่คนที่อ่านหนังสือมาก จะรู้เท่าทันคนอื่น ($\bar{X} = 3.43$) ทุกๆ คน ควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง ($\bar{X} = 3.42$) และคนที่อ่านหนังสือมากๆ สมควรได้รับการยกย่อง ($\bar{X} = 3.30$) ไม่เห็นด้วยที่หนังสือที่ดีทำให้ยากเป็นเจ้าของ ($\bar{X} = 2.46$) คนที่อ่านหนังสือมากเป็นคนที่รู้จัก

ช่องทางที่จะเอาเปรียบคนอื่นได้ง่าย ($\bar{X} = 2.26$) และถ้าดูโทรทัศน์แล้วก็ไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือ ($\bar{X} = 1.96$)

2) **นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1** จำนวน 636 คน มีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 2.92$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามขนาดโรงเรียน ได้ผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 2.87$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นมีตั้งแต่ไม่เห็นด้วยถึงเห็นด้วยอย่างมาก โดยนักเรียนเห็นด้วยอย่างมากที่การอ่านหนังสือเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้ ($\bar{X} = 3.73$) การอ่านหนังสือทำให้รู้จักคิด วิเคราะห์ มีเหตุผล ($\bar{X} = 3.61$) และทุกๆ คนควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง ($\bar{X} = 3.57$) เห็นด้วยที่การอ่านหนังสือทำให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.45$) คนที่อ่านหนังสือมากจะรู้เท่าทันคนอื่น ($\bar{X} = 3.37$) และการอ่านหนังสือมีประโยชน์มากกว่าการดูโทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.36$) ไม่เห็นด้วยที่การซื้อหนังสือทำให้เกิดความพึงพอใจ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้อ่าน ($\bar{X} = 2.20$) คนที่อ่านหนังสือมากเป็นคนที่รู้ช่องทางที่จะเอาเปรียบคนอื่นได้ง่าย ($\bar{X} = 2.03$) และถ้าดูโทรทัศน์แล้วก็ไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือ ($\bar{X} = 1.72$)

โรงเรียนขนาดกลาง นักเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 2.96$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นมีตั้งแต่ไม่เห็นด้วยถึงเห็นด้วยอย่างมาก โดยนักเรียนเห็นด้วยอย่างมากที่การอ่านหนังสือเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้ ($\bar{X} = 3.70$) การอ่านหนังสือทำให้รู้จักคิด วิเคราะห์ มีเหตุผล ($\bar{X} = 3.59$) และการอ่านหนังสือทำให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.52$) เห็นด้วยที่ทุกๆ คนควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง ($\bar{X} = 3.47$) การอ่านหนังสือมีประโยชน์มากกว่าดูโทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.46$) คนที่อ่านหนังสือมากๆ เป็นคนเก่ง ($\bar{X} = 3.34$) คนที่อ่านหนังสือมากๆ จะรู้เท่าทันคนอื่น ($\bar{X} = 3.34$) และไม่เห็นด้วยที่การซื้อหนังสือทำให้เกิดความพึงพอใจ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้อ่าน ($\bar{X} = 2.42$) คนที่อ่านหนังสือมาก เป็นคนที่รู้ช่องทางที่จะเอาเปรียบคนอื่นได้ง่าย ($\bar{X} = 2.32$) และถ้าดูโทรทัศน์แล้วก็ไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือ ($\bar{X} = 1.88$)

โรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 2.94$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นมีตั้งแต่ไม่เห็นด้วย

ถึงเห็นด้วยอย่างมาก โดยนักเรียนเห็นด้วยอย่างมากที่การอ่านหนังสือเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้ ($\bar{X} = 3.66$) และการอ่านหนังสือทำให้รู้จักคิด วิเคราะห์ มีเหตุผล ($\bar{X} = 3.51$) เห็นด้วยที่การอ่านหนังสือทำให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.48$) การอ่านหนังสือมีประโยชน์มากกว่าการดูโทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.46$) ทุกๆ คนควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง ($\bar{X} = 3.44$) ไม่เห็นด้วยที่การซื้อหนังสือทำให้เกิดความพึงพอใจ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้อ่าน ($\bar{X} = 2.49$) คนที่อ่านหนังสือมากๆ เป็นคนที่มีช่องทางที่จะเอาเปรียบคนอื่นได้ง่าย ($\bar{X} = 2.28$) และถ้าดูโทรทัศน์แล้วก็ไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือ ($\bar{X} = 1.86$)

5.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 34)

ผลการเปรียบเทียบการอ่านหนังสือของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 3.82$) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า มีความเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเรื่องต่อไปนี้ การอ่านหนังสือเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้ การอ่านหนังสือเป็นกิจกรรมที่ดีกว่าการทำกิจกรรมอื่นในช่วงเวลาว่างคนที่อ่านหนังสือมากๆสมควรได้รับการยกย่อง เราควรจะไปร้านหนังสือเพื่อเลือกซื้อหนังสือที่น่าสนใจ ของขวัญที่ผู้ใหญ่ให้เด็กควรเป็นหนังสือมากกว่าของที่ระลึกอื่น (ในราคาเท่ากัน) การซื้อหนังสือทำให้เกิดความพึงพอใจถึงแม้ว่าจะไม่ได้อ่าน โรงเรียนมีชื่อเสียงได้ถ้านักเรียนเป็นนักอ่าน ถ้าดูโทรทัศน์แล้วก็ไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือ ส่วนเรื่องที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือ ทุกๆ คน ควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง และหนังสือที่ดีทำให้อยากเป็นเจ้าของ

5.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาด ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่35-36)

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาด พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยจำนวนนักเรียนที่เห็นด้วยกับข้อความที่เกี่ยวข้องกับการอ่านหนังสือโดยรวมของนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.93$)

จะมีจำนวนน้อยกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.02$) และเล็ก ($\bar{X} = 2.99$) ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและเล็กมีจำนวนที่เห็นด้วยไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนทั้ง 2 ระดับ มีความคิดเห็นในเรื่องต่อไปนี้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ

- หนังสือที่ดีทำให้อยากเป็นเจ้าของ โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 3.40$) และกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวมีจำนวนไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X} = 3.15$) แม้จะเห็นด้วยกับข้อความนี้แต่มีจำนวนน้อยกว่าโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด

- การอ่านหนังสือเหมาะสำหรับผู้ที่ไม่มีงานอย่างอื่นทำ โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 2.99$) และเล็ก ($\bar{X} = 3.02$) เห็นด้วยกับข้อความนี้ มีจำนวนไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.77$) แม้จะเห็นด้วยกับข้อความนี้เช่นกัน แต่มีจำนวนน้อยกว่าโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด

- คนที่อ่านหนังสือมากเป็นคนที่รู้ช่องทางที่จะเอาเปรียบคนอื่นได้ง่าย โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 2.27$) และเล็ก ($\bar{X} = 2.27$) ไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 1.99$) แม้จะไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้เช่นกัน แต่มีจำนวนน้อยกว่าโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด

- คนที่อ่านหนังสือมากๆ สมควรได้รับการยกย่อง โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.32$) เห็นด้วยกับข้อความนี้มีจำนวนมากกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 3.18$) และขนาดเล็ก ($\bar{X} = 3.21$) ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่และเล็ก เห็นด้วยกับข้อความนี้มีจำนวนไม่แตกต่างกัน

- การซื้อหนังสือทำให้เกิดความพึงพอใจถึงแม้ว่าจะไม่ได้อ่าน โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.34$) และขนาดกลาง ($\bar{X} = 2.48$) ไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้ไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X} = 2.51$) เห็นด้วยกับข้อความนี้

- คนที่อ่านหนังสือมากจะตัดสินใจได้ถูกต้อง โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.32$) เห็นด้วยกับข้อความนี้มีจำนวนมากกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 3.16$) และขนาดเล็ก ($\bar{X} = 3.20$) ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่และเล็กเห็นด้วยกับข้อความนี้มีจำนวนไม่แตกต่างกัน

- โรงเรียนมีชื่อเสียงได้ ถ้านักเรียนเป็นนักอ่าน โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.33$) เห็นด้วยกับข้อความนี้มีจำนวนมากกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 3.16$) และขนาดเล็ก ($\bar{X} = 3.91$) ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่และเล็ก เห็นด้วยกับข้อความนี้มีจำนวนไม่แตกต่างกัน

- การอ่านหนังสือทำให้เสียเวลา เสียสายตา สู้ง่วงวิญญูไม่ได้ โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 1.55$) และกลาง ($\bar{X} = 1.52$) ไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้มีจำนวนไม่แตกต่างกัน แต่จำนวนนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X} = 1.68$) ที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้มีจำนวนสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด

5.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามขนาด ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 37-38)

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามขนาด พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.94$) เห็นด้วยกับการอ่านหนังสือน้อยกว่านักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.02$) และเล็ก ($\bar{X} = 3.01$) ส่วนนักเรียนโรงเรียนขนาดกลางและเล็กมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในเรื่องต่อไปนี้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ

- หนังสือที่ดีทำให้อยากเป็นเจ้าของ โดยนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.66$) เห็นด้วยกับข้อความนี้ไม่แตกต่างจากนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 2.81$) แต่นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X} = 2.46$) ไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้

- คนที่อ่านหนังสือมากเป็นคนที่รู้ช่องทางที่จะเอาเปรียบคนอื่นได้ง่าย โดยนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 1.95$) ไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้มีจำนวนน้อยกว่านักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 2.22$) และเล็ก ($\bar{X} = 2.26$) ส่วนนักเรียนโรงเรียนขนาดกลางและเล็กไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้ไม่แตกต่างกัน

- ของขวัญที่ผู้ใหญ่ให้เด็กควรเป็นหนังสือมากกว่าของที่ระลึกอื่น โดยนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 3.09$) เห็นด้วยกับข้อความนี้น้อยกว่านักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.31$) และเล็ก ($\bar{X} = 3.20$) ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและเล็กเห็นด้วยกับข้อความนี้

ไม่แตกต่างกัน

- คนที่อ่านหนังสือมากจะตัดสินใจได้ถูกต้องโดยนักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.39$) ที่เห็นด้วยกับข้อความนี้มากกว่านักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 3.19$) และขนาดเล็ก ($\bar{X} = 3.22$) แต่นักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็กจะเห็นด้วยกับข้อความนี้ไม่แตกต่างกัน

5.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาด ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 39-40)

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาด พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 2.96$) และเล็ก ($\bar{X} = 2.94$) มีจำนวนที่เห็นด้วยกับการอ่านหนังสือไม่แตกต่างกันและสูงกว่านักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.87$)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในเรื่องต่อไปนี้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ

- ทุกๆ คนควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 3.57$) เห็นด้วยอย่างมากกับข้อความนี้ ขณะที่นักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.47$) และเล็ก ($\bar{X} = 3.44$) เห็นด้วยกับข้อความนี้ไม่แตกต่างกัน

- หนังสือที่ดีทำให้อยากเป็นเจ้าของ โดยนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.92$) และกลาง ($\bar{X} = 2.88$) เห็นด้วยกับข้อความนี้ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X} = 2.68$) เห็นด้วยกับข้อความนี้เช่นกัน แต่มีจำนวนน้อยกว่าโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด

- การอ่านหนังสือเหมาะสำหรับผู้ที่ไม่ม้งานอย่างอื่นทำ โดยนักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 2.93$) และเล็ก ($\bar{X} = 2.93$) เห็นด้วยกับข้อความนี้ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.59$) เห็นด้วยกับข้อความนี้เช่นกัน แต่มีจำนวนน้อยกว่าโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด

- คนที่อ่านหนังสือมากเป็นคนที่มีรู้ช่องทางที่จะเอาเปรียบคนอื่นได้ง่าย โดยนักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 2.32$) และเล็ก ($\bar{X} = 2.28$) ไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.03$) ไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้เช่นกัน แต่มีจำนวนน้อยกว่านักเรียนในโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด

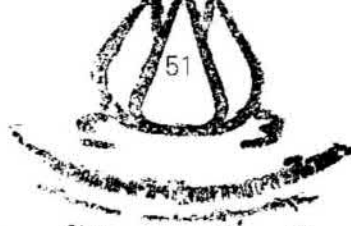
- การซื้อหนังสือทำให้เกิดความพึงพอใจถึงแม้ว่าจะไม่ได้อ่าน โดยนักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 2.42$) และเล็ก ($\bar{X} = 2.49$) ไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.20$) ไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้เช่นกัน แต่มีจำนวนน้อยกว่านักเรียนในโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด

- โรงเรียนมีชื่อเสียงได้ ถ้านักเรียนเป็นนักอ่าน โดยนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 3.05$) และขนาดเล็ก ($\bar{X} = 3.10$) เห็นด้วยกับข้อความนี้ไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.26$) เห็นด้วยกับข้อความนี้สูงกว่านักเรียนในโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด

- ถ้าดูโทรทัศน์แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือ โดยนักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 1.88$) และขนาดเล็ก ($\bar{X} = 1.86$) ไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 1.72$) แม้จะไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้เช่นกัน แต่มีจำนวนน้อยกว่าในโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด

- การอ่านหนังสือทำให้เสียเวลา เสียสายตา สู้ฟังวิทยุไม่ได้ โดยนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 1.53$) และขนาดกลาง ($\bar{X} = 1.53$) ไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X} = 1.68$) ไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้เช่นกัน แต่มีจำนวนมากกว่าโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด

- เมื่อเรียนจากที่ครูสอนจบแล้วไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสืออีก โดยนักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 1.74$) และเล็ก ($\bar{X} = 1.77$) ไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 1.56$) แม้จะไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้เช่นกัน แต่มีจำนวนน้อยกว่านักเรียนในโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการอ่านหนังสือและ การส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

จากการสอบถามผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1,003 คน เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครอบครัวนักเรียน สภาพการอ่านหนังสือของผู้ปกครองนักเรียน ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ ปรากฏผลดังนี้

6.1 ข้อมูลทั่วไปของครอบครัวนักเรียน (ตารางที่ 41)

จากการสอบถามผู้ปกครองของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นมีดังนี้

1) ผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 401 คน ส่วนใหญ่ร้อยละ 50.1 เป็นมารดา ร้อยละ 35.7 เป็นบิดา ด้านการศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 93.0 จบต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 4.7 จบปริญญาตรี มีเพียงร้อยละ 1.0 ที่จบสูงกว่าปริญญาตรี การประกอบอาชีพส่วนใหญ่ร้อยละ 40.1 เป็นเกษตรกร ร้อยละ 35.4 รับจ้างทั่วไป และร้อยละ 13.0 ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ

2) ผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 602 คน ส่วนใหญ่ร้อยละ 44.4 เป็นมารดา ร้อยละ 43.0 เป็นบิดา ด้านการศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 84.2 จบต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 10.1 จบปริญญาตรี มีเพียงร้อยละ 0.7 ที่จบสูงกว่าปริญญาตรี การประกอบอาชีพส่วนใหญ่ร้อยละ 39.7 เป็นเกษตรกร ร้อยละ 29.2 รับจ้างทั่วไป และร้อยละ 11.5 รับราชการ ตามลำดับ

6.2 สภาพการอ่านหนังสือของผู้ปกครองนักเรียน

เมื่อพิจารณาสภาพการอ่านหนังสือของผู้ปกครองนักเรียนจำแนกตามระดับชั้น ปรากฏผลดังนี้

1) ผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนทั้งสิ้น 401 คน มีสภาพการอ่านหนังสือดังนี้

1.1) หนังสือที่ซื้ออ่านในรอบ 1 เดือน (ตารางที่ 42) เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.3) ซื้อหนังสืออ่าน โดยร้อยละ 76.5 อ่าน 1-5 เล่ม ร้อยละ 13.1 อ่าน 6-10 เล่ม และร้อยละ 3.9 อ่านมากกว่า 15 เล่ม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาหนังสือที่ซื้ออ่านจำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองร้อยละ 84.3 ซื้อหนังสืออ่าน โดยร้อยละ 73.5 อ่าน 1-5 เล่ม ร้อยละ 11.8 อ่าน 6-10 เล่ม และร้อยละ 6.9 อ่าน 11-15 เล่ม ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ปกครองร้อยละ 71.3 ซื้อหนังสืออ่าน โดยร้อยละ 72.9 อ่าน 1-5 เล่ม ร้อยละ 15.5 อ่าน 6-10 เล่ม และร้อยละ 4.7 อ่านมากกว่า 15 เล่ม ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองร้อยละ 75.8 ซื้อหนังสืออ่าน โดยร้อยละ 86.7 อ่าน 1-5 เล่ม ร้อยละ 10.7 อ่าน 6-10 เล่ม มีเพียงร้อยละ 1.3 ที่อ่านมากกว่า 15 เล่ม

1.2) เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือใน 1 สัปดาห์ (ตารางที่ 43) เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 54.1 ให้อ่านน้อยกว่า 2 ชั่วโมง ร้อยละ 23.2 อ่าน 2-4 ชั่วโมง และร้อยละ 12.7 ไม่ได้อ่าน เมื่อพิจารณาเวลาที่ให้อ่านจำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองนักเรียน ร้อยละ 57.8 ให้อ่านน้อยกว่า 2 ชั่วโมง ร้อยละ 24.8 อ่าน 2-4 ชั่วโมง และร้อยละ 9.1 ไม่ได้อ่าน

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ปกครองนักเรียน ร้อยละ 52.5 ให้อ่านน้อยกว่า 2 ชั่วโมง ร้อยละ 22.7 อ่าน 2-4 ชั่วโมง และร้อยละ 13.2 ไม่ได้อ่าน

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองนักเรียน ร้อยละ 52.5 ให้อ่านน้อยกว่า 2 ชั่วโมง ร้อยละ 22.2 อ่าน 2-4 ชั่วโมง และร้อยละ 16.2 ไม่ได้อ่าน

1.3) ประเภทหนังสือที่ผู้ปกครองอ่านและวิธีการได้นหนังสือมาอ่าน (ตารางที่ 44-45) เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.0 อ่านหนังสือพิมพ์ ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 80.2) ยืม (ร้อยละ 21.0) และเช่า (ร้อยละ 0.3) รองลงมา ร้อยละ 64.6 อ่านความรู้ทั่วไป ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 63.7) ยืม (ร้อยละ 39.8) และเช่า (ร้อยละ 3.4) และร้อยละ 61.3 อ่านการ์ตูน ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 71.5) ยืม (ร้อยละ 31.7) และเช่า (ร้อยละ 5.3) เมื่อพิจารณาประเภทหนังสือที่ผู้ปกครองอ่านจำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครอง ร้อยละ 78.5 อ่านหนังสือพิมพ์ ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 92.6) ยืม (ร้อยละ 6.3) และเช่า (ร้อยละ 1.0) รองลงมา ร้อยละ 62.8 อ่านนิตยสาร/วารสาร ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 71.0) ยืม (ร้อยละ 27.6) และเช่า (ร้อยละ 7.9) และร้อยละ 61.2 อ่านความรู้ทั่วไป ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 63.5) ยืม (ร้อยละ 36.5) และเช่า (ร้อยละ 6.7)

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ปกครอง ร้อยละ 76.8 อ่านหนังสือพิมพ์ ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 80.0) และยืม (ร้อยละ 22.3) รองลงมาร้อยละ 66.8 อ่านความรู้ทั่วไป ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 59.5) ยืม (ร้อยละ 46.3) และเช่า (ร้อยละ 2.5) และร้อยละ 60.2 อ่านนิตยสาร/วารสาร ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 70.6) ยืม (ร้อยละ 26.6) และเช่า (ร้อยละ 8.2)

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครอง ร้อยละ 75.8 อ่านหนังสือพิมพ์ ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 65.3) และยืม (ร้อยละ 37.3) รองลงมาร้อยละ 66.7 อ่านการ์ตูน ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 59.0) ยืม (ร้อยละ 43.9) และเช่า (ร้อยละ 3.0) และร้อยละ 64.6 อ่านความรู้ทั่วไป ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 72.0) ยืม (ร้อยละ 31.2) และเช่า (ร้อยละ 1.5)

1.4) ช่วงเวลาที่ผู้ปกครองใช้ในการอ่านหนังสือมากที่สุด (ตารางที่ 46)

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองร้อยละ 39.0 อ่านหนังสือเวลาใดก็ได้ ร้อยละ 19.7 อ่านเวลากลางคืน และร้อยละ 17.7 อ่านเวลาเย็น ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองใช้เวลาใดก็ได้อ่านหนังสือ (ร้อยละ 33.0) เวลากกลางคืน (ร้อยละ 25.6) และเวลาเย็น (ร้อยละ 20.7) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ปกครองใช้เวลาใดก็ได้อ่านหนังสือ (ร้อยละ 41.4) เวลากกลางคืน (ร้อยละ 17.7) และเวลาเย็น (ร้อยละ 13.2) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองใช้เวลาใดก็ได้อ่านหนังสือ (ร้อยละ 41.4) เวลาเย็น (ร้อยละ 22.2) และเวลากลางคืน (ร้อยละ 16.2) ตามลำดับ

1.5) วิธีการที่ใช้กับหนังสือที่อ่านจบแล้วของผู้ปกครอง (ตารางที่ 47) เมื่อ

พิจารณาในภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 74.3 เก็บหนังสือที่อ่านจบแล้ว ร้อยละ 52.4 ให้คนอื่นไปอ่านต่อ และร้อยละ 16.0 บริจาคให้ห้องสมุด ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองได้ใช้วิธีการต่อไปนี้กับหนังสือที่อ่านจบแล้ว คือเก็บหนังสือไว้ (ร้อยละ 81.0) ให้คนอื่นไปอ่านต่อ (ร้อยละ 52.1) แลกเปลี่ยนและบริจาคให้ห้องสมุด (ร้อยละ 16.5 เท่ากัน) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลางและเล็ก ผู้ปกครองได้ใช้วิธีการกับหนังสือที่อ่านจบแล้วไม่แตกต่างกันเรียงตามลำดับคือ เก็บหนังสือไว้ (ร้อยละ 72.4 และร้อยละ 69.7) ให้คนอื่นไปอ่านต่อ (ร้อยละ 51.4 และร้อยละ 54.5) บริจาคให้ห้องสมุด (ร้อยละ 16.0 และร้อยละ 15.2)

1.6) การอ่านหนังสือพิมพ์ของผู้ปกครอง (ตารางที่ 48) เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 82.3 อ่านหนังสือพิมพ์ โดยร้อยละ 40.3 อ่าน 2-3 วันครั้ง ร้อยละ 26.4 อ่านทุกวัน และร้อยละ 20.0 อ่านสัปดาห์ละครั้ง เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 86.0 อ่านหนังสือพิมพ์ โดยอ่าน 2-3 วันครั้ง (ร้อยละ 35.6) อ่านทุกวัน (ร้อยละ 33.6) และอ่านสัปดาห์ละครั้ง (ร้อยละ 18.3) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 79.5 อ่านหนังสือพิมพ์ โดยอ่าน 2-3 วันครั้ง (ร้อยละ 41.7) อ่านทุกวัน (ร้อยละ 24.3) และอ่านสัปดาห์ละครั้ง (ร้อยละ 17.3) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 83.0 อ่านหนังสือพิมพ์ โดยอ่าน 2-3 วันครั้ง (ร้อยละ 44.0) อ่านสัปดาห์ละครั้ง (ร้อยละ 25.6) และอ่านทุกวัน (ร้อยละ 20.7) ตามลำดับ

1.7) การใช้เวลาว่างของผู้ปกครอง (ตารางที่ 49) เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 70.3 ใช้เวลาว่างในการดูโทรทัศน์ ร้อยละ 55.6 อ่านหนังสือ และร้อยละ 47.4 พุดคุย เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองใช้เวลาว่างในการดูโทรทัศน์ (ร้อยละ 70.2) อ่านหนังสือ (ร้อยละ 66.9) และพุดคุย (ร้อยละ 43.0) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ปกครองใช้เวลาว่างในการดูโทรทัศน์ (ร้อยละ 72.4) อ่านหนังสือ (ร้อยละ 55.2) และทำสวน (ร้อยละ 50.3) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองใช้เวลาว่างในการดูโทรทัศน์ (ร้อยละ 66.7) พุดคุย (ร้อยละ 48.5) และอ่านหนังสือ (ร้อยละ 42.4) ตามลำดับ

1.8) วิธีการที่ผู้ปกครองทำร่วมกับสมาชิกในครอบครัว (ตารางที่ 50) เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัวโดย

ร้อยละ 86.0 พุดคุยซักถามเรื่องการเรียน ร้อยละ 85.0 ดูโทรทัศน์ร่วมกัน และร้อยละ 50.4 อ่านหนังสือแล้วมาคุยกัน เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองพุดคุยซักถามเรื่องการเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (ร้อยละ 83.5) ดูโทรทัศน์ร่วมกัน (ร้อยละ 81.0) และอ่านหนังสือแล้วมาคุยกัน (ร้อยละ 53.0) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ปกครองดูโทรทัศน์ร่วมกับสมาชิกในครอบครัว (ร้อยละ 90.0) พุดคุยซักถามเรื่องการเรียน (ร้อยละ 89.5) และอ่านหนังสือแล้วมาคุยกัน (ร้อยละ 56.3) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองพุดคุยซักถามเรื่องการเรียนร่วมกับสมาชิกในครอบครัว (ร้อยละ 82.0) ดูโทรทัศน์ร่วมกัน (ร้อยละ 80.0) และพาไปเลือกซื้อหนังสือ (ร้อยละ 40.4) ตามลำดับ

2) ผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวนทั้งสิ้น 602 คน มีสภาพการอ่านหนังสือ ดังนี้

2.1) หนังสือที่ซื้ออ่านในรอบ 1 เดือน (ตารางที่ 42) เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.2) ซื้อหนังสืออ่าน โดยร้อยละ 77.8 อ่าน 1-5 เล่ม ร้อยละ 13.1 อ่าน 6-10 เล่ม และร้อยละ 4.6 อ่านมากกว่า 15 เล่ม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองร้อยละ 81.4 ซื้อหนังสืออ่าน โดยร้อยละ 74.3 อ่าน 1-5 เล่ม ร้อยละ 15.2 อ่าน 6-10 เล่ม และร้อยละ 5.8 อ่านมากกว่า 15 เล่ม ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ปกครองร้อยละ 79.9 ซื้อหนังสืออ่าน โดยร้อยละ 84.7 อ่าน 1-5 เล่ม ร้อยละ 7.3 อ่าน 6-10 เล่ม และร้อยละ 4.0 อ่านมากกว่า 15 เล่ม ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองร้อยละ 67.5 ซื้อหนังสืออ่าน โดยร้อยละ 74.4 อ่าน 1-5 เล่ม ร้อยละ 16.8 อ่าน 6-10 เล่ม และร้อยละ 3.7 อ่านมากกว่า 15 เล่ม ตามลำดับ

2.2) เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือใน 1 สัปดาห์ (ตารางที่ 43) เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 48.3 ใช้เวลาอ่านน้อยกว่า 2 ชั่วโมง ร้อยละ 25.2 อ่าน 2-4 ชั่วโมง และร้อยละ 10.0 ไม่ได้อ่าน เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองร้อยละ 42.4 ใช้เวลาอ่านหนังสือน้อยกว่า 2 ชั่วโมง ร้อยละ 27.1 อ่าน 2-4 ชั่วโมง และร้อยละ 10.5 อ่าน 4-6 ชั่วโมง และมากกว่า 6 ชั่วโมง ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลางและเล็กใช้เวลาอ่านหนังสือใน 1 สัปดาห์ไม่แตกต่างกันเรียงตามลำดับคือ อ่านน้อยกว่า 2 ชั่วโมง (ร้อยละ 48.7 และร้อยละ 54.2) อ่าน 2-4 ชั่วโมง (ร้อยละ 22.7 และร้อยละ 25.6) และไม่ได้อ่าน (ร้อยละ 9.0 และร้อยละ 11.3)

2.3) ประเภทหนังสือที่ผู้ปกครองอ่านและวิธีการไดหนังสือมาอ่าน (ตารางที่ 44-45) เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 77.2 อ่านหนังสือพิมพ์ ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 79.1) ยืม (ร้อยละ 22.1) และเช่า (ร้อยละ 0.2) รองลงมาร้อยละ 63.6 อ่านความรู้ทั่วไป ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 58.0) ยืม (ร้อยละ 45.1) และเช่า (ร้อยละ 1.8) และร้อยละ 59.6 อ่านนิตยสาร/วารสาร ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 72.4) ยืม (ร้อยละ 30.0) และเช่า (ร้อยละ 0.5) เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองร้อยละ 83.3 อ่านหนังสือพิมพ์ ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 87.4) และยืม (ร้อยละ 14.3) รองลงมาร้อยละ 60.5 เท่ากัน อ่านความรู้ทั่วไป และนิตยสาร/วารสาร ทั้งนี้หนังสือความรู้ทั่วไป ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 59.0) ยืม (ร้อยละ 43.3) และเช่า (ร้อยละ 3.1) ส่วนนิตยสาร/วารสาร ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 76.3) และยืม (ร้อยละ 27.5) และร้อยละ 43.3 อ่านการ์ตูน ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 72.5) ยืม (ร้อยละ 26.3) และเช่า (ร้อยละ 8.8)

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ปกครองร้อยละ 74.6 อ่านหนังสือพิมพ์ ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 80.1) ยืม (ร้อยละ 20.0) และเช่า (ร้อยละ 0.7) รองลงมาร้อยละ 65.0 อ่านความรู้ทั่วไป ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 57.0) ยืม (ร้อยละ 48.0) และเช่า (ร้อยละ 1.6) และร้อยละ 62.0 อ่านนิตยสาร/วารสาร ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 71.0) ยืม (ร้อยละ 30.8) และเช่า (ร้อยละ 1.7)

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองร้อยละ 73.4 อ่านหนังสือพิมพ์ ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 68.4) และยืม (ร้อยละ 33.5) รองลงมาร้อยละ 65.5 อ่านความรู้ทั่วไป ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 58.0) ยืม (ร้อยละ 44.3) และเช่า (ร้อยละ 0.7) และร้อยละ 56.6 อ่านนิตยสาร/วารสาร ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 69.5) และยืม (ร้อยละ 31.3)

2.4) ช่วงเวลาที่ผู้ปกครองใช้ในการอ่านหนังสือมากที่สุด (ตารางที่ 46) เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 40.2 อ่านหนังสือเวลาใดก็ได้ ร้อยละ 20.2 อ่าน

เวลากลางคืน และร้อยละ 15.8 อ่านเวลาเย็น ผู้ปกครองนักเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองนักเรียนร้อยละ 40.5 อ่านหนังสือเวลาใดก็ได้ ร้อยละ 22.9 อ่านเวลากลางคืน และร้อยละ 13.8 อ่านเวลาเย็น ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ปกครองนักเรียนร้อยละ 38.6 อ่านหนังสือเวลาใดก็ได้ ร้อยละ 19.0 อ่านเวลากลางคืน และร้อยละ 18.5 อ่านเวลาเย็น ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองนักเรียนร้อยละ 41.3 อ่านหนังสือเวลาใดก็ได้ ร้อยละ 18.7 อ่านเวลากลางคืน และร้อยละ 15.3 อ่านเวลาเย็น ตามลำดับ

2.5) วิธีการที่ใช้กับหนังสือที่อ่านจบแล้วของผู้ปกครอง (ตารางที่ 47) เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 77.7 เก็บหนังสือที่อ่านจบแล้วไว้ ร้อยละ 44.5 ให้คนอื่นไปอ่านต่อ และร้อยละ 14.8 บริจาคให้ห้องสมุด เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองร้อยละ 81.9 เก็บหนังสือไว้ ร้อยละ 43.8 ให้คนอื่นไปอ่านต่อ และร้อยละ 21.0 บริจาคให้ห้องสมุด ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ปกครองร้อยละ 76.2 เก็บหนังสือไว้ ร้อยละ 47.1 ให้คนอื่นไปอ่านต่อ และร้อยละ 15.3 ว่างเปล่าเปลี่ยน ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองร้อยละ 74.9 เก็บหนังสือไว้ ร้อยละ 42.9 ให้คนอื่นไปอ่านต่อ และร้อยละ 11.3 ว่างเปล่า ตามลำดับ

2.6) การอ่านหนังสือพิมพ์ของผู้ปกครอง (ตารางที่ 48) เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 82.1 อ่านหนังสือพิมพ์ โดยร้อยละ 38.2 อ่าน 2-3 วันครั้ง ร้อยละ 29.0 อ่านทุกวัน และร้อยละ 21.0 อ่านสัปดาห์ละครั้ง เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 90.0 อ่านหนังสือพิมพ์ โดยอ่านทุกวัน (ร้อยละ 42.0) อ่าน 2-3 วันครั้ง (ร้อยละ 30.6) และอ่านสัปดาห์ละครั้ง (ร้อยละ 17.0) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 78.3 อ่านหนังสือพิมพ์ โดยอ่าน 2-3 วันครั้ง (ร้อยละ 40.0) อ่านทุกวัน (ร้อยละ 24.3) และอ่านสัปดาห์ละครั้ง (ร้อยละ 21.6) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 77.3 อ่านหนังสือพิมพ์ โดยอ่าน 2-3 วันครั้ง (ร้อยละ 46.0) อ่านสัปดาห์ละครั้ง (ร้อยละ 25.5) และอ่านทุกวัน (ร้อยละ 17.1) ตามลำดับ

2.7) การใช้เวลาว่างของผู้ปกครอง (ตารางที่ 49) เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.1 ใช้เวลาว่างในการดูโทรทัศน์ ร้อยละ 63.3 อ่านหนังสือ และร้อยละ 46.7 พุดคุย เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองนักเรียนร้อยละ 83.8 ใช้เวลาว่างดูโทรทัศน์ ร้อยละ 73.3 อ่านหนังสือ และร้อยละ 52.4 พุดคุย ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ปกครองนักเรียนร้อยละ 68.3 ใช้เวลาว่างดูโทรทัศน์ ร้อยละ 63.0 อ่านหนังสือ และร้อยละ 42.3 พุดคุย ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองนักเรียนร้อยละ 72.4 ใช้เวลาว่างดูโทรทัศน์ ร้อยละ 53.2 อ่านหนังสือ และร้อยละ 44.8 พุดคุย ตามลำดับ

2.8) วิธีการที่ผู้ปกครองทำร่วมกับสมาชิกในครอบครัว (ตารางที่ 50) เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัวโดย ร้อยละ 93.2 พุดคุยซักถามเรื่องการเรียนรู้ ร้อยละ 85.5 ดูโทรทัศน์ร่วมกัน และร้อยละ 56.6 อ่านหนังสือแล้วมาคุยกัน เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองร้อยละ 94.0 ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัว โดยพุดคุยซักถามเรื่องการเรียนรู้ ร้อยละ 90.1 ดูโทรทัศน์ร่วมกัน และร้อยละ 63.0 อ่านหนังสือแล้วมาคุยกัน ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ปกครองร้อยละ 93.1 ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัว โดยพุดคุยซักถามเรื่องการเรียนรู้ ร้อยละ 85.2 ดูโทรทัศน์ร่วมกัน และร้อยละ 58.0 อ่านหนังสือแล้วมาคุยกัน ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองร้อยละ 93.0 ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัว โดยพุดคุยซักถามเรื่องการเรียนรู้ ร้อยละ 80.3 ดูโทรทัศน์ร่วมกัน และร้อยละ 50.0 อ่านหนังสือแล้วมาคุยกัน ตามลำดับ

6.3 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ

1) ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ จำแนกตามระดับชั้น ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 51)

1.1) ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 401 คน มีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.13$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองมีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.13$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นมีตั้งแต่เห็นด้วยอย่างมากถึงเห็นด้วย โดยเห็นด้วยอย่างมาก กับข้อความที่กล่าวว่า การอ่านหนังสือเหมาะสมกับบุคคลทุกวัย ($\bar{X} = 3.55$) สิ่งที่เห็นด้วย ใน 3 อันดับแรก คือ ทุกๆ คนควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือ ในช่วงเวลาว่าง ($\bar{X} = 3.39$) การให้หนังสือเป็นของขวัญแก่บุตรหลานดีกว่าให้ของที่ระลึกอื่นๆ ($\bar{X} = 3.29$) และการอ่านหนังสือเป็นกิจกรรมที่ดีกว่ากิจกรรมอื่นๆ ในช่วงเวลาว่าง ($\bar{X} = 3.25$) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ปกครองมีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.14$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่เห็นด้วย ใน 3 อันดับแรก คือ การอ่านหนังสือเหมาะสมกับบุคคลทุกวัย ($\bar{X} = 3.49$) ทุกๆ คนควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง ($\bar{X} = 3.39$) และการให้หนังสือเป็นของขวัญแก่บุตรหลานดีกว่าให้ของที่ระลึกอื่นๆ ($\bar{X} = 3.32$) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองมีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่เห็นด้วย ใน 3 อันดับแรก คือ การอ่านหนังสือเหมาะสมกับบุคคลทุกวัย ($\bar{X} = 3.47$) ทุกๆ คนควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง ($\bar{X} = 3.29$) และการให้หนังสือเป็นของขวัญแก่บุตรหลานดีกว่าให้ของที่ระลึกอื่นๆ ($\bar{X} = 3.22$) ตามลำดับ

1.2) ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 602 คน มีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้ปกครองมีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.08$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นมีตั้งแต่เห็นด้วยอย่างมากถึงเห็นด้วย โดยเห็นด้วยอย่างมากกับข้อความที่กล่าวว่า การอ่านหนังสือเหมาะสมกับบุคคลทุกวัย ($\bar{X} = 3.61$) สิ่งที่เห็นด้วย ใน 3 อันดับแรก คือ ทุกๆ คนควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือ ในช่วงเวลาว่าง ($\bar{X} = 3.39$) การให้หนังสือเป็นของขวัญแก่บุตรหลานดีกว่าให้ของที่ระลึกอื่นๆ ($\bar{X} = 3.20$) และการอ่านหนังสือเป็นกิจกรรมที่ดีกว่ากิจกรรมอื่นๆ ในช่วงเวลาว่าง ($\bar{X} = 3.07$) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้ปกครองมีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.12$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่เห็นด้วย 3 อันดับแรก คือ การอ่านหนังสือเหมาะสมกับบุคคลทุกวัย ($\bar{X} = 3.50$) ทุกๆ คนควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง ($\bar{X} = 3.44$) และการให้หนังสือเป็นของขวัญแก่บุตรหลานดีกว่าให้ของที่ระลึกอื่นๆ ($\bar{X} = 3.22$) ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองมีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.08$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่เห็นด้วย 3 อันดับแรก คือ การอ่านหนังสือเหมาะสมกับบุคคลทุกวัย ($\bar{X} = 3.49$) ทุกๆ คนควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง ($\bar{X} = 3.32$) และการให้หนังสือเป็นของขวัญแก่บุตรหลานดีกว่าให้ของที่ระลึกอื่นๆ ($\bar{X} = 3.18$) ตามลำดับ

2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการอ่านหนังสือ (ตารางที่ 52)

ผลจากการเปรียบเทียบในภาพรวมถึงความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือของผู้ปกครองนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 1.38$) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องต่อไปนี้ คือ การอ่านหนังสือเป็นประโยชน์เฉพาะผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้ หนังสือที่ดีจะกระตุ้นให้เกิดความอยากเป็นเจ้าของ และการส่งเสริมให้เยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ควรสร้างศูนย์กีฬามากกว่าห้องสมุด โดยผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีเจตคติต่อการอ่านหนังสือสูงกว่า ผู้ปกครองนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เกือบทุกข้อ

3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการอ่านหนังสือจำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก (ตารางที่ 53)

ผลจากการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือของผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ พบว่า มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องต่อไปนี้

- การอ่านหนังสือเหมาะสมกับบุคคลทุกวัย โดยผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 3.59$) เห็นด้วยอย่างมากกับข้อความนี้ แต่ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.49$) และเล็ก ($\bar{X} = 3.49$) เห็นด้วยกับข้อความนี้ไม่แตกต่างกัน

- หนังสือที่ดีจะกระตุ้นให้เกิดความอยากเป็นเจ้าของ โดยผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.86$) และกลาง ($\bar{X} = 2.84$) เห็นด้วยกับข้อความนี้ไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X} = 2.71$) แม้จะเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวเช่นกันแต่มีจำนวนน้อยกว่า ผู้ปกครองโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด

ตอนที่ 7 แนวทางส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

7.1 แนวทางการส่งเสริมตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

1) ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา 15 ราย เห็นว่า แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือในด้านต่างๆ มีดังนี้

1.1) ด้านโรงเรียน ผู้บริหาร 3 ราย เห็นว่าควรกำหนดเป็นนโยบายและมีการประชาสัมพันธ์ให้ครูร่วมกันทำให้ความรู้และชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการอ่านแก่ผู้ปกครอง 2 รายเห็นว่า ควรจัดหาหนังสือที่น่าสนใจไว้ในห้องสมุด จัดมุมหนังสือ 1 รายเท่ากันมีความเห็นดังนี้

- ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและให้แนวคิดกับครูเพื่อนำไปสอนนักเรียน
- มีนโยบายให้ครูนำนักเรียนเข้าห้องสมุด เดือนละ 1 ครั้งเป็นอย่างน้อย

- ให้นักเรียนอ่านข่าวหน้าเสาธงให้เพื่อนฟัง
- จัดห้องสมุดเคลื่อนที่
- กระตุ้นให้นักเรียนเข้าไปใช้ห้องสมุด

1.2) ด้านครูผู้สอน ผู้บริหาร 2 รายเท่ากัน เห็นว่า ควรส่งเสริมให้นักเรียนให้อ่านหนังสือ และเป็นตัวอย่างกับนักเรียนในการสร้างนิสัยรักการอ่าน 1 รายเท่ากัน มีความเห็นดังนี้

- ให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด
- จัดกิจกรรมเสริมให้นักเรียน เพื่อฝึกนิสัยให้รักการอ่าน เช่น ได้ว่าที่เล่านิทาน
- ยั่วยุให้นักเรียนมีความสนใจใฝ่รู้ มีความอยากที่จะเข้าห้องสมุด
- ในการสอนควรให้นักเรียนได้มีโอกาสค้นคว้าจากหนังสือหลายๆ เล่ม
- กำหนดหัวข้อที่น่าสนใจให้นักเรียนไปค้นคว้า
- ชี้นำให้นักเรียนได้อ่านหนังสือ รวมทั้งประเภทหนังสือ

1.3) ด้านนักเรียน ผู้บริหาร 2 รายเท่ากัน เห็นว่า นักเรียนควรได้รับการกระตุ้นให้อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และส่งเสริมให้นักเรียนเข้าค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดให้มาก 1 รายเท่ากัน มีความเห็นดังนี้

- ให้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เน้นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในทุกรูปแบบ
- ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือหลายๆ เล่มในการเรียนแต่ละเนื้อหา

1.4) ด้านผู้ปกครอง ผู้บริหาร 3 ราย เห็นว่า ควรจัดหาหนังสือให้บุตรหลานอ่านและคัดเลือกหนังสือให้ 1 รายเท่ากัน มีความเห็นดังนี้

- เป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่านหนังสือ
- ให้ความสนใจกับบุตรหลานในการส่งเสริมให้อ่านหนังสือ
- ให้ความร่วมมือ ดูแล บริจาคหนังสือที่ใช้แล้วให้กับโรงเรียน

1.5) ด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหาร 1 รายเท่ากัน มีความเห็นดังนี้

- มีโครงการให้โรงเรียนได้ปฏิบัติอย่างจริงจัง
- ควรจัดงบประมาณให้เพียงพอและเผยแพร่หนังสือให้กับโรงเรียน
- หน่วยงานต่างๆ อาทิ เกษตร สาธารณสุข ควรมีบทบาทช่วยเหลือ

งานวิชาการ ให้มากกว่าปัจจุบัน

- ทุกหน่วยงานต้องให้ความร่วมมือกันส่งเสริมอย่างจริงจัง
- ควรเปิดเสรีให้โรงเรียนใช้ดุลยพินิจในการเลือกซื้อหนังสือ
- หนังสือที่ทางราชการแจกควรมีคุณภาพทั้งเนื้อหา รูปเล่ม และทันต่อเหตุการณ์

2) ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 15 ราย เห็นว่า แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ ในด้านต่างๆ มีดังนี้

2.1) ด้านโรงเรียน ผู้บริหาร 2 รายเท่ากัน เห็นว่า โรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและนักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน หาหนังสือและสื่ออย่างหลากหลายให้นักเรียนอ่านและศึกษาค้นคว้า สนับสนุนงบประมาณในการจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดและจัดห้องสมุดให้สวยงามน่าสนใจ บรรณารักษ์เชิญชวนนักเรียนให้เข้าห้องสมุด 1 รายเท่ากัน มีความเห็นดังนี้

- มีนโยบาย/โครงการที่ชัดเจนในการให้การส่งเสริม
- จัดป้ายนิเทศแนะนำหนังสือ
- มีหนังสืออ่านประกอบให้มากขึ้นและต้องแยกแยะให้รู้จักเลือกอ่าน
- กำหนดเป็นแนวปฏิบัติให้ครูผู้สอน สอนโดยการกระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้าจากหนังสือมากๆ
- กระตุ้นให้ครูอ่านหนังสือ และค้นคว้าข้อความรู้จากหนังสือมากๆ เพื่อเป็นแบบอย่างกับนักเรียน
- จัดหาหนังสือตามความต้องการของครูและนักเรียนและมีหนังสือไว้ตามหมวดวิชา
- เปิดโอกาสให้สำนักพิมพ์ จำหน่ายหนังสือเสริมการอ่านแก่นักเรียน
- จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้
- สนับสนุนให้ใช้ระบบ internet ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล
- สนับสนุนให้นักเรียนอ่านหนังสือโดยโรงเรียนจัดหนังสือวางไว้ตามจุดต่างๆ ในบริเวณโรงเรียน

2.2) ด้านครูผู้สอน ผู้บริหาร 3 รายเท่ากัน เห็นว่า ครูทุกคนต้องให้ความสำคัญกับการอ่านเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ เช่น ใบงาน ใบความรู้ ห้องสมุด 2 รายเห็นว่าการเรียนการสอนควรหาวิธีการให้นักเรียนเป็นผู้หาคำตอบ ครูเป็นเพียงผู้ชี้แนะ 1 รายเท่ากัน มีความเห็นดังนี้

- ครูเป็นผู้ชักจูง แนะนำนักเรียนให้เป็นตัวอย่างในการเรียนรู้โดยใช้หนังสือหลายๆ เล่มในการสอนหนังสือ
- จัดกิจกรรมอ่านหนังสือหน้าเสาธง เพื่อฝึกให้นักเรียนกล้าแสดงออก และรู้จักแสวงหาข้อความรู้มาอ่าน
- เป็นแหล่งวิทยากรให้กับนักเรียน ที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนในคาบเวลาเรียน
- ส่งเสริมให้นักเรียนได้นำสิ่งที่ได้จากการค้นคว้ามานำเสนอหรือร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียน
- ฝึกให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าจากสื่อเทคโนโลยี
- ให้นักเรียนเข้าค่ายหนังสือ และค้นคว้าเขียนรายงาน

2.3) ด้านนักเรียน ผู้บริหาร 2 ราย เห็นว่า นักเรียนควรเข้าศึกษา ค้นคว้าในห้องสมุด หอสมุด วิทยุ ป้ายนิเทศ และมุมหนังสือ 1 รายเท่ากัน มีความเห็นดังนี้

- นักเรียนควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน
- อ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ
- ช่วยงานบรรณารักษ์ดูแลหนังสือ
- ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับวิชาต่างๆ

2.4) ด้านผู้ปกครอง ผู้บริหาร 5 ราย เห็นว่าผู้ปกครองควรส่งเสริมสนับสนุนจัดซื้อหนังสือให้บุตรหลานได้อ่าน 1 รายเท่ากัน มีความเห็นดังนี้

- พูดคุยในเรื่องต่างๆ แล้วให้บุตรหลานไปหาข้อมูลเพิ่มเติมจากหนังสือ
- ให้ความสำคัญกับการอ่านหนังสือ เพื่อเป็นตัวอย่าง และปลูกฝังบุตรหลานให้รักการอ่าน
- สนใจการเรียนของบุตรหลานให้มากขึ้น

- มีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริมด้านการบริจาคหนังสือ นิตยสาร วารสาร ที่ใช้แล้วให้กับโรงเรียน

2.5) ด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหาร 2 ราย เห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุน ทั้งในด้านงบประมาณและหนังสือให้กับโรงเรียนเพื่อจะได้นำไปให้นักเรียน ค้นคว้า 1 รายเท่ากัน มีความเห็นดังนี้

- สนับสนุนงบประมาณในการบำรุงห้องสมุด
- หนังสือที่จัดทำเพื่อเด็ก ไม่ควรแจกจ่ายไป แต่ควรจะมีเนื้อหาที่น่าสนใจทั้งในด้านเนื้อหา รูปภาพ สีสันทน และเหมาะสมกับวัยของเด็ก
- ส่งข่าวสารข้อมูล เอกสารให้เด็กได้อ่าน
- หนังสือที่จัดทำ ควรกระตุ้นให้เด็กอ่านและสนใจศึกษาค้นคว้าต่อ
- ต้องถือเป็นนโยบายที่ต้องส่งเสริม และเป็นสิ่งที่ต้องนำไปปฏิบัติ เป็นรูปธรรม

7.2 แนวทางการส่งเสริมตามความคิดเห็นของครูผู้สอน

จากการสอบถามครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาอย่างละ 15 คน เกี่ยวกับลักษณะหนังสือ ประเภทหนังสือที่ควรให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้ และแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ ปรากฏผลดังนี้

1) ลักษณะหนังสือที่ควรให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้ (ตารางที่ 54)

เมื่อพิจารณาในภาพรวมครูผู้สอนชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เห็นว่าลักษณะหนังสือที่ควรให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้ **มากที่สุด** คือ เนื้อหามีความถูกต้อง ($\bar{X} = 3.80$) ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษา ($\bar{X} = 3.80$) ใช้คำศัพท์เหมาะสมกับวัย ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามระดับ ได้ผลดังนี้

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา เห็นว่าลักษณะหนังสือที่ควรให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้**มากที่สุด**ใน 3 อันดับแรก ได้แก่ ชื่อเรื่องดึงดูดความสนใจ ($\bar{X} = 3.87$) เนื้อหามีความถูกต้อง ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษา ($\bar{X} = 3.73$ เท่ากัน) และได้ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตได้ ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา เห็นว่าลักษณะหนังสือที่ควรให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้**มากที่สุด**ใน 3 อันดับแรก ได้แก่ การใช้คำศัพท์เหมาะสม ($\bar{X} = 3.93$) เนื้อหามีความ

ถูกต้อง การใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษา ช่วยพัฒนาความคิดและสติปัญญา ($\bar{X} = 3.87$ เท่ากัน) และได้ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตได้ ($\bar{X} = 3.80$) ตามลำดับ

2) ประเภทหนังสือที่ควรให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้ (ตารางที่ 55)

เมื่อพิจารณาในภาพรวม ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเห็นว่าประเภทหนังสือที่ควรให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้มากที่สุด คือ หนังสือความรู้ทั่วไป ($\bar{X} = 3.53$) หนังสือที่ควรให้ใช้น้อยคือ นิยาย และการ์ตูน ($\bar{X} = 2.50$ เท่ากัน) เมื่อพิจารณาจำแนกตามระดับได้ผลดังนี้

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา เห็นว่าประเภทหนังสือที่ควรให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้มากที่สุด คือ หนังสือภาพ ($\bar{X} = 3.67$) และหนังสือที่ควรให้ใช้มากใน 3 อันดับแรก คือ ความรู้ทั่วไป ($\bar{X} = 3.40$) หนังสืออ้างอิง หนังสือชุดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.27$ เท่ากัน) และหนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.13$) ตามลำดับ

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา เห็นว่าประเภทหนังสือที่ควรให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้มากที่สุด คือ ความรู้ทั่วไป ($\bar{X} = 3.67$) หนังสือที่ควรให้ใช้มากใน 3 อันดับแรก คือ หนังสือชุดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.33$) หนังสือภาพ ($\bar{X} = 3.27$) และหนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.20$) ส่วนหนังสือที่ควรให้ใช้น้อยคือ การ์ตูน ($\bar{X} = 2.47$) และนิยาย ($\bar{X} = 2.27$)

3) แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ (ตารางที่ 56)

เมื่อพิจารณาในภาพรวม ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เห็นว่าแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือที่ควรใช้มากที่สุด ใน 3 อันดับแรก คือ ใช้เทคนิควิธีสอนที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และมีห้องสมุด/มุมหนังสือให้นักเรียนค้นคว้าอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.67$ เท่ากัน) สร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน ($\bar{X} = 3.60$) และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสค้นคว้าด้วยตนเองและจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการหาความรู้และการอ่าน ($\bar{X} = 3.53$ เท่ากัน)

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา เห็นว่าแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือที่ควรใช้มากที่สุด คือ สร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน และมีห้องสมุด/มุมหนังสือให้นักเรียนค้นคว้าอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.53$) และเห็นว่า แนวทางที่ควรใช้มาก ใน 3 อันดับแรก คือ ใช้เทคนิควิธีสอนที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.47$) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อ

ต่อการหาความรู้และการอ่าน ($\bar{X} = 3.40$) เหล่านี้ แสดงนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมการเรียนรู้จากการอ่าน ($\bar{X} = 3.33$)

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา เห็นว่าแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือที่**ควรใช้มากที่สุด**ใน 3 อันดับแรก คือใช้เทคนิควิธีสอนที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.87$) มีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมการเรียนรู้จากการอ่าน ($\bar{X} = 3.67$) สร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน ($\bar{X} = 3.67$) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.67$) มีห้องสมุด/มุมหนังสือให้นักเรียนค้นคว้าอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.67$) จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการหาความรู้และการอ่าน ($\bar{X} = 3.67$) และมีแหล่งข้อมูลให้นักเรียนได้ศึกษา ค้นคว้าอย่างหลากหลาย ($\bar{X} = 3.53$) และเห็นว่าแนวทางที่**ควรใช้มากที่สุด** คือ มีการติดตามผลการศึกษาค้นคว้าอย่างต่อเนื่องและแจ้งผลให้นักเรียนรู้ความก้าวหน้า ($\bar{X} = 3.40$) และมีโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.33$)

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาศภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน : กรณีศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน ความสามารถในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนและผู้ปกครอง ตลอดจนแนวทางในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 458 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 636 คน 2) ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 15 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 15 คน 3) ผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 401 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 602 คน 4) ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา 15 คน โรงเรียนมัธยมศึกษา 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เก็บข้อมูลโดยคณะผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าสัดส่วน ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (t - test) ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of variance) และวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือของโรงเรียน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาอย่างละ 15 คน เกี่ยวกับการบริหารการจัดการด้านสภาพแวดล้อม การจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ ได้ผลดังนี้

1.1 การบริหารการจัดการด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ 4 ใน 5 (13 โรง) มีนโยบาย/โครงการในเรื่องนี้ โดยมีโครงการห้องสมุดเคลื่อนที่ โครงการส่งเสริมการอ่าน การจัดป้ายนิเทศให้ความรู้แก่นักเรียน 2 ใน 3 (10 โรง) ไม่เคยให้ความรู้หรือจัดอบรมครู มีเพียง 1 ใน 3 (5 โรง) ที่เคยจัดอบรมแต่ไม่ได้

เน้นเรื่องนี้โดยตรง 3 ใน 5 (8 โรง) ไม่เคยศึกษาดูงาน มี 2 ใน 5 (7 โรง) ที่เคยศึกษาดูงานในเรื่องการจัดห้องสมุดและการจัดสภาพแวดล้อม 2 ใน 3 (11 โรง) มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้แก่ กิจกรรมวันสำคัญและการประกวดการเล่านิทาน

โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรง (15 โรง) มีนโยบาย/โครงการในเรื่องนี้ โดยมีโครงการจัดตระเวนหนังสือตามที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน โครงการส่งเสริมการอ่าน โครงการประกวดผู้มาใช้บริการห้องสมุด 3 ใน 5 (9 โรง) ไม่เคยให้ความรู้หรือจัดอบรมครู มี 2 ใน 5 (6 โรง) ที่เคยจัดอบรม แต่มีได้เน้นเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมโดยตรง 2 ใน 3 (10 โรง) เคยศึกษาดูงานแต่เป็นการศึกษาดูงานในทุก ๆ เรื่องมีได้เน้นเฉพาะเรื่องการจัดสภาพแวดล้อม และทุกโรง (15 โรง) มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง อาทิ จัดประกวดยอดนักอ่าน จัดป้ายนิเทศตามอาคารเรียน และตอบปัญหา

1.2 บรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

โรงเรียนประถมศึกษาเกือบทุกโรง (14 โรง) จัดป้ายนิเทศหรือติดข้อความภายในบริเวณโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนอ่านและได้ความรู้ 4 ใน 5 (11 โรง) จัดสถานที่และหนังสือให้นักเรียนอ่านนอกเหนือจากห้องสมุด โดยให้เหตุผลว่า เป็นนโยบายของโรงเรียนที่ทุกห้องต้องมีมุมให้นักเรียนอ่านหนังสือ ทุกโรง (15 โรง) มีการจัดห้องสมุดให้ศึกษาค้นคว้า มีการจัดทำสถิติการใช้ห้องสมุด สถิติการยืมหนังสือ จัดกิจกรรมเพื่อจูงใจให้นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุด แนะนำหนังสือให้นักเรียนอ่าน และประเมินผลการจัดห้องสมุด

โรงเรียนมัธยมศึกษาเกือบทุกโรง (14 โรง) จัดป้ายนิเทศหรือติดข้อความภายในบริเวณโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนพัฒนาการอ่านและเป็นการส่งเสริมให้รักการอ่าน ทุกโรง (15 โรง) จัดสถานที่และหนังสือให้นักเรียนอ่านนอกเหนือจากห้องสมุด โดยให้เหตุผลว่า ห้องสมุดคับแคบไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ต้องการให้เด็กมีที่อ่านหนังสือมากขึ้น ทุกโรง (15 โรง) จัดห้องสมุดให้ศึกษาค้นคว้า มีการจัดทำสถิติการใช้ห้องสมุด สถิติการยืมหนังสือ จัดกิจกรรมเพื่อจูงใจให้นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุด แนะนำหนังสือให้นักเรียนอ่าน และประเมินผลการจัดห้องสมุด

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

จากการสอบถามครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาอย่างละ 15 คน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือของโรงเรียน ได้ผลดังนี้

2.1 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาเกือบทุกคน (14 ราย) จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ ด้วยวิธีการกำหนดเรื่องก่อนศึกษาค้นคว้าโดยครูและนักเรียนร่วมกัน มีการสำรวจแหล่งหนังสือที่จะใช้ในการศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดโรงเรียน เสนอผลการศึกษาค้นคว้าโดยให้นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียน มีการวัดผลประเมินผลจากการศึกษาค้นคว้า โดย 6 ใน 7 (13 ราย) ครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน และครูในจำนวนเดียวกัน กำหนดรายชื่อหนังสือที่จะใช้ศึกษาค้นคว้า 3 ใน 4 (9 ราย) ครูเป็นผู้กำหนด และให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเฉพาะเนื้อหาที่สำคัญ ๆ

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 ใน 5 (12 ราย) จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ ด้วยวิธีการกำหนดเรื่องก่อนศึกษาค้นคว้า โดยส่วนใหญ่ 3 ใน 4 (9 ราย) ครูเป็นผู้กำหนด มีการสำรวจแหล่งหนังสือที่จะใช้ในการศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดโรงเรียน 5 ใน 6 (11 ราย) มีการกำหนดรายชื่อหนังสือที่จะใช้ศึกษาค้นคว้า โดยส่วนใหญ่ 2 ใน 3 (8 ราย) ครูเป็นผู้กำหนด มีการเสนอผลการศึกษาค้นคว้า โดย 2 ใน 3 (8 ราย) ให้นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียน มีการวัดผลประเมินผลจากการศึกษาค้นคว้า โดย 5 ใน 6 (10 ราย) ครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน และให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเฉพาะเนื้อหาที่สำคัญ ๆ เท่านั้น

2.2 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือของโรงเรียน

โรงเรียนประถมศึกษา 6 ใน 7 (13 ราย) จัดมุมหนังสือ หนังสือที่นำมาจัดได้แก่ หนังสือส่งเสริมการอ่านมี 6 ใน 7 (13 ราย) หนังสืออ่านเพิ่มเติมมี 4 ใน 5 (12 ราย) และหนังสือเรียน มี 5 ใน 7 (11 ราย) ทุกโรงเรียนมีการจัดป้ายนิเทศ เนื้อหาที่นำมาจัดทุกโรงเรียนเป็นความรู้ทั่วไป (15 ราย) รองลงมา 6 ใน 7 (13 ราย) เป็นความรู้ในเนื้อหาที่เรียน และ 1 ใน 3 (5 ราย) เป็นสารคดี ทุกโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ โดยเกือบทุกโรงเรียน (14 ราย) ให้ค้นคว้าจากห้องสมุด รองลงมา 4 ใน 5 (13 ราย) จากเอกสารที่ครูเตรียมให้ มีการจัดแหล่งความรู้ทางวิชาการ สิ่งที่จัดคือมุมนิทรรศการมี 1 ใน 2 (8 ราย) แผ่นพับมี 1 ใน 2 (7 ราย) และศูนย์ข้อมูลข่าวสารมี 1 ใน 5 (3 ราย) ทุกโรงเรียนมีการจัดห้องสมุด สิ่งที่นำมาจัดคือหนังสือภาพ / นิทาน และหนังสืออ่านเพิ่มเติม

โรงเรียนมัธยมศึกษา 4 ใน 5 (12 ราย) มีการจัดมุมหนังสือ หนังสือที่นำมาจัด ได้แก่ หนังสืออ่านเพิ่มเติมมี 4 ใน 5 (12 ราย) วารสาร / นิตยสารมี 5 ใน 7 (11 ราย) และหนังสือส่งเสริม

การอ่านกับหนังสือพิมพ์มี 3 ใน 5 (9 รายเท่ากัน) ทุกโรงเรียนมีการจัดป้ายนิเทศ เนื้อหาที่เกือบทุกโรงเรียน (14 ราย) นำมาจัดได้แก่ ความรู้ทั่วไป รองลงมา 2 ใน 3 (10 ราย) เป็นความรู้ในเนื้อหาที่เรียน และ 3 ใน 5 (9 ราย) เป็นสารคดี ทุกโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ โดยเกือบทุกโรงเรียน (14 ราย) ค้นคว้าจากห้องสมุด รองลงมา 4 ใน 5 (12 ราย) จากการจัดนิทรรศการ มีการจัดแหล่งความรู้ทางวิชาการ สิ่งที่จัดคือมุมนิทรรศการมี 2 ใน 3 (10 ราย) ศูนย์ข้อมูลข่าวสารมี 2 ใน 5 (6 ราย) และแผ่นพับมี 1 ใน 3 (5 ราย) ทุกโรงเรียนมีการจัดห้องสมุด สิ่งที่ทุกโรงเรียนนำมาจัด คือ หนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสือพิมพ์ วารสาร / นิตยสาร รองลงมาคือหนังสือภาพ / นิทาน และหนังสือส่งเสริมการอ่าน มี 6 ใน 7 (13 รายเท่ากัน)

ตอนที่ 3 สภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน

จากการสอบถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1,094 คน เกี่ยวกับสภาพการเรียนรู้จากหนังสือ สภาพการหาความรู้จากหนังสือ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ ได้ผลดังนี้

3.1 สภาพการเรียนรู้จากหนังสือ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 87.8 มีผู้อ่านหนังสือให้นักเรียนฟัง ร้อยละ 35.6 จำไม่ได้ว่ามีผู้อ่านให้ฟังจำนวนเท่าใด ร้อยละ 30.6 มีผู้อ่านให้ฟัง 2-3 วันครั้ง ช่วงเวลาที่มีคนอ่านหนังสือให้ฟังมากที่สุด คือช่วงเวลาวาง (ร้อยละ 57.0) หนังสือที่นำมาอ่านมากใน 3 อันดับแรก ได้แก่ หนังสือเรียน ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 53.0) ยืม (ร้อยละ 46.2) และเช่า (ร้อยละ 0.7) การ์ตูน ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 62.1) ยืม (ร้อยละ 31.7) และเช่า (ร้อยละ 6.2) หนังสือภาพ ได้มาโดยวิธียืม (ร้อยละ 59.5) ซื้อ (ร้อยละ 35.5) และเช่า (ร้อยละ 5.0) ใน 1 วันนักเรียนจะใช้เวลาในการอ่านหนังสือ $1\frac{1}{2}$ - 1 ชั่วโมง (ร้อยละ 49.6) ช่วงเวลาที่ชอบอ่านหนังสือมากที่สุดคือ เวลาเย็น (ร้อยละ 33.0) โดยชอบอ่านหนังสือที่บ้านตนเองมากที่สุด (ร้อยละ 64.8) ส่วนใหญ่พ่อ / แม่เป็นผู้ส่งเสริมให้อ่านหนังสือ (ร้อยละ 85.4) สิ่งที่ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือคือพ่อ / แม่สนับสนุน (ร้อยละ 59.9) รองลงมาคือ เพื่อหาความรู้ไว้ใช้สอบ (ร้อยละ 59.0) และมีสื่อการอ่านที่น่าสนใจ (ร้อยละ 54.2) ทั้งนี้ นักเรียนมีการปฏิบัติเพื่อหาความรู้จากหนังสืออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.74$)

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 81.1 มีผู้อ่านหนังสือให้ฟัง ร้อยละ 39.7 จำไม่ได้ว่ามีผู้อ่านให้ฟังจำนวนเท่าใด ร้อยละ 26.4 มีผู้อ่านให้ฟัง 2-3 วันครั้ง ช่วงเวลาที่มีคนอ่าน

หนังสือให้ฟังมากที่สุด คือ ช่วงเวลาว่าง (ร้อยละ 48.8) หนังสือที่นำมาอ่านมากใน 3 อันดับแรก ได้แก่ หนังสือเรียน ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 53.4) ยืม (ร้อยละ 45.8) และเช่า (ร้อยละ 0.8) การดูน ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 63.2) ยืม (ร้อยละ 31.3) และเช่า (ร้อยละ 5.5) ความรู้ทั่วไป ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 55.7) ยืม (ร้อยละ 42.1) และเช่า (ร้อยละ 2.2) ใน 1 วัน นักเรียนจะใช้เวลาในการอ่านหนังสือ $1\frac{1}{2}$ - 1 ชั่วโมง (ร้อยละ 51.9) ช่วงเวลาที่ชอบอ่านหนังสือมากที่สุด คือ เวลากลางคืน (ร้อยละ 36.8) โดยชอบนั่งอ่านหนังสือที่บ้านตนเองมากที่สุด (ร้อยละ 72.2) ส่วนใหญ่มีพ่อ / แม่ เป็นผู้ส่งเสริมให้อ่านหนังสือ (ร้อยละ 84.7) สิ่งที่ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือคือ เพื่อหาความรู้ไว้ใช้สอบ (ร้อยละ 68.2) และมีสื่อการอ่านที่น่าสนใจ (ร้อยละ 62.1) ทั้งนี้ นักเรียนมีการปฏิบัติเพื่อหาความรู้จากหนังสืออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.79$)

3.2 เปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือ

1) ผลการเปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายข้อพบว่า มีสภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือเสมอ โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาด พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก มีสภาพการหาความรู้จากหนังสือไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ผลการเปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามขนาด พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก มีสภาพการหาความรู้จากหนังสือไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) ผลการเปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาด พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก มีสภาพการหาความรู้จากหนังสือแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 1.88$) มีการปฏิบัติเพื่อหาความรู้จากหนังสือสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 1.76$) และเล็ก ($\bar{X} = 1.71$) ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและเล็กมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

3.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียน

- 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาด พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยจำนวนนักเรียนที่เห็นด้วยกับข้อความที่เกี่ยวข้องกับการอ่านหนังสือโดยรวมของนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.93$) จะมีจำนวนน้อยกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.02$) และเล็ก ($\bar{X} = 2.99$) ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและเล็กมีจำนวนนักเรียนที่เห็นด้วยกับข้อความที่เกี่ยวข้องกับการอ่านหนังสือไม่แตกต่างกัน
- 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามขนาด พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.94$) จะเห็นด้วยกับข้อความที่เกี่ยวข้องกับการอ่านหนังสือโดยเฉลี่ยน้อยกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.02$) และเล็ก ($\bar{X} = 3.01$) ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและเล็กจะเห็นด้วยไม่แตกต่างกัน
- 4) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาด พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 2.96$) และเล็ก ($\bar{X} = 2.94$) มีจำนวนที่เห็นด้วยกับการอ่านหนังสือไม่แตกต่างกัน และสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.87$)

ตอนที่ 4 ความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ

จากการสอบถามครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 30 คน เกี่ยวกับความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ ในภาพรวมครูผู้สอนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเห็นว่า นักเรียนมีความสามารถในการแสวงหาความรู้จากหนังสือน้อยโดยมีความสามารถน้อยในเรื่องคิด วิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่ศึกษา ($\bar{X} = 2.20$) การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ จากสิ่งที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 2.23$) และการถ่ายทอด

ข้อความรู้ให้กับผู้อื่น ($\bar{X} = 2.27$) และเมื่อจำแนกตามระดับได้ผลดังนี้

ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา 15 คน เห็นว่าในภาพรวมนักเรียนมีความสามารถน้อย ($\bar{X} = 2.44$) ในเรื่องคิด วิเคราะห์ วิจรณ์เรื่องที่ศึกษา ($\bar{X} = 2.13$) การจำแนกประเภทหนังสือที่ศึกษาค้นคว้า และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ จากสิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 2.27$ เท่ากัน) และเห็นว่ามีความสามารถมากในเรื่องจัดทำรายงานข้อความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 2.73$) รวบรวมข้อมูลจากเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 2.67$)

ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา 15 คน เห็นว่าในภาพรวมนักเรียนมีความสามารถน้อย ($\bar{X} = 2.41$) ในเรื่องสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ จากสิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า และถ่ายทอดข้อความรู้ให้กับผู้อื่น ($\bar{X} = 2.20$ เท่ากัน) คิด วิเคราะห์ วิจรณ์เรื่องที่ศึกษา ($\bar{X} = 2.27$) และเห็นว่ามีความสามารถมากในเรื่อง การจัดทำรายงานข้อความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 2.67$)

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการอ่านหนังสือและการส่งเสริม

การเรียนรู้จากหนังสือ

5.1 สภาพการอ่านหนังสือของผู้ปกครองนักเรียน

ผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 401 คน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.3) ในรอบ 1 เดือน ได้ซื้อหนังสืออ่าน โดยอ่าน 1-5 เล่ม (ร้อยละ 76.5) ใน 1 สัปดาห์ใช้เวลาอ่านน้อยกว่า 2 ชั่วโมง (ร้อยละ 54.1) ประเภทหนังสือที่อ่านมากได้แก่ หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 77.0) ซึ่งได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 80.2) ยืม (ร้อยละ 21.0) และเช่า (ร้อยละ 0.3) โดยร้อยละ 40.3 อ่าน 2-3 วันครั้ง รองลงมาความรู้ทั่วไป (ร้อยละ 64.6) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 63.7) ยืม (ร้อยละ 39.8) และเช่า (ร้อยละ 3.4) และการตูน (ร้อยละ 61.3) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 71.5) ยืม (ร้อยละ 31.7) และเช่า (ร้อยละ 5.3) เวลาที่อ่านหนังสือ ร้อยละ 39.0 อ่านเวลาใดก็ได้ ส่วนหนังสือที่อ่านจบแล้วส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74.3) จะเก็บไว้ การใช้เวลาว่างของผู้ปกครองส่วนใหญ่ใช้ดูโทรทัศน์ (ร้อยละ 70.3) รองลงมาอ่านหนังสือ (ร้อยละ 55.6) กิจกรรมที่ผู้ปกครองทำร่วมกับสมาชิกในครอบครัว คือ การพูดคุยซักถามเรื่องการเรียน (ร้อยละ 86.0) ดูโทรทัศน์ร่วมกัน (ร้อยละ 85.0) และอ่านหนังสือแล้วมาคุยกัน (ร้อยละ 50.4) ตามลำดับ

ผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 602 คน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.2) ในรอบ 1 เดือน ได้ซื้อหนังสืออ่าน โดยอ่าน 1-5 เล่ม (ร้อยละ 77.8) ใน 1 สัปดาห์ใช้เวลาอ่านน้อยกว่า

2 ชั่วโมง (ร้อยละ 48.3) ประเภทหนังสือที่อ่านมากได้แก่ หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 77.2) ซึ่งได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 79.1) ยืม (ร้อยละ 22.1) และเช่า (ร้อยละ 0.2) โดยร้อยละ 38.2 อ่าน 2-3 วันครั้ง รองลงมาความรู้ทั่วไป (ร้อยละ 63.6) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 58.0) ยืม (ร้อยละ 45.1) และเช่า (ร้อยละ 1.8) และนิตยสาร / วารสาร (ร้อยละ 59.6) ได้มาโดยวิธีซื้อ (ร้อยละ 72.4) ยืม (ร้อยละ 30.0) และเช่า (ร้อยละ 0.5) เวลาที่อ่านหนังสือ ร้อยละ 40.2 อ่านเวลาใดก็ได้ หนังสือที่อ่านจบแล้วส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.7) จะเก็บไว้ การใช้เวลารว่างของผู้ปกครองส่วนใหญ่ใช้ดูโทรทัศน์ (ร้อยละ 75.1) รองลงมาอ่านหนังสือ (ร้อยละ 63.3) กิจกรรมที่ผู้ปกครองทำร่วมกับสมาชิกในครอบครัวคือ การพูดคุยซักถาม เรื่องการเรียน (ร้อยละ 93.2) ดูโทรทัศน์ร่วมกัน (ร้อยละ 85.5) และอ่านหนังสือแล้วมาคุยกัน (ร้อยละ 56.6) ตามลำดับ

5.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของผู้ปกครองนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 401 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 602 คน มีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการอ่านหนังสือจำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก พบว่าไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ตอนที่ 6 แนวทางส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

6.1 แนวทางการส่งเสริมตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เห็นว่า **โรงเรียนควรกำหนดเป็นนโยบายและมีการประชาสัมพันธ์ให้ครูร่วมกันทำ** ให้ความรู้และชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการอ่านแก่ผู้ปกครอง **ครูผู้สอนควรส่งเสริมนักเรียนให้อ่านหนังสือและเป็นตัวอย่างกับนักเรียน** ในการสร้างนิสัยรักการอ่าน **นักเรียนควรได้รับการกระตุ้นให้อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ** และส่งเสริมให้นักเรียนเข้าค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดให้มาก **ผู้ปกครองควรจัดหาหนังสือให้เด็กอ่านและคัดเลือกหนังสือให้** **หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีโครงการให้โรงเรียนได้ปฏิบัติอย่างจริงจัง** จัดงบประมาณให้เพียงพอ เปิดเสรีให้โรงเรียนใช้ดุลยพินิจในการเลือกซื้อหนังสือ และหนังสือที่ทางราชการแจกควรมีคุณภาพทั้งเนื้อหา รูปเล่ม และทันต่อเหตุการณ์

ส่วนผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เห็นว่า **โรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครู และนักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน** หานหนังสือและสื่ออย่างหลากหลายให้นักเรียนอ่าน และศึกษาค้นคว้า สนับสนุนงบประมาณในการจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุด และจัดห้องสมุดให้สวยงามน่าสนใจ บรรณารักษ์เชิญชวนนักเรียนให้เข้าห้องสมุด **ครูผู้สอน** ทุกคนต้องให้ความสำคัญกับการอ่านและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็กได้ค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ เช่น ใบงาน ใบความรู้ ห้องสมุด **นักเรียนควรเข้าศึกษาค้นคว้า** ในห้องสมุดหมวดวิชา ป้ายนิเทศ และมุมหนังสือ **ผู้ปกครองควรส่งเสริมสนับสนุน** จัดซื้อหนังสือให้บุตรหลานได้อ่าน **หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุน** ทั้งในด้านงบประมาณและหนังสือให้กับโรงเรียนเพื่อจะได้นำไปให้นักเรียนค้นคว้า

6.2 แนวทางการส่งเสริมตามความคิดเห็นของครูผู้สอน

จากการสอบถามครูผู้สอนชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษา จำนวน 30 คน เห็นว่าลักษณะหนังสือที่ควรให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้มากที่สุด คือ เนื้อหามีความถูกต้อง ($\bar{X} = 3.80$) ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษา ($\bar{X} = 3.80$) และใช้คำศัพท์เหมาะสมกับวัย ($\bar{X} = 3.77$) ประเภทหนังสือที่ควรให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้มากที่สุดคือ ความรู้ทั่วไป ($\bar{X} = 3.53$) หนังสือที่ควรให้ใช้น้อย คือ นิยาย และการ์ตูน ($\bar{X} = 2.50$ เท่ากัน) ส่วนแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือที่ควรใช้มากที่สุด คือ ใช้เทคนิควิธีสอนที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีห้องสมุด/มุมหนังสือให้นักเรียนค้นคว้าอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.67$ เท่ากัน) สร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน ($\bar{X} = 3.60$) และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสค้นคว้าด้วยตนเอง และจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการหาความรู้และการอ่าน ($\bar{X} = 3.53$ เท่ากัน)

อภิปรายผล

1. **สภาพการเรียนรู้จากหนังสือ** เมื่อพิจารณาสภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จะพบว่าสิ่งที่ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อ่านหนังสือเป็นอันดับแรกคือ พ่อ/แม่สนับสนุน ในขณะที่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สิ่งที่ทำให้อ่านหนังสือเป็นอันดับแรกคือ เพื่อหาความรู้ไว้ใช้สอบ ความแตกต่างในเรื่องนี้ชี้ให้เห็นว่า นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เริ่มรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ และจากผล

การศึกษาเปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แม้ว่าจะไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจะเป็นด้วยมีวุฒิภาวะและพัฒนาการของวัยที่ใกล้เคียงกัน (อายุ 11-12 ปี) แต่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษณา อัจฉิมวงษ์ (2533) ที่พบว่า การอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจะอ่านทุกครั้งที่มีโอกาสและเมื่อจำเป็น เช่น ใกล้เคียงบ หรืออ่านเพื่อจะนำความรู้มาทำรายงานส่งครู ซึ่งผลการศึกษาที่สนับสนุนในเรื่องนี้คือ หนังสือที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อ่านมากใน 3 อันดับคือ หนังสือเรียน การตูน และความรู้ทั่วไป ในขณะที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะเป็นหนังสือเรียน การตูน และหนังสือภาพ จะเห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะเริ่มอ่านสิ่งที่เป็นความรู้ทั่วไป นั่นคือความสนใจในการอ่านของเด็กมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปตามอายุ เมื่อโตขึ้นจะแสวงหาและสนใจสิ่งแปลกๆ เรื่องราวใหม่ๆ ที่ให้ทั้งความบันเทิง และเพิ่มพูนความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประคอง กาญจนการุณ (2533) พบว่า หนังสือที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สนใจมากกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี 3 ประเภท คือ เรื่องที่เป็นจริง เรื่องเพ้อฝัน และเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ ส่วนหนังสือที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สนใจมากกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีเพียงประเภทเดียวคือ หนังสือสารคดีความรู้รอบตัว ฉะนั้นการจัดหนังสือที่เหมาะสมกับวัยและสอดคล้องกับความต้องการให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างเสริมลักษณะนิสัยรักการอ่านจึงเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ

2. ความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมครูผู้สอนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเห็นว่า นักเรียนมีความสามารถน้อยในเรื่องการคิด วิเคราะห์ วิจาร์ณ เรื่องที่ศึกษา ($\bar{X} = 2.20$) การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ จากสิ่งที่ได้รับจากการศึกษา ค้นคว้า ($\bar{X} = 2.23$) และการถ่ายทอดข้อความรู้ให้กับผู้อื่น ($\bar{X} = 2.27$) ซึ่งความสามารถดังกล่าวข้างต้นนับว่ามีความสำคัญมากต่อการเรียนรู้ที่ได้จากหนังสือ ด้วยเป็นกระบวนการที่มีความเชื่อมโยงกันนับตั้งแต่เริ่มศึกษาค้นคว้าข้อความรู้จากหนังสือ ซึ่งเริ่มตั้งแต่การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิด ความรู้ และประสบการณ์ แล้วนำความคิด ความรู้ และประสบการณ์นั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และเป็นคุณลักษณะที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับนักเรียน การที่นักเรียนมีความสามารถน้อยในการคิด วิเคราะห์ วิจาร์ณ เรื่องที่ศึกษานอกจากจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่

ศึกษาแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อการคิด การตัดสินใจ การแก้ปัญหา และการวินิจฉัยเหตุการณ์ต่างๆ อย่างมีเหตุผลซึ่งเป็นตัวชี้ที่สำคัญของผลสำเร็จในการเรียน ฉะนั้นครูผู้สอนซึ่งมีบทบาทที่สำคัญในการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการแสวงหาความรู้จากหนังสืออย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านการคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ด้วยการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่ออุปกรณ์ วิธีสอนหลายๆ วิธี เพื่อฝึกให้เด็กมีโอกาสคิด มีความอยากรู้อยากเห็น พยายามคิดแก้ปัญหาเอง โดยครูคอยกระตุ้นให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนได้แนวคิดและเกิดประสบการณ์ที่นำไปสู่ความสามารถในการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ จากข้อความรู้ที่ได้อีกต่อไป

3. แนวทางในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่นักเรียน ผู้ที่อยู่แวดล้อมนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว โรงเรียน ชุมชน แม้แต่ตัวนักเรียนเองล้วนมีบทบาทที่สำคัญในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ถ้าพิจารณาตั้งแต่ครอบครัวแล้ว บิดา มารดา หรือผู้ปกครองจะเป็นตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อเด็กมากที่สุดในการสร้างนิสัยในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในด้านการอ่าน ช่วงเวลาที่ผู้ปกครองอ่านหนังสือให้เด็กฟังนั้นถือว่าเป็นเวลาที่มีค่าที่สุดสำหรับครอบครัว ที่จะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ช่วยเติมเต็มในส่วนที่เด็กยังขาด นอกจากนี้ยังมีบทบาทในการจัดหาหนังสือที่มีคุณค่าเหมาะสมกับวัย จัดสถานการณ์ และบรรยากาศให้สนับสนุนและเอื้ออำนวยต่อการอ่านและการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านควบคู่กันไป เพื่อให้เด็กรักการอ่านหนังสือ และประสบความสำเร็จในการพัฒนาการอ่านของตนเองต่อไปในอนาคต ในส่วนของโรงเรียนต้องมีนโยบายที่ชัดเจน และปฏิบัติอย่างจริงจังในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือที่ควรใช้มากที่สุดคือ การใช้เทคนิควิธีสอนที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และมีห้องสมุด/มุมหนังสือให้นักเรียนค้นคว้าอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนในการสร้างนิสัยรักการอ่าน เมื่อพิจารณาช่วงเวลาที่เด็กอยู่ในโรงเรียนแล้ว พบว่าวันละประมาณ 7-8 ชั่วโมง ซึ่งเป็นเวลานานเพียงพอที่เด็กจะได้รับการหล่อหลอมหรือได้รับแบบอย่างที่ดีเห็นมาเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตของตน ไม่ว่าจะเป็นวิธีสอนที่ครูใช้ถ่ายทอดความรู้ การหล่อหลอมคุณลักษณะนิสัย ตลอดจนแบบอย่างของการประพฤติ ปฏิบัติของครู ทั้งนี้ด้วยครูซึ่งเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดและเด็กให้ความรัก ความศรัทธาเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ย่อมมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก ครูจึงควรเป็นแบบอย่างที่ดี ตั้งแต่การอ่านหนังสือให้นักเรียนเห็น พูดคุยกับนักเรียน

เกี่ยวกับเรื่องราวของหนังสืออยู่เสมอ กระตุ้นให้นักเรียนสนใจศึกษาค้นคว้าข้อความรู้
สนใจในการอ่าน รักการอ่าน ให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้นักเรียน
รักการอ่าน เมื่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่างเห็นความสำคัญและส่งเสริมสนับสนุนอย่างจริงจังแล้ว
นิสัยรักการอ่านย่อมเป็นสิ่งที่สามารถปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับเยาวชนของชาติได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ครูผู้สอนควรฝึกให้นักเรียนแสวงหาความรู้จากการอ่านหนังสือหลายๆ เล่มในห้องสมุด
พร้อมกับเสนอรายงานว่าหนังสือแต่ละเล่มนั้นให้ความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ อย่างไร และ
ตัวนักเรียนมีความคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ อย่างไร เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถในเรื่องการคิด
วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ตลอดจนการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ จากสิ่งที่ได้ับการศึกษาค้นคว้าและการ
ถ่ายทอดข้อความรู้ให้กับผู้อื่นได้ต่อไป

2. สร้างเสริมลักษณะนิสัยรักการอ่านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทั้งในห้องเรียนและ
นอกห้องเรียน อาทิ การให้นักเรียนผลัดกันนำข่าว บทความ ชีวประวัติคนดัง เกร็ดความรู้ที่กำลัง
อยู่ในความสนใจของนักเรียน มาอ่านให้เพื่อนๆ ฟังหน้าชั้นเรียนหรืออ่านออกเสียงตามสายใน
โรงเรียน

3. โรงเรียนควรสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนเพื่อ
ฝึกฝนให้นักเรียนได้อ่านหนังสือ และค้นคว้าข้อความรู้อยู่เสมอ

4. โรงเรียนควรมีห้องสมุด/มุมหนังสือ ให้นักเรียนอ่านหนังสือได้อย่างเพียงพอ ด้วย
เป็นแหล่งที่สามารถฝึกให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าข้อความรู้ด้วยตนเองได้อย่างหลากหลาย อีกทั้งมี
หนังสือให้หลากหลายและเพียงพอตรงตามความต้องการของนักเรียนในแต่ละวัย

5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาควรฝึก
อบรมให้ความรู้ ตลอดจนจัดแหล่งศึกษาดูงานให้แก่ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในเรื่องที่
เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ เพื่อให้เห็นแนวทางในการ
จัดบรรยากาศของการศึกษาค้นคว้าข้อความรู้ เพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะการรู้จักคิด วิเคราะห์ และ
การใฝ่รู้ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงรูปแบบ/แนวทาง การจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมนิสัยการอ่านให้แก่แก่นักเรียน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงวิธีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียน
3. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะการรู้จักคิด วิเคราะห์ วิเคราะห์ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน
4. ควรศึกษาพฤติกรรมการใช้ห้องสมุด และการอ่านของครู ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ครูจะต้องรู้จักแหล่งการเรียนรู้ ช่วยในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ มีนิสัยรักการอ่าน สามารถชี้แนะแนวทางการอ่าน และสื่อที่ให้ความรู้แต่ละรายวิชาให้นักเรียนไปศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้
5. ควรศึกษาหาแนวทางสนับสนุน ส่งเสริมการอ่านของนักเรียน เพื่อให้เกิดความคิด และวิเคราะห์เรื่องราวได้

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ . สภาพการผลิตและพัฒนาหนังสือสำหรับเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 1
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541

กฤษณา อัจฉมวงศ์. ความสนใจปัญหาและอุปสรรคในการอ่านของนักเรียนโรงเรียน
คุรุราษฎร์รังสฤษดิ์. กรุงเทพมหานคร, 2533. (อัดสำเนา)

กัลยา สุวรรณรอด. การวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.

เกสสุรางค์ สักกะบุชา. ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.

ศุภรักษ์ ภิรมย์รักษ์ “ทำอย่างไรให้ลูกศิษย์และศิษย์รักเป็นนักอ่าน” วารสารวิชาการ 1 (มิถุนายน
2541) : 65-68

ชยันต์ เพชรศรีจันทร์. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการอ่านของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์
ภาษา โดยสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพเหมือนกับสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพการ์ตูน
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2533.

ถวิล มาตรเลียม “ห้องเรียนในศตวรรษที่ 21” วารสารวิชาการ 1 (พฤษภาคม 2541) : 52-57

ธงชัย คำพิมพ์. การเสริมสร้างสมรรถภาพการอ่านเชิงวิเคราะห์ในการสอนแบบภาษาไทย
ด้านสื่ออารมณ์ชั้นในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
ขอนแก่น, 2536. เอกสารอัดสำเนาเย็บเล่ม

นิตา ชูโต และกลุ่มจิตต์ พลายเวช. สภาพและแนวโน้มหนังสือเด็ก. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ประชาชน, 2527.

เนาวรัตน์ แดงยิ้ม. การวิเคราะห์เนื้อหาและประเมินผลแบบเรียนสังคมศึกษาสำหรับนักเรียน
ชาวเขา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

ประคอง กาญจนการุณ. การเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 3 และประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ปริมาดี ประยูรสุข. ความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทต่างๆ ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

พนัส สุขหนองบึง. ผลการใช้เกม สอนซ่อมเสริมวิชาภาษาไทยกับนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 3 ที่อ่านหนังสือไม่ออก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2538.

พาดิ พิทักษา. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน นิสัย
ในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ไพพรรณ อินทนิล. เทคนิคการเล่านิทาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวิทย์สาส์น, 2534.

มัลลิกา นาดเลวี. **ความคิดเห็นของนักเรียน บรรณารักษ์และครูภาษาไทยที่มีต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล. ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.**

มาลา ชูเชิด. **ผลการเรียนรู้ด้านความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการใช้แบบฝึกหัดรูปภาพ. ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539**

ระพีพรรณ มาลัย. **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านในใจก่อนและหลังการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านในใจ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สุกอําเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา. ม.ป.ท. 2535. (อัดสำเนา)**

รติพร ชังธาดา. **หนังสือสำหรับเด็ก มหาสารคาม : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ม.ป.ป.**

วงเดือน วรรณไชย. **การศึกษาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.**

วาสนา ณ ลำปาง. **ความสนใจในการอ่านหนังสือภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง. ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.**

สมหมาย อ่องชุม. **ความสนใจในการอ่าน และวิจารณ์งานในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.**

สมาน ลอยฟ้า. **“การอ่านออกเสียง” สารพัฒนาหลักสูตร 14 (เมษายน - มิถุนายน) 2538 : 40-45**

สนธิ์ สัตโยภาส. พฤติกรรมการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2538.

สุรางค์ โค้วตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

สายใจ อุณนะนันท์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านในใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้แบบฝึก โรงเรียนวัดเวฬุวัน อำเภอเมือง
จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2539.

สุพจน์ พันธุ์ยะ. การส่งเสริมการอ่านโดยใช้ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านใน
นักเรียนชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.

สุวณัฐ ไบกุลลาบ. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติในการอ่านกับผลสัมฤทธิ์
ทางการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.

อังคณา กล่อมฤทธิ์. ความอยากรู้อยากเห็น นิยรักการอ่านและคุณสมบัติส่วนตัวบาง
ประการของนักเรียนที่เข้าใช้ห้องสมุดมากและนักเรียนที่เข้าใช้ห้องสมุดน้อย.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2532.

อุไร ศรีเคลือบ. การเปรียบเทียบการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2538.

Carol, Lynch-Brown. And Carl M. Tomlinson. **Essentials of Children's Literature**. Boston : Simon & Sehuster, Inc., 1993.

Marshall, Margaret R. **The World of Children's Books**. London : Gower Publishing company, 1982.

Stone, Laura. "Teaching Sam to Enjoy Reading" *Young Children*. 49(2) : 76-77 : January, 1994.

ภาคผนวก

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

จังหวัด	ระดับ	ชื่อโรงเรียน
ตรัง	ประถมศึกษา	1. โรงเรียนห้วยยอด (กสิ่งวิทยาคาร) อ. ห้วยยอด
		2. โรงเรียนวัดควนสั่นวล อ. นาโยง
		3. โรงเรียนวัดเขาแก้ว อ. สีเกา
	มัธยมศึกษา	1. โรงเรียนส่วสดีรัตนากิมุข อ. นาโยง
		2. โรงเรียนปะเหลียนผดุงศิษย์ อ. ปะเหลียน
		3. โรงเรียนวิเชียรมาตุ 3 อ. เมือง
จันทบุรี	ประถมศึกษา	1. โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน อ. โป่งน้ำร้อน
		2. โรงเรียนบ้านเนินดินแดง อ. ท่าใหม่
		3. โรงเรียนบ้านบ่อ (จงจินต์ วุจิรวงศ์อุปถัมภ์) อ. ขลุง
	มัธยมศึกษา	1. โรงเรียนเบญจมานุสรณ์ อ. เมือง
		2. โรงเรียนแหลมสิงห์วิทยาคม อ. แหลมสิงห์
		3. โรงเรียนมัธยมท่าแกลง อ. นายายอาม
สุพรรณบุรี	ประถมศึกษา	1. โรงเรียนวัดบางขวาง อ. สามชุก
		2. โรงเรียนวัดวังกุ่ม อ. เมือง
		3. โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง อ. ดอนเจดีย์
	มัธยมศึกษา	1. โรงเรียนบางปลาม้า (สูงสมารผดุงวิทย์) อ. บางปลาม้า
		2. โรงเรียนบางแม่หม้าย ราษฎร์รังสฤษดิ์ อ. บางปลาม้า
		3. โรงเรียนวังหัวราษฎร์สามัคคี อ. ศรีประจันต์

จังหวัด	ระดับ	ชื่อโรงเรียน
หนองคาย	ประถมศึกษา	1. โรงเรียนราษฎร์ประชานุเคราะห์ 14 อ. เมือง 2. โรงเรียนบ้านศรีเชียงใหม่ อ. ศรีเชียงใหม่ 3. โรงเรียนบ้านท่ามะเฟือง อ. ท่าบ่อ
	มัธยมศึกษา	1. โรงเรียนชุมพลพนาลัย อ. พนาลัย 2. โรงเรียนบึงคล้านคร กิ่งอำเภอบึงคล้า 3. โรงเรียนเดื่อวิทยาคาร อ. ท่าบ่อ
ลำปาง	ประถมศึกษา	1. โรงเรียนชุมชนบ้านพ่อนวิทยา อ. เมือง 2. โรงเรียนศรีลังกาวิทยา อ. เสริมงาม 3. โรงเรียนสบเมาะวิทยา อ. แม่เมาะ
	มัธยมศึกษา	1. โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย อ. เมือง 2. โรงเรียนห้างฉัตรวิทยา อ. ห้างฉัตร 3. โรงเรียนทุ่งกว๋าววิทยา อ. เมืองปาน

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละขนาด
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
t	แทน	ค่าที่พิจารณาใน t - Distribution
SS	แทน	Sum of Square
MS	แทน	Mean Square
df	แทน	Degree of Freedom
F	แทน	ค่าที่พิจารณาใน F - Distribution

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากครูผู้สอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น รายการ	ป. 6 (N = 15)	ม. 1 (N = 15)
เพศ		
1. ชาย	1	-
2. หญิง	14	15
อายุ		
1. 20 - 24	-	1
2. 25 - 29	-	5
3. 30 - 34	-	2
4. 35 - 39	3	2
5. 40 - 44	8	3
6. 45 - 49	1	2
7. 50 - 54	3	-
วุฒิทางการศึกษา		
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	-
2. ปริญญาตรี	14	15
3. ปริญญาโท	-	-
4. ปริญญาเอก	-	-
ประสบการณ์ในการสอน		
1. น้อยกว่า 3 ปี	-	3
2. 3 - 5 ปี	-	6
3. 6 - 8 ปี	-	1
4. 9 - 11 ปี	-	-
5. ตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป	15	5

ตารางที่ 2 วิชาที่สอนของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น

วิชาที่สอน / ระดับชั้น	ป. 6	ม. 1
1. ภาษาไทย	8	5
2. คณิตศาสตร์	10	1
3. วิทยาศาสตร์	5	2
4. สังคมศึกษา	4	2
5. ภาษาอังกฤษ	7	4
6. ศิลปะศึกษา	2	-
7. ดนตรี	5	-
8. นาฏศิลป์	4	-
9. การงานพื้นฐานอาชีพ	6	1
10. สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	1	-
11. เล็กเสรี	-	1
12. คอมพิวเตอร์	-	1
13. แนะแนว	-	1

ตารางที่ 3 หน้าที่พิเศษนอกเหนือจากการสอนของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น หน้าที่พิเศษ	ป. 6	ม. 1
1. ครูประจำชั้น	14	14
2. หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์	1	-
3. ช่วยงานธุรการ	2	2
4. ครูแนะแนว	1	3
5. หัวหน้าสาย / ชั้น	3	1
6. ฝ่ายวิชาการ	5	3
7. ช่วยงานห้องสมุด	3	2
8. งานจริยธรรม	-	1
9. งานสหกรณ์โรงเรียน	3	-
10. งานอาหารกลางวัน	1	1
11. ประจำห้องพยาบาล	2	1
12. ฝ่ายกิจการนักเรียน	1	1
13. บรรณารักษ์ห้องสมุด	1	-
14. งานบริการของโรงเรียน	1	-

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

ก. การจัดกิจกรรม

ตารางที่ 4 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น การจัดกิจกรรม	ป. 6 (N=15)	ม. 1 (N=15)
1. ไม่จัด	1	3
2. จัด	14	12

ตารางที่ 5 การกำหนดเรื่องก่อนศึกษาค้นคว้าของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น การกำหนดเรื่อง	ป. 6 (N=14)	ม. 1 (N=12)
1. ไม่มี	-	-
2. มี โดย*	14	12
- ครูกำหนด	4	9
- นักเรียนกำหนด	3	1
- ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด	14	6
- อื่นๆ	-	-

หมายเหตุ : * ตอบมากกว่า 1 วิธี

ตารางที่ 6 การสำรวจแหล่งหนังสือที่จะใช้ในการศึกษาค้นคว้าของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น การสำรวจ	ป. 6 (N=14)	ม. 1 (N=12)
1. ไม่มี	-	-
2. มี โดยแหล่งที่สำรวจคือ*	14	12
- ห้องสมุดโรงเรียน	14	12
- ห้องสมุดประชาชน	2	5
- บ้าน	6	4
- ห้องแนะแนว	-	1
- ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	1	-
- ร้านขายหนังสือ	1	-

หมายเหตุ : * ตอบมากกว่า 1 แหล่ง

ตารางที่ 7 การกำหนดรายชื่อหนังสือที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น การกำหนดรายชื่อ	ป. 6 (N=14)	ม. 1 (N=12)
1. ไม่มี	1	1
2. มี โดยมีวิธีที่กำหนด คือ *	13	11
- ครูกำหนด	9	8
- นักเรียนกำหนด	1	2
- ครูและนักเรียนกำหนด	7	5

หมายเหตุ : * ตอบมากกว่า 1 วิธี

ตารางที่ 8 การเสนอผลการศึกษาค้นคว้าของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น การเสนอผล	ป. 6 (N=14)	ม. 1 (N=12)
1. ไม่มี	-	1
2. มี โดยมีวิธีการเสนอ คือ *	14	11
- ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอ	5	7
- นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียน	14	8
- นักเรียนจัดทำเอกสารรายงาน	7	3
- นักเรียนสรุปเรื่องแล้วเก็บเข้าแฟ้ม สะสมงาน	1	-
- จัดนิทรรศการ	1	-

หมายเหตุ : * ตอบมากกว่า 1 วิธี

ตารางที่ 9 การวัดผลประเมินผลจากการศึกษาค้นคว้าของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น การวัดผล	ป. 6 (N=14)	ม. 1 (N=12)
1. ไม่มี	-	1
2. มี โดยมีวิธีการประเมิน คือ *	14	11
- ครูเป็นผู้ประเมิน	10	6
- นักเรียนประเมินตนเอง	5	1
- ครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน	13	10
- ผู้ปกครองประเมินโดยโรงเรียน ส่งเอกสารไปให้	1	-

หมายเหตุ : * ตอบมากกว่า 1 วิธี

ตารางที่ 10 การให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น วิธีการ*	ป. 6 (N=14)	ม. 1 (N=12)
1. ทุกเนื้อหาที่เรียน	1	3
2. เฉพาะเนื้อหาที่สำคัญๆ เท่านั้น	13	11
3. ตามจุดประสงค์ที่กำหนด	-	1
4. เฉพาะเหตุการณ์วันสำคัญต่างๆ	1	-
5. บางเนื้อหาที่เห็นว่าเหมาะสม	1	-

หมายเหตุ : * ตอบมากกว่า 1 วิธี

ข. การจัดสภาพเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

ตารางที่ 11 การจัดมุมหนังสือของโรงเรียน

ระดับชั้น รายการ	ป. 6 (N=15)	ม. 1 (N=15)
1. ไม่จัด	2	3
2. จัด ประเภทหนังสือที่จัดคือ *	13	12
- หนังสือเรียน	11	6
- หนังสือภาพ/นิทาน	9	8
- หนังสืออ่านเพิ่มเติม	12	12
- หนังสือส่งเสริมการอ่าน	13	9
- หนังสือพิมพ์	9	9
- หนังสืออ้างอิง	6	5
- วารสาร/นิตยสาร	7	11

หมายเหตุ : * ตอบมากกว่า 1 ประเภท

ตารางที่ 12 การจัดป๋ายนิเทศของโรงเรียน

ระดับชั้น รายการ	ป. 6 (N=15)	ม. 1 (N=15)
1. ไม่จัด	-	-
2. จัด เนื้อหาที่นำมาจัด คือ *	15	15
- ความรู้ในเนื้อหาที่เรียน	13	10
- ความรู้ทั่วไป	15	14
- สารคดี	5	9
- บันเทิง	3	6
- ข่าวเหตุการณ์วันสำคัญ	1	2
- ข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน	1	1
- ข่าวเหตุการณ์ทั่วๆ ไป	1	-
- ทุกเรื่องที่เห็นว่าสำคัญ	-	1

หมายเหตุ : * ตอบมากกว่า 1 เนื้อหา

ตารางที่ 13 การจัดกิจกรรมเสริมความรู้ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า

ระดับชั้น รายการ	ป. 6 (N=15)	ม. 1 (N=15)
1. ไม่จัด	-	-
2. จัด กิจกรรมที่จัด คือ*	15	15
- จากห้องสมุด	14	14
- จากมุมหนังสือ	8	10
- จากเอกสารที่ครูเตรียมให้	13	11
- จากการเพิ่มเติมด้วยตนเอง	3	9
- จากการจัดนิทรรศการ	9	12
- จากสถานการณ์ที่เป็นปัญหา	4	6
- จากข่าวประจำวันออกอากาศ	2	-
- จากกิจกรรมหน้าเสาธง	1	-

หมายเหตุ : * ตอบมากกว่า 1 กิจกรรม

ตารางที่ 14 การจัดแหล่งความรู้ทางวิชาการของโรงเรียน

ระดับชั้น รายการ	ป. 6 (N=15)	ม. 1 (N=15)
1. ไม่จัด	2	3
2. จัด สิ่ง yang จัด คือ*	13	12
- ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	3	6
- พิพิธภัณฑ์การศึกษาในโรงเรียน	-	3
- มุมนิทรรศการ	8	10
- แผ่นพับ	7	5
- วารสารประชาสัมพันธ์โรงเรียน	1	-
- ป้ายนิเทศ	1	-
- ห้องสมุด	2	-

หมายเหตุ : * ตอบมากกว่า 1 รายการ

ตารางที่ 15 การจัดห้องสมุดโรงเรียน

ระดับชั้น รายการ	ป. 6 (N=15)	ม. 1 (N=15)
1. ไม่จัด	-	-
2. จัด สิ่ง yang นำมาจัด คือ*	15	15
- หนังสือเรียน	14	12
- หนังสือภาพ/นิทาน	15	13
- หนังสืออ่านเพิ่มเติม	15	15
- หนังสือส่งเสริมการอ่าน	14	13
- หนังสืออ้างอิง	14	14
- หนังสือพิมพ์	14	15
- วารสาร/ นิตยสาร	13	15
- เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นข้อมูล	2	6
- กิจกรรมประกวดต่างๆ	1	-
- ฉายวีดิทัศน์	1	-

หมายเหตุ : * ตอบมากกว่า 1 รายการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียน

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักเรียน

ตารางที่ 16 สถานภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น

รายการ	ระดับชั้น	ป. 6 (N = 458)		ม. 1 (N = 636)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ					
1. ชาย		226	49.3	318	50.0
2. หญิง		232	50.7	317	49.8
3. ไม่ตอบ		-	-	1	0.2
รวม		458	100.0	636	100.0
บุคคลที่อาศัยอยู่					
1. บิดาและมารดา		348	76.0	489	76.9
2. บิดา		10	2.2	19	3.0
3. มารดา		46	10.0	68	10.7
4. พี่		6	1.3	3	0.5
5. ป้า		8	1.7	2	0.3
6. น้า		1	0.2	10	1.6
7. อา		6	1.3	4	0.6
8. ลุง		1	0.2	4	0.6
9. อื่นๆ		32	7.0	37	5.8
รวม		458	100.0	636	100.0
อาชีพ					
1. เกษตรกรรม		179	39.1	268	42.1
2. รับจ้างทั่วไป		184	40.2	183	28.8
3. รับราชการ		26	5.7	79	12.4
4. พนักงานรัฐวิสาหกิจ/เอกชน		6	1.3	13	2.0
5. ค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว		54	11.8	73	11.5
6. อื่นๆ		6	1.3	11	1.7
7. ไม่ตอบ		3	0.6	9	1.4
รวม		458	100.0	636	100.0

ตอนที่ 2 สภาพการเรียนรู้จากหนังสือ

ตารางที่ 17 ผู้ที่อ่านหนังสือให้นักเรียนฟัง เมื่อยังอ่านหนังสือไม่ออก จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น รายการ	ป. 6 (N = 458)				ม. 1 (N = 636)			
	ใหญ่ (n = 177)	กลาง (n = 182)	เล็ก (n = 99)	รวม	ใหญ่ (n = 220)	กลาง (n = 204)	เล็ก (n = 212)	รวม
1. ไม่มี	29 (16.4)	15 (8.2)	12 (12.1)	56 (12.2)	39 (17.7)	50 (24.5)	9 (13.7)	118 (18.6)
2. มี	148 (83.6)	167 (91.8)	87 (87.9)	402* (87.8)	181 (82.3)	152 (74.5)	183 (86.3)	516* (81.1)
3. ไม่ตอบ	- -	- -	- -	- -	- -	2 (1.0)	- -	2 (0.3)
รวม	177 (100.0)	182 (100.0)	99 (100.0)	458 (100.0)	220 (100.0)	204 (100.0)	212 (100.0)	636 (100.0)

หมายเหตุ: ตัวเลขแถวบนคือความถี่
ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ตารางที่ 18 จำนวนครั้งที่มิอ่านหนังสือให้นักเรียนฟัง จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น รายการ	ป. 6 (N = 402)				ม. 1 (N = 516)			
	ใหญ่ (n = 148)	กลาง (n = 167)	เล็ก (n = 87)	รวม	ใหญ่ (n = 181)	กลาง (n = 152)	เล็ก (n = 183)	รวม
1. ทุกวัน	35 (23.6)	37 (22.2)	10 (11.5)	82 (20.4)	44 (24.3)	24 (15.8)	28 (15.3)	96 (18.6)
2. 2-3 วันครั้ง	56 (37.8)	38 (22.7)	29 (33.3)	123 (30.6)	44 (24.3)	38 (25.0)	54 (29.5)	136 (26.4)
3. สัปดาห์ละครั้ง	12 (8.1)	13 (7.8)	15 (17.2)	40 (10.0)	15 (8.3)	23 (15.1)	18 (9.8)	56 (10.8)
4. เดือนละครั้ง	6 (4.1)	3 (1.8)	2 (2.3)	11 (2.7)	9 (5.0)	6 (3.9)	5 (2.7)	20 (3.9)
5. จำไม่ได้	38 (25.7)	75 (44.9)	30 (34.5)	143 (35.6)	68 (37.6)	60 (39.5)	77 (42.1)	205 (39.7)
6. ไม่ตอบ	1 (0.7)	1 (0.6)	1 (1.2)	3 (0.7)	1 (0.5)	1 (0.7)	1 (0.6)	3 (0.6)
รวม	148 (100.0)	167 (100.0)	87 (100.0)	402 (100.0)	181 (100.0)	152 (100.0)	183 (100.0)	516 (100.0)

หมายเหตุ: ตัวเลขแถวบนคือความถี่

ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ตารางที่ 19 ช่วงเวลาที่มีคนอ่านหนังสือตามโรงเรียนวัดวัดละแวกตามระดับชั้น

ระดับชั้น รายการ	ป. 6 (N =402)				ม. 1 (N = 516)			
	ใหญ่ (n = 148)	กลาง (n = 167)	เล็ก (n = 87)	รวม	ใหญ่ (n = 181)	กลาง (n = 152)	เล็ก (n = 183)	รวม
1. ก่อนนอน	27 (18.2)	19 (11.4)	8 (9.2)	54 (13.4)	19 (10.5)	17 (11.2)	11 (6.0)	47 (9.1)
2. ช่วงเวลาว่าง	87 (58.8)	89 (53.3)	53 (60.9)	229 (57.0)	85 (47.0)	72 (47.4)	95 (51.9)	252 (48.8)
3. เวลาใดๆ ก็ได้	13 (8.8)	22 (13.2)	8 (9.2)	43 (10.8)	18 (9.9)	21 (13.8)	16 (8.7)	55 (10.7)
4. เมื่อขอให้อ่านให้ฟัง	18 (12.2)	34 (20.3)	14 (16.1)	66 (16.4)	53 (29.3)	37 (24.3)	57 (31.2)	147 (28.5)
5. อื่นๆ	1 (0.7)	3 (1.8)	1 (1.2)	5 (1.2)	4 (2.2)	4 (2.6)	3 (1.6)	11 (2.1)
6. ไม่ตอบ	2 (1.3)	- -	3 (3.4)	5 (1.2)	2 (1.1)	1 (0.7)	1 (0.6)	4 (0.8)
รวม	148 (100.0)	167 (100.0)	87 (100.0)	402 (100.0)	181 (100.0)	152 (100.0)	183 (100.0)	516 (100.0)

หมายเหตุ: ตัวเลขแถวบนคือความถี่
ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ตารางที่ 20 วิธีการที่นักเรียนได้หาลิสต์แต่ละประเภทมาอ่าน จำแนกตามระดับชั้น

รายการ	ป.6						ม.1					
	ใหญ่			กลาง			เล็ก			รวม		
	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า
1. หนังสือเรียน	(n=262)			(n=288)			(n=123)			(n=673)		
	123	136	3	130	156	2	58	65	-	311	357	5
	(47.0)	(52.0)	(1.0)	(45.1)	(54.2)	(0.7)	(47.2)	(52.8)	-	(46.2)	(53.0)	(0.7)
2. หนังสือภาพ (เช่น นิตยสารบ้าน ฯลฯ)	(n=187)			(n=219)			(n=112)			(n=518)		
	135	40	12	108	100	11	65	44	3	308	184	26
	(72.2)	(21.4)	(6.4)	(49.3)	(45.7)	(5.0)	(58.0)	(39.3)	(2.7)	(59.5)	(35.5)	(5.0)
3. นิตยสาร (เช่น นิตยสารวิทยาศาสตร์ นิตยสารวรรณคดี นิตยสารสุขภาพ ฯลฯ)	(n=176)			(n=178)			(n=93)			(n=447)		
	100	63	13	89	71	18	51	35	7	240	169	38
	(56.8)	(35.8)	(7.4)	(50.0)	(39.9)	(10.1)	(54.9)	(37.6)	(7.5)	(53.7)	(37.8)	(8.5)
4. การ์ตูน (เช่น คำคล้องจอง โคลง กาพย์ กลอน ฯลฯ)	(n=181)			(n=177)			(n=102)			(n=460)		
	115	49	17	123	47	7	64	29	9	302	125	33
	(63.5)	(27.1)	(9.4)	(69.5)	(26.6)	(3.9)	(62.8)	(28.4)	(8.8)	(65.6)	(27.2)	(7.2)
5. สื่อประวัต	(n=167)			(n=173)			(n=94)			(n=434)		
	116	36	15	105	63	5	55	32	7	276	131	27
	(69.5)	(21.5)	(9.0)	(60.7)	(36.4)	(2.9)	(58.5)	(34.0)	(7.5)	(63.6)	(30.2)	(6.2)

รายการ	ป.6						ม.1						รวม										
	ใหญ่			เล็ก			ใหญ่			เล็ก													
	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า											
	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า											
6. ความรู้ทั่วไป	98 (53.0)	81 (43.8)	6 (3.2)	82 (40.6)	114 (56.4)	6 (3.0)	45 (40.5)	64 (57.7)	2 (1.8)	225 (52.0)	14 (2.8)	88 (35.8)	151 (61.4)	7 (2.8)	85 (38.4)	129 (58.4)	7 (3.2)	121 (52.4)	109 (47.2)	1 (0.4)	294 (42.1)	389 (55.7)	15 (2.2)
7. มโนทัศน์อ้างอิง (เช่น สาธารณกรรม พจนานุกรม ฯลฯ)	81 (42.8)	102 (54.0)	6 (3.2)	111 (55.2)	87 (43.3)	3 (1.5)	52 (45.6)	59 (51.8)	3 (2.6)	244 (48.4)	12 (2.4)	97 (40.8)	137 (57.5)	4 (1.7)	81 (37.8)	127 (59.4)	6 (2.8)	123 (57.2)	90 (41.9)	2 (0.9)	301 (45.1)	354 (53.1)	12 (1.8)
8. มโนทัศน์กิจกรรม/ชุดกิจกรรม	93 (52.3)	73 (41.0)	12 (6.7)	98 (53.5)	79 (43.2)	6 (3.3)	54 (52.9)	42 (41.2)	6 (5.9)	245 (41.9)	24 (5.2)	95 (42.8)	120 (54.1)	7 (3.1)	98 (49.7)	88 (44.7)	11 (5.6)	118 (59.9)	77 (39.1)	2 (1.0)	311 (50.5)	285 (46.3)	20 (3.2)
9. การสารนิเทศสาร	75 (43.3)	84 (48.6)	14 (8.1)	74 (41.4)	96 (53.6)	9 (5.0)	54 (54.0)	40 (40.0)	6 (6.0)	203 (48.7)	29 (6.4)	88 (40.2)	124 (56.6)	7 (3.2)	94 (49.7)	86 (45.5)	9 (4.8)	114 (57.6)	81 (40.9)	3 (1.5)	296 (48.9)	291 (48.0)	19 (3.1)
10. การตัดสิน	62 (29.5)	135 (64.3)	13 (6.2)	66 (28.2)	149 (63.7)	19 (8.1)	51 (42.5)	66 (55.0)	3 (2.5)	179 (31.7)	35 (6.2)	72 (26.5)	170 (62.5)	30 (11.0)	71 (29.5)	160 (66.4)	10 (4.1)	93 (38.8)	146 (60.8)	1 (0.4)	236 (31.3)	476 (63.2)	41 (5.5)

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการ	ป.6									รวม			ม.1									รวม		
	ใหญ่			กลาง			เล็ก			รวม	ใหญ่			กลาง			เล็ก							
	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า		ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า		
	(n=182)	(n=206)	(n=106)	(n=494)	(n=215)	(n=213)	(n=217)	(n=645)																
11. หนังสือพิมพ์	36	144	2	65	140	1	34	69	3	135	353	6	42	173	-	76	137	-	103	111	3	221	421	3
	(19.8)	(79.1)	(1.1)	(31.5)	(68.0)	(0.5)	(32.1)	(65.1)	(2.8)	(27.3)	(71.5)	(1.2)	(19.5)	(80.5)	-	35.7	(64.3)	-	(47.5)	(51.1)	(1.4)	(34.2)	(65.3)	(0.5)
12. อื่นๆ	(n=33)	(n=13)	(n=8)	(n=54)	(n=15)	(n=28)	(n=12)	(n=55)																
	13	14	6	4	7	2	5	2	1	22	23	9	4	10	1	14	9	5	7	5	-	25	24	6
	(39.4)	(42.4)	(18.2)	(30.8)	(53.8)	(15.4)	(62.5)	(25.0)	(12.5)	(40.7)	(42.6)	(16.7)	(26.7)	(66.7)	(6.6)	(50.0)	(32.1)	(17.9)	(58.3)	(41.7)	-	(45.5)	(43.6)	(10.9)

หมายเหตุ : วิธีการได้หนังสือมาอ่านตอบได้มากกว่า 1 วิธี

ตัวเลขแถวบนคือความถี่

ตัวเลขในวงเล็บคือร้อยละ

ตารางที่ 21 เวลาที่นักเรียนใช้ในการอ่านหนังสือใน 1 วัน จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น รายการ	ป. 6 (N = 458)				ม. 1 (N = 636)			
	ใหญ่ (n = 177)	กลาง (n = 182)	เล็ก (n = 99)	รวม	ใหญ่ (n = 220)	กลาง (n = 204)	เล็ก (n = 212)	รวม
1. น้อยกว่า 1/2 ชั่วโมง	48 (27.1)	38 (20.9)	33 (33.3)	119 (26.0)	22 (10.0)	48 (23.5)	60 (28.3)	130 (20.4)
2. 1/2 - 1 ชั่วโมง	90 (50.9)	97 (53.3)	40 (40.4)	227 (49.6)	124 (56.4)	98 (48.0)	108 (51.0)	330 (51.9)
3. 1 1/2 - 2 ชั่วโมง	25 (14.1)	37 (20.3)	18 (18.2)	80 (17.4)	53 (24.1)	43 (21.1)	24 (11.3)	120 (18.9)
4. มากกว่า 2 ชั่วโมง	14 (7.9)	10 (5.5)	8 (8.1)	32 (7.0)	19 (8.6)	12 (5.9)	20 (9.4)	51 (8.0)
5. ไม่ตอบ	- (0.0)	- (0.0)	- (0.0)	- (0.0)	2 (0.9)	3 (1.5)	- (0.0)	5 (0.8)
รวม	177 (100.0)	182 (100.0)	99 (100.0)	458 (100.0)	220 (100.0)	204 (100.0)	212 (100.0)	636 (100.0)

หมายเหตุ : ตัวเลขแถวบนคือความถี่

ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ตารางที่ 22 ช่วงเวลาที่นักเรียนชอบอ่านหนังสือมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น รายการ	ป. 6 (N = 458)				ม. 1 (N = 636)			
	ใหญ่ (n = 177)	กลาง (n = 182)	เล็ก (n = 99)	รวม	ใหญ่ (n = 220)	กลาง (n = 204)	เล็ก (n = 212)	รวม
1. เข้าก่อนเข้าเรียน	9 (5.1)	6 (3.3)	6 (6.1)	21 (4.6)	5 (2.3)	6 (2.9)	8 (3.8)	19 (3.0)
2. ในช่วงโมงเรียน	6 (3.4)	7 (3.8)	11 (11.1)	24 (5.2)	4 (1.8)	2 (1.0)	1 (0.5)	7 (1.1)
3. ป้ายหลังเลิกเรียน	20 (11.3)	20 (11.0)	13 (13.1)	53 (11.6)	17 (7.7)	14 (6.8)	30 (14.2)	61 (9.6)
4. เย็น	66 (37.3)	49 (26.9)	36 (36.4)	151 (33.0)	57 (25.9)	63 (30.9)	55 (25.9)	175 (27.5)
5. กลางคืน	57 (32.2)	64 (35.2)	18 (18.2)	139 (30.3)	86 (39.1)	75 (36.8)	73 (34.4)	234 (36.8)
6. ช่วงเวลาใดก็ได้	13 (7.3)	32 (17.6)	14 (14.1)	59 (12.9)	34 (15.5)	34 (16.7)	35 (16.5)	103 (16.2)
7. อื่นๆ	6 (3.4)	4 (2.2)	1 (1.0)	11 (2.4)	16 (7.3)	8 (3.9)	8 (3.8)	32 (5.0)
8. ไม่ตอบ	-	-	-	-	1 (0.4)	2 (1.0)	2 (0.9)	5 (0.8)
รวม	177 (100.0)	182 (100.0)	99 (100.0)	458 (100.0)	220 (100.0)	204 (100.0)	212 (100.0)	636 (100.0)

หมายเหตุ : ตัวเลขแนวนอนคือความถี่

ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ตารางที่ 23 สถานที่ที่นักเรียนชอบนั่งอ่านหนังสือมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น รายการ	ป. 6 (N = 458)				ม. 1 (N = 636)			
	ใหญ่ (n = 177)	กลาง (n = 182)	เล็ก (n = 99)	รวม	ใหญ่ (n = 220)	กลาง (n = 204)	เล็ก (n = 212)	รวม
1. บ้านตนเอง	115 (64.9)	136 (74.7)	46 (46.5)	297 (64.8)	181 (82.2)	147 (72.0)	131 (61.8)	459 (72.2)
2. ห้องสมุดโรงเรียน	54 (30.5)	42 (23.0)	50 (50.5)	146 (31.9)	26 (11.8)	41 (20.1)	70 (33.0)	137 (21.5)
3. ห้องสมุดประชาชน	3 (1.7)	- -	- -	3 (0.7)	1 (0.5)	1 (0.5)	- -	2 (0.3)
4. ที่อ่านหนังสือ ประจำหมู่บ้าน	1 (0.6)	- -	- -	1 (0.2)	2 (0.9)	2 (1.0)	- -	4 (0.6)
5. ห้องสมุดของ วิทยาลัย/ มหาวิทยาลัย	- -	1 (0.6)	1 (1.0)	2 (0.4)	- -	- -	4 (1.9)	4 (0.6)
6. ร้านหนังสือ	1 (0.6)	1 (0.6)	1 (1.0)	3 (0.7)	1 (0.5)	2 (1.0)	2 (0.9)	5 (0.8)
7. อื่น ๆ	3 (1.7)	1 (0.6)	- -	4 (0.9)	8 (3.6)	8 (3.9)	4 (1.9)	20 (3.1)
8. ไม่ตอบ	- -	1 (0.6)	1 (1.0)	2 (0.4)	1 (0.5)	3 (1.5)	1 (0.5)	5 (0.8)
รวม	177 (100.0)	182 (100.0)	99 (100.0)	458 (100.0)	220 (100.0)	204 (100.0)	212 (100.0)	636 (100.0)

หมายเหตุ : ตัวเลขแถวบนคือความถี่

ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ตารางที่ 24 ผู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือ จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น รายการ	ป. 6 (N = 458)				ม. 1 (N = 636)			
	ใหญ่ (n = 177)	กลาง (n = 182)	เล็ก (n = 99)	รวม	ใหญ่ (n = 220)	กลาง (n = 204)	เล็ก (n = 212)	รวม
1. พ่อ/แม่	142 (80.2)	165 (90.7)	84 (84.8)	391 (85.4)	201 (91.4)	172 (84.3)	166 (78.3)	539 (84.7)
2. ครู	134 (75.7)	156 (85.7)	85 (85.9)	375 (81.9)	156 (70.9)	155 (76.0)	162 (76.4)	473 (74.4)
3. เพื่อน	5 (2.8)	19 (10.4)	12 (12.1)	36 (7.9)	26 (11.8)	12 (5.9)	17 (8.0)	55 (8.6)
4. พี่น้อง	32 (18.1)	56 (30.8)	19 (19.2)	107 (23.4)	55 (25.0)	43 (21.1)	41 (19.3)	139 (21.9)
5. อื่น ๆ	10 (5.6)	12 (6.6)	4 (4.0)	26 (5.7)	18 (8.2)	11 (5.4)	9 (4.2)	38 (6.0)

หมายเหตุ : ผู้ส่งเสริมตอบได้มากกว่า 1 ข้อ
ตัวเลขแถวบนคือความถี่
ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ตารางที่ 25 สิ่งที่ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือ จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น รายการ	ป. 6 (N = 454)				ม. 1 (N = 636)			
	ใหญ่ (n = 177)	กลาง (n = 182)	เล็ก (n = 99)	รวม	ใหญ่ (n = 220)	กลาง (n = 204)	เล็ก (n = 212)	รวม
1. สภาพและ บรรยากาศของ ห้องสมุด	49 (27.7)	53 (29.1)	36 (36.4)	138 (30.4)	82 (37.3)	57 (27.9)	64 (30.2)	203 (31.9)
2. การมีสื่อการอ่าน ที่น่าสนใจ	90 (50.8)	113 (62.1)	43 (43.4)	246 (54.2)	154 (70.0)	121 (59.3)	120 (56.6)	395 (62.1)
3. การหาความรู้ เพื่อใช้สอบ	95 (53.7)	116 (63.7)	57 (57.6)	268 (59.0)	169 (76.8)	134 (65.7)	131 (61.8)	434 (68.2)
4. ครูส่งเสริมให้อ่าน	81 (45.8)	101 (55.5)	47 (47.5)	229 (50.4)	103 (46.8)	90 (44.1)	87 (41.0)	280 (44.0)
5. พ่อ/แม่สนับสนุน ให้อ่าน	101 (57.1)	118 (64.8)	53 (53.5)	272 (59.9)	119 (54.1)	114 (55.9)	98 (46.2)	331 (52.0)
6. การหาความรู้ เพื่อใช้ทำรายงาน	75 (42.4)	83 (45.6)	42 (42.4)	200 (44.1)	130 (59.1)	108 (52.9)	79 (37.3)	317 (49.8)
7. ร้านหนังสือ เช่น อยู่ใกล้บ้าน จัดร้านดี ฯลฯ	5 (2.8)	18 (9.9)	5 (5.1)	28 (6.2)	16 (7.3)	7 (3.4)	14 (6.6)	37 (5.8)
8. โรงเรียนมีชมรม การอ่าน	13 (7.3)	35 (19.2)	22 (22.2)	70 (15.4)	13 (5.9)	21 (10.3)	29 (13.7)	63 (9.9)
9. โรงเรียนแนะนำ หนังสือที่น่าอ่าน	68 (38.4)	70 (38.5)	37 (37.4)	175 (38.5)	73 (33.2)	67 (32.8)	75 (35.4)	215 (33.8)
10. การจัดเกมหรือ แข่งขันตอบปัญหา จากการอ่าน	56 (31.6)	69 (37.9)	30 (30.3)	155 (34.1)	80 (36.4)	67 (32.8)	58 (27.4)	205 (32.2)
11. อื่น ๆ	4 (2.3)	2 (1.1)	- -	- -	8 (3.6)	1 (0.5)	4 (1.9)	13 (2.0)

หมายเหตุ : สิ่งที่ทำให้อ่านหนังสือตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตัวเลขแถวบนคือความถี่

ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ตอนที่ 3 สภาพการหาความรู้จากหนังสือ

ตารางที่ 26 สภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น

รายการ	ระดับชั้น						ม.1 (N=636)					
	ป.6 (N=458)			รวม			ใหญ่			เล็ก		
	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม	ใหญ่	กลาง	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม	ใหญ่	รวม
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. เมื่ออ่านข่าวหรือบทความจากหนังสือแล้วมักจะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ	1.71	0.60	1.74	0.56	1.74	0.61	1.86	0.59	1.74	0.62	1.76	0.61
2. เมื่ออ่านนิทาน เรื่องสั้น บทละคร นิยาย และนิยายสารแล้ว จะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ	1.85	0.68	1.89	0.79	1.71	0.76	1.93	0.73	1.67	0.75	1.78	0.71
3. เมื่ออ่านหนังสือพิมพ์ และพบบทความดีๆ จะตัดเก็บหรือเขียนบันทึกไว้	1.46	0.68	1.59	0.66	1.69	0.75	1.58	0.68	1.53	0.68	1.58	0.69
4. เมื่ออ่านเรื่องที่มีสาระและคิดว่ามีประโยชน์ จะเขียนบันทึกช่วยจำสิ่งที่อ่านเก็บไว้	1.64	0.75	1.77	0.70	1.81	0.77	1.96	0.75	1.72	0.71	1.83	0.74
5. ชอบหาความรู้จากการ์ตูนป้ายประกาศ บทความ และประกาศของโรงเรียนอยู่เสมอ	1.89	0.76	2.02	0.72	2.02	0.75	2.25	0.68	1.96	0.68	2.08	0.71
6. จะใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือเสมอ	1.86	0.70	1.86	0.71	1.93	0.68	1.99	0.62	1.94	0.64	1.95	0.62
7. จะไปร้านหนังสือเป็นประจำเพื่อเลือกซื้อหนังสือที่สนใจมาอ่าน	1.51	0.67	1.48	0.67	1.58	0.73	1.65	0.73	1.46	0.67	1.53	0.69
รวม	1.69	0.36	1.76	0.39	1.78	0.36	1.88	0.37	1.71	0.37	1.79	0.37

หมายเหตุ : การแปลความค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 2.51-3.00 หมายถึง การปฏิบัติในระดับมาก
 1.51-2.50 หมายถึง การปฏิบัติในระดับปานกลาง
 1.00-1.50 หมายถึง การปฏิบัติในระดับน้อย

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ระดับชั้น รายการ	ป.6 (N=458)		ม. 1(N=636)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เมื่ออ่านข่าวหรือบทความจากหนังสือแล้ว มักจะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ	1.73	0.60	1.76	0.61	-0.926
2. เมื่ออ่านนิทาน เรื่องสั้น บทละคร นิยาย และนิตยสารแล้ว จะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ	1.84	0.75	1.78	0.71	1.148
3. เมื่ออ่านหนังสือพิมพ์ และพบบทความดี ๆ จะตัดเก็บหรือเขียนบันทึกไว้	1.56	0.69	1.58	0.69	-0.445
4. เมื่ออ่านเรื่องที่มีสาระและคิดว่ามีประโยชน์ จะเขียนบันทึกช่วยจำสิ่งที่อ่านเก็บไว้	1.73	0.73	1.83	0.74	-2.091
5. ชอบหาความรู้จากการอ่านป้ายประกาศ บทความ และประกาศของโรงเรียนอยู่เสมอ	1.96	0.74	2.08	0.71	-2.626
6. จะใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือเสมอ	1.88	0.70	1.95	0.62	-1.820*
7. จะไปร้านหนังสือเป็นประจำ เพื่อเลือกซื้อ หนังสือที่สนใจมาอ่าน	1.51	0.68	1.53	0.69	-0.292
รวม	1.74	0.38	1.79	0.36	-2.107

* $P < .05$

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. เมื่ออ่านข่าวหรือบทความจากหนังสือแล้วมักจะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.363	0.682	1.856
	ภายในกลุ่ม	1043	383.011	0.367	
	รวม	1045	384.375		
2. เมื่ออ่านนิทาน เรื่องสั้น บทความ นิยายและนิตยสารแล้วจะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ	ระหว่างกลุ่ม	2	7.191	3.595	6.882*
	ภายในกลุ่ม	984	514.07	0.522	
	รวม	986	521.260		
3. เมื่ออ่านหนังสือพิมพ์ และพบบทความดีๆ จะตัดเก็บหรือเขียนบันทึกไว้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.198	0.599	1.248
	ภายในกลุ่ม	823	394.944	0.480	
	รวม	825	396.142		
4. เมื่ออ่านเรื่องที่มีสาระและคิดว่ามีประโยชน์จะเขียนบันทึกช่วยจำสิ่งที่อ่านเก็บไว้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.828	0.414	0.761
	ภายในกลุ่ม	966	525.063	0.544	
	รวม	968	525.891		
5. ชอบหาความรู้จากการอ่านป้ายประกาศ บทความ และประกาศของโรงเรียนอยู่เสมอ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.359	1.180	2.239
	ภายในกลุ่ม	1054	555.202	0.527	
	รวม	1056	557.561		
6. จะใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือเสมอ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.333	0.167	0.388
	ภายในกลุ่ม	1078	462.825	0.429	
	รวม	1080	463.158		
7. จะไปร้านหนังสือเป็นประจำเพื่อเลือกซื้อหนังสือที่สนใจมาอ่าน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.944	1.472	3.109*
	ภายในกลุ่ม	883	418.148	0.474	
	รวม	885	421.093		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.706	0.353	2.544
	ภายในกลุ่ม	1091	151.388	0.139	
	รวม	1093	152.095		

*P < .05

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
จำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. เมื่ออ่านข่าวหรือบทความจาก หนังสือแล้วมักจะเล่าให้เพื่อน ฟังเสมอ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.072	0.0362	0.102
	ภายในกลุ่ม	430	153.313	0.3570	
	รวม	432	253.386		
2. เมื่ออ่านนิทาน เรื่องสั้น บท ละคร นิยายและนิตยสารแล้ว จะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.990	0.995	1.786
	ภายในกลุ่ม	402	223.926	0.557	
	รวม	404	225.916		
3. เมื่ออ่านหนังสือพิมพ์ และ พบบทความดีๆ จะตัดเก็บ หรือเขียนบันทึกไว้	ระหว่างกลุ่ม	2	2.426	1.053	2.545
	ภายในกลุ่ม	323	153.967	0.536	
	รวม	325	156.393		
4. เมื่ออ่านเรื่องที่มีสาระและ คิดว่ามีประโยชน์จะเขียน บันทึกช่วยจำสิ่งที่อ่านเก็บไว้	ระหว่างกลุ่ม	2	2.106	1.053	1.964
	ภายในกลุ่ม	385	206.479	0.536	
	รวม	387	208.585		
5. ชอบหาความรู้จากการอ่าน ป้ายประกาศ บทความ และ ประกาศของโรงเรียนอยู่เสมอ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.788	0.894	1.626
	ภายในกลุ่ม	425	233.754	0.550	
	รวม	427	235.542		
6. จะใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ เสมอ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.364	0.182	0.372
	ภายในกลุ่ม	448	219.432	0.490	
	รวม	450	219.796		
7. จะไปร้านหนังสือเป็นประจำเพื่อ เลือกซื้อหนังสือที่สนใจมาอ่าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.489	0.245	0.523
	ภายในกลุ่ม	349	163.439	0.468	
	รวม	351	163.929		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.616	0.308	2.199
	ภายในกลุ่ม	455	63.706	0.140	
	รวม	457	64.32		

*P < .05

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
จำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. เมื่ออ่านข่าวหรือบทความจาก หนังสือแล้วมักจะเล่าให้เพื่อน ฟังเสมอ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.263	1.631	4.375*
	ภายในกลุ่ม	610	227.439	0.373	
	รวม	612	230.701		
2. เมื่ออ่านนิทาน เรื่องสั้น บท ละคร นิยายและนิตยสารแล้ว จะเล่าให้เพื่อนฟังเสมอ	ระหว่างกลุ่ม	2	6.94	3.470	6.981*
	ภายในกลุ่ม	579	287.782	0.497	
	รวม	581	294.722		
3. เมื่ออ่านหนังสือพิมพ์ และ พบบทความดีๆ จะตัดเก็บ หรือเขียนบันทึกไว้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.131	0.566	1.179
	ภายในกลุ่ม	497	238.507	0.480	
	รวม	499	239.638		
4. เมื่ออ่านเรื่องที่มีสาระและ คิดว่ามีประโยชน์จะเขียน บันทึกช่วยจำสิ่งที่อ่านเก็บไว้	ระหว่างกลุ่ม	2	5.659	2.830	5.290*
	ภายในกลุ่ม	578	309.146	0.535	
	รวม	580	314.806		
5. ขอบหาความรู้จากการอ่าน ป้ายประกาศ บทความ และ ประกาศของโรงเรียนอยู่เสมอ	ระหว่างกลุ่ม	2	10.103	5.052	10.253*
	ภายในกลุ่ม	626	308.431	0.493	
	รวม	628	318.534		
6. จะใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ เสมอ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.369	0.184	0.479
	ภายในกลุ่ม	627	241.296	0.385	
	รวม	629	241.665		
7. จะไปร้านหนังสือเป็นประจำเพื่อ เลือกซื้อหนังสือที่สนใจมาอ่าน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.947	2.473	5.208*
	ภายในกลุ่ม	531	252.186	0.475	
	รวม	533	257.133		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.193	1.596	12.039*
	ภายในกลุ่ม	633	83.936	0.133	
	รวม	635	87.129		

*P < .05

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมสภาพการหาความรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นรายคู่

ขนาด		ใหญ่	กลาง	เล็ก
	$\bar{X}$	1.88	1.76	1.71
ใหญ่	1.88	-	.1180*	.1671*
กลาง	1.76	-.1180*	-	0.0491
เล็ก	1.71	-.1671*	-0.0491	-

* $P < .05$

ตอนที่ 4 ความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ

ตารางที่ 32 ความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ

ระดับชั้น ความสามารถ	ป.6 (N=15)			ม.1 (N=15)			รวม (N=30)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ สามารถ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ สามารถ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ สามารถ
1. ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	2.53	0.52	มาก	2.47	0.52	น้อย	2.50	0.51	น้อย
2. อ่านและจับประเด็นเนื้อหาที่ ศึกษาค้นคว้า	2.47	0.52	น้อย	2.47	0.52	น้อย	2.47	0.51	น้อย
3. คิด วิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่ศึกษา	2.13	0.35	น้อย	2.27	0.46	น้อย	2.20	0.41	น้อย
4. รวบรวมข้อมูลจากเรื่องที่ศึกษา ค้นคว้า	2.67	0.68	มาก	2.47	0.64	น้อย	2.53	0.57	มาก
5. จัดบันทึกข้อความรู้	2.47	0.52	น้อย	2.53	0.83	มาก	2.50	0.68	น้อย
6. จัดทำรายงานข้อความรู้ที่ได้ จากการศึกษาค้นคว้า	2.73	0.46	มาก	2.67	0.62	มาก	2.70	0.53	มาก
7. นำข้อความรู้ที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้าไปใช้ประโยชน์ในการเรียน วิชาอื่นๆ	2.53	0.52	มาก	2.40	0.51	น้อย	2.47	0.51	น้อย
8. จำแนกประเภทหนังสือที่ศึกษา ค้นคว้า	2.27	0.46	น้อย	2.47	0.52	น้อย	2.37	0.49	น้อย
9. สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ จากสิ่งที่ ได้รับจากการศึกษาค้นคว้า	2.27	0.46	น้อย	2.20	0.56	น้อย	2.23	0.50	น้อย
10. ถ่ายทอดข้อความรู้ให้กับผู้อื่น	2.33	0.49	น้อย	2.20	0.56	น้อย	2.27	0.52	น้อย
รวม	2.44	0.51	น้อย	2.41	0.58	น้อย	2.42	0.54	น้อย

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ

ตารางที่ 33 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น

รายการ	ระดับชั้น				ม. 1 (N = 636)							
					ใหญ่		กลาง		เล็ก		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การอ่านหนังสือเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้า	3.70	0.47	3.81	0.41	3.78	0.42	3.76	0.44	3.73	0.45	3.70	0.47
2. ทุกๆ คน ควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง	3.40	0.56	3.48	0.56	3.42	0.54	3.44	0.56	3.57	0.50	3.47	0.50
3. การอ่านหนังสือเป็นกิจกรรมที่ดีกว่าการทำกิจกรรมอื่นในช่วงเวลาว่าง	3.18	0.67	3.28	0.62	3.21	0.50	3.22	0.62	3.13	0.60	3.21	0.57
4. หนังสือที่ดีทำให้อยากเป็นเจ้าของ	2.66	0.90	2.81	0.81	2.46	0.91	2.67	0.88	2.92	0.73	2.88	0.75
5. คนที่อ่านหนังสือมากๆ เป็นคนเก่ง	3.47	0.57	3.51	0.59	3.53	0.58	3.50	0.58	3.26	0.63	3.34	0.60
6. การอ่านหนังสือเหมาะสำหรับผู้ที่ไม่มีงานอย่างอื่นทำ	3.01	0.69	3.06	0.77	3.20	0.73	3.07	0.74	2.59	0.80	2.93	0.76
7. คนที่อ่านหนังสือมาก เป็นคนที่มีช่องทางที่จะหาเปรียบคนอื่นได้ง่าย	1.95	0.88	2.22	0.94	2.26	0.90	2.12	0.91	2.03	0.94	2.32	0.90
8. คนที่อ่านหนังสือมากๆ สมควรได้รับการยกย่อง	3.25	0.62	3.41	0.57	3.30	0.67	3.32	0.62	3.12	0.62	3.24	0.59

ตารางที่ 33 (ต่อ)

รายการ	ระดับต้น	ป. 6 (N = 458)						ม. 1 (N = 636)									
		ใหญ่		กลาง		เล็ก		รวม		ใหญ่		กลาง		เล็ก		รวม	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
9. การอ่านหนังสือมีประโยชน์มากกว่าการดูโทรทัศน์		3.44	0.65	3.51	0.65	3.52	0.67	3.48	0.65	3.36	0.67	3.46	0.65	3.46	0.61	3.43	0.64
10. การอ่านหนังสือทำให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์		3.47	0.58	3.56	0.51	3.52	0.60	3.52	0.56	3.45	0.53	3.52	0.54	3.48	0.56	3.48	0.54
11. คนที่อ่านหนังสือมาก จะรู้เท่าทันคนอื่น		3.29	0.57	3.34	0.56	3.43	0.62	3.34	0.58	3.37	0.58	3.34	0.50	3.27	0.56	3.33	0.55
12. เราควรจะไปร้านหนังสือ เพื่อเลือกซื้อหนังสือที่น่าสนใจ		3.13	0.52	3.16	0.57	3.05	0.52	3.12	0.54	3.13	0.44	3.07	0.51	3.03	0.51	3.08	0.49
13. ของขวัญที่ผู้ใหญ่ให้เด็ก ควรเป็นหนังสือมากกว่าของที่ระลึกอื่น (ในราคาเท่ากัน)		3.09	0.70	3.31	0.68	3.20	0.60	3.20	0.67	3.02	0.71	3.03	0.66	3.13	0.61	3.06	0.66
14. การซื้อหนังสือทำให้เกิดความพึงพอใจ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้อ่าน		2.50	0.71	2.54	0.78	2.55	0.90	2.53	0.78	2.20	0.64	2.42	0.74	2.49	0.76	2.37	0.72
15. คนที่อ่านหนังสือมากจะตัดสินใจได้ถูกต้อง		3.19	0.65	3.39	0.58	3.22	0.70	3.28	0.64	3.14	0.72	3.25	0.65	3.19	0.59	3.20	0.65
16. การอ่านหนังสือทำให้รู้จักคิด วิเคราะห์ มีเหตุผล		3.56	0.51	3.59	0.54	3.52	0.54	3.56	0.53	3.61	0.49	3.59	0.49	3.51	0.51	3.57	0.50

ตารางที่ 33 (ต่อ)

รายการ	ระดับต้น	ป. 6 (N = 458)								ม. 1 (N = 636)							
		ใหญ่		กลาง		เล็ก		รวม		ใหญ่		กลาง		เล็ก		รวม	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
17. โรงเรียนมีข้อเสียได้ ถ้านักเรียนเป็นนักอ่าน		3.29	0.58	3.41	0.59	3.39	0.58	3.36	0.58	3.05	0.67	3.26	0.60	3.10	0.61	3.14	0.63
18. ถ้าครูโทรทัศน์แล้วก็ไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือ		1.86	0.77	1.79	0.72	1.96	0.88	1.85	0.78	1.72	0.63	1.88	0.71	1.86	0.70	1.81	0.69
19. การอ่านหนังสือทำให้เสียเวลาเสียสายตา สู้ฟังวิทยุไม่ได้		1.58	0.67	1.51	0.64	1.69	0.83	1.58	0.70	1.53	0.59	1.53	0.59	1.68	0.64	1.58	0.61
20. เมื่อเรียนจากที่ครูสอนจบแล้วไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสืออีก		1.84	0.76	1.77	0.77	1.90	0.79	1.82	0.77	1.56	0.58	1.74	0.66	1.77	0.70	1.69	0.63
รวม		2.94	0.24	3.02	0.25	3.01	0.25	2.99	0.25	2.87	0.25	2.96	0.22	2.94	0.26	2.92	0.25

หมายเหตุ : การแปลความค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

3.51 - 4.00 หมายถึง

เห็นด้วยอย่างมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง

เห็นด้วย

1.51 - 2.50 หมายถึง

ไม่เห็นด้วย

1.00 - 1.50 หมายถึง

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 34 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการ	ระดับชั้น	ป.6 (N=458)		ม. 1 (N=636)		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. การอ่านหนังสือเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้		3.76	0.44	3.69	0.47	2.47*
2. ทุก ๆ คน ควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง		3.44	0.56	3.50	0.50	-1.80*
3. การอ่านหนังสือเป็นกิจกรรมที่ดีกว่าการทำกิจกรรมอื่นในช่วงเวลาว่าง		3.22	0.62	3.17	0.57	1.26*
4. หนังสือที่ดีทำให้อยากเป็นเจ้าของ		3.22	1.17	3.44	1.08	-3.25*
5. คนที่อ่านหนังสือมากๆ เป็นคนเก่ง		3.50	0.58	3.31	0.60	4.73
6. การอ่านหนังสือเหมาะสำหรับผู้ที่ไม่มืงานอย่างอื่นทำ		3.07	0.74	2.81	0.76	5.06
7. คนที่อ่านหนังสือมาก เป็นคนที่รู้ช่องทางที่จะเอาเปรียบคนอื่นได้ง่าย		2.12	0.91	2.20	0.90	-1.35
8. คนที่อ่านหนังสือมากๆ สมควรได้รับการยกย่อง		3.32	0.62	3.18	0.59	3.67*
9. การอ่านหนังสือมีประโยชน์มากกว่าการดูโทรทัศน์		3.48	0.65	3.43	0.64	1.26
10. การอ่านหนังสือทำให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์		3.52	0.56	3.48	0.54	1.08
11. คนที่อ่านหนังสือมาก จะรู้เท่าทันคนอื่น		3.34	0.58	3.33	0.55	0.36
12. เราควรจะไปร้านหนังสือ เพื่อเลือกซื้อหนังสือที่น่าสนใจ		3.13	0.54	3.08	0.49	1.30*

ตารางที่ 34 (ต่อ)

รายการ	ระดับชั้น		ป.6 (N=458)		ม. 1 (N=636)		t
			$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
13. ของขวัญที่ผู้ใหญ่ให้เด็ก ควรเป็นหนังสือมากกว่าของที่ระลึกอื่น (ในราคาเท่ากัน)			3.21	0.67	3.06	0.66	3.05*
14. การซื้อหนังสือทำให้เกิดความพึงพอใจถึงแม้ว่าจะไม่ได้อ่าน			2.53	0.78	2.37	0.72	3.07*
15. คนที่อ่านหนังสือมากจะตัดสินใจได้ถูกต้อง			3.28	0.64	3.19	0.65	1.90
16. การอ่านหนังสือทำให้รู้จักคิดวิเคราะห์ มีเหตุผล			3.56	0.53	3.57	0.50	-0.24
17. โรงเรียนมีชื่อเสียงได้ ถ้านักเรียนเป็นนักอ่าน			3.36	0.58	3.14	0.63	5.08*
18. ถ้าดูโทรทัศน์แล้วก็ไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือ			1.85	0.78	1.81	0.68	0.79*
19. การอ่านหนังสือทำให้เสียเวลาเสียสายตา สู้ฟังวิทยุไม่ได้			1.58	0.70	1.58	0.61	0.01*
20. เมื่อเรียนจากที่ครูสอนจบแล้วไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสืออีก			1.82	0.77	1.69	0.65	2.94
รวม			3.02	0.26	2.96	0.25	3.82

*P < .05

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การอ่านหนังสือเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.479	0.239	1.141
	ภายในกลุ่ม	1084	227.617	0.210	
	รวม	1086	228.096		
2. ทุกๆ คนควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.696	0.348	1.263
	ภายในกลุ่ม	1063	292.960	0.276	
	รวม	1065	293.656		
3. การอ่านหนังสือเป็นกิจกรรมที่ดีกว่ากิจกรรมอื่นในช่วงเวลาว่าง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.370	0.685	1.980
	ภายในกลุ่ม	949	328.290	0.346	
	รวม	951	329.660		
4. หนังสือที่ดีทำให้อยากเป็นเจ้าของ	ระหว่างกลุ่ม	2	17.421	8.711	6.968*
	ภายในกลุ่ม	1084	1355.131	1.250	
	รวม	1086	1372.552		
5. คนที่อ่านหนังสือมากๆ เป็นคนเก่ง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.702	0.351	0.978
	ภายในกลุ่ม	950	340.950	0.359	
	รวม	952	341.652		
6. การอ่านหนังสือเหมาะสำหรับผู้ที่ไม่ม้งานอย่างอื่นทำ	ระหว่างกลุ่ม	2	10.528	5.264	9.331*
	ภายในกลุ่ม	880	496.437	0.564	
	รวม	882	506.965		
7. คนที่อ่านหนังสือมากเป็นคนที่มีช่องทางที่จะเอาเปรียบคนอื่นได้ง่าย	ระหว่างกลุ่ม	2	15.435	7.717	9.564*
	ภายในกลุ่ม	871	702.841	0.807	
	รวม	873	718.276		
8. คนที่อ่านหนังสือมากๆสมควรได้รับการยกย่อง	ระหว่างกลุ่ม	2	3.389	1.694	4.670*
	ภายในกลุ่ม	903	327.637	0.363	
	รวม	905	331.025		

ตารางที่ 35 (ต่อ)

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
9. การอ่านหนังสือมีประโยชน์มากกว่าดูโทรทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.713	0.856	2.042
	ภายในกลุ่ม	962	403.392	0.419	
	รวม	964	405.105		
10. การอ่านหนังสือทำให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.098	0.549	1.832
	ภายในกลุ่ม	1041	311.901	0.300	
	รวม	1043	312.999		
11. คนที่อ่านหนังสือมากจะรู้เท่าทันคนอื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	0.112	0.056	0.178
	ภายในกลุ่ม	987	309.554	0.314	
	รวม	989	309.666		
12. เราควรจะไปร้านหนังสือเพื่อเลือกซื้อหนังสือที่น่าสนใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.313	0.657	2.508
	ภายในกลุ่ม	956	250.276	0.262	
	รวม	958	251.589		
13. ของขวัญที่ผู้ใหญ่ให้เด็กควรเป็นหนังสือมากกว่าของที่ระลึกอื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	2.205	1.105	2.466
	ภายในกลุ่ม	805	359.909	0.447	
	รวม	807	362.114		
14. การซื้อหนังสือทำให้เกิดความพึงพอใจถึงแม้ว่าจะไม่ได้อ่าน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.598	2.299	4.121*
	ภายในกลุ่ม	827	461.388	0.558	
	รวม	829	465.987		
15. คนที่อ่านหนังสือมากจะตัดสินใจได้ถูกต้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	4.132	2.066	4.937*
	ภายในกลุ่ม	849	355.317	0.419	
	รวม	851	359.450		
16. การอ่านหนังสือทำให้รู้จักคิด วิเคราะห์ มีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.076	0.538	2.066
	ภายในกลุ่ม	1046	272.436	0.260	
	รวม	1048	273.512		

ตารางที่ 35 (ต่อ)

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
17. โรงเรียนมีชื่อเสียงได้ ถ้านักเรียนเป็นนักอ่าน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.418	2.209	5.832*
	ภายในกลุ่ม	803	304.119	0.379	
	รวม	805	308.537		
18. ถ้าดูโทรทัศน์แล้วก็ไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.860	0.930	1.784
	ภายในกลุ่ม	973	507.246	0.521	
	รวม	975	509.106		
19. การอ่านหนังสือทำให้เสียเวลา เสียสายตา สู้งานวิทย์ไม่ได้	ระหว่างกลุ่ม	2	4.297	2.148	5.168*
	ภายในกลุ่ม	1004	417.334	0.418	
	รวม	1006	421.631		
20. เมื่อเรียนจากที่ครูสอนจบแล้วไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสืออีก	ระหว่างกลุ่ม	2	2.797	1.398	2.824
	ภายในกลุ่ม	1035	512.549	0.495	
	รวม	1037	515.346		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.548	0.774	12.065*
	ภายในกลุ่ม	1091	70.000	0.064	
	รวม	1093	71.548		

*P < .05

ตารางที่ 36 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นรายคู่

ขนาด		ใหญ่	กลาง	เล็ก
	$\bar{X}$	2.93	3.02	2.99
ใหญ่	2.93	-	-0.0882*	-0.0544*
กลาง	3.02	0.0817*	-	0.03379
เล็ก	2.99	0.05439*	-0.0338	-

* $P < .05$

ตารางที่ 37 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
จำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การอ่านหนังสือเป็นประโยชน์ สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษา หาความรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.946	0.473	2.488
	ภายในกลุ่ม	452	85.942	0.190	
	รวม	454	86.888		
2. ทุกๆ คนควรได้รับการสนับสนุน ให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.635	0.318	1.026
	ภายในกลุ่ม	444	137.423	0.310	
	รวม	446	138.058		
3. การอ่านหนังสือเป็นกิจกรรมที่ดี กว่ากิจกรรมอื่นในช่วงเวลาว่าง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.815	0.408	1.073
	ภายในกลุ่ม	405	153.888	0.380	
	รวม	407	154.703		
4. หนังสือที่ดีทำให้อยากเป็นเจ้าของ	ระหว่างกลุ่ม	2	6.536	3.268	4.330*
	ภายในกลุ่ม	356	268.679	0.755	
	รวม	358	275.214		
5. คนที่อ่านหนังสือมากๆ เป็นคนเก่ง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.226	0.113	0.334
	ภายในกลุ่ม	414	140.023	0.338	
	รวม	416	140.249		
6. การอ่านหนังสือเหมาะสำหรับผู้ ที่ไม่ม้งานอย่างอื่นทำ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.918	0.959	1.778
	ภายในกลุ่ม	366	197.388	0.539	
	รวม	368	199.306		
7. คนที่อ่านหนังสือมากเป็นคนที่รู้ ช่องทางที่จะเอาเปรียบคนอื่น ได้ง่าย	ระหว่างกลุ่ม	2	7.387	3.693	4.516*
	ภายในกลุ่ม	372	304.213	0.818	
	รวม	374	311.600		
8. คนที่อ่านหนังสือมากๆ สมควรได้ รับการยกย่อง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.978	0.989	2.629
	ภายในกลุ่ม	386	145.210	0.376	
	รวม	388	147.188		

ตารางที่ 37 (ต่อ)

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
9. การอ่านหนังสือมีประโยชน์มากกว่าดูโทรทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.582	0.291	0.678
	ภายในกลุ่ม	414	177.567	0.429	
	รวม	416	178.149		
10. การอ่านหนังสือทำให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.692	0.346	1.120
	ภายในกลุ่ม	438	135.394	0.309	
	รวม	440	136.086		
11. คนที่อ่านหนังสือมากจะรู้เท่าทันคนอื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	0.981	0.490	1.483
	ภายในกลุ่ม	410	135.562	0.331	
	รวม	412	136.542		
12. เราควรจะไปร้านหนังสือเพื่อเลือกซื้อหนังสือที่น่าสนใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.644	0.322	1.094
	ภายในกลุ่ม	398	117.121	0.294	
	รวม	400	117.766		
13. ของขวัญที่ผู้ใหญ่ให้เด็กควรเป็นหนังสือมากกว่าของที่ระลึกอื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	3.287	1.643	3.704*
	ภายในกลุ่ม	339	150.386	0.444	
	รวม	341	153.673		
14. การซื้อหนังสือทำให้เกิดความพึงพอใจถึงแม้ว่าจะไม่ได้อ่าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.124	0.062	0.102
	ภายในกลุ่ม	352	214.372	0.609	
	รวม	354	214.496		
15. คนที่อ่านหนังสือมากจะตัดสินใจได้ถูกต้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	3.302	1.651	4.088*
	ภายในกลุ่ม	362	146.194	0.404	
	รวม	364	149.496		
16. การอ่านหนังสือทำให้รู้จักคิดวิเคราะห์ มีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.265	0.132	0.474
	ภายในกลุ่ม	437	122.078	0.279	
	รวม	439	122.343		

ตารางที่ 37 (ต่อ)

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
17. โรงเรียนมีชื่อเสียงได้แก่นักเรียน เป็นนักอ่าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.982	0.491	1.439
	ภายในกลุ่ม	338	115.370	0.341	
	รวม	340	116.352		
18. ถ้าดูโทรทัศน์แล้วก็ไม่จำเป็นต้อง อ่านหนังสือ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.587	0.794	1.316
	ภายในกลุ่ม	412	248.446	0.603	
	รวม	414	250.034		
19. การอ่านหนังสือทำให้เสียเวลา เสียสละค่า สู้ฟังวิทยุไม่ได้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.727	0.863	1.767
	ภายในกลุ่ม	413	201.812	0.489	
	รวม	415	203.238		
20. เมื่อเรียนจากที่ครูสอนจบแล้วไม่ จำเป็นต้องอ่านหนังสืออีก	ระหว่างกลุ่ม	2	1.147	0.573	0.968
	ภายในกลุ่ม	428	253.452	0.592	
	รวม	430	254.599		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.660	0.330	5.390*
	ภายในกลุ่ม	455	27.857	0.061	
	รวม	457	28.517		

*P < .05

ตารางที่ 38 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นรายคู่

ขนาด		ใหญ่	กลาง	เล็ก
	$\bar{X}$	2.94	3.02	3.01
ใหญ่	2.94	-	-0.0807*	-0.0721*
กลาง	3.02	0.08071*	-	-0.008620
เล็ก	3.01	0.07209*	0.00862	-

* $P < .05$

ตารางที่ 39 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
จำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การอ่านหนังสือเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.604	0.302	1.361
	ภายในกลุ่ม	629	139.458	0.222	
	รวม	631	140.062		
2. ทุกๆ คนควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.988	0.994	4.009*
	ภายในกลุ่ม	616	152.752	0.248	
	รวม	618	154.740		
3. การอ่านหนังสือเป็นกิจกรรมที่ดีกว่ากิจกรรมอื่นในช่วงเวลาว่าง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.608	0.304	0.946
	ภายในกลุ่ม	541	173.802	0.321	
	รวม	543	174.410		
4. หนังสือที่ดีทำให้อยากเป็นเจ้าของ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.773	2.887	5.244*
	ภายในกลุ่ม	521	286.769	0.550	
	รวม	523	292.542		
5. คนที่อ่านหนังสือมากๆ เป็นคนเก่ง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.891	0.446	1.234
	ภายในกลุ่ม	533	192.452	0.361	
	รวม	535	193.343		
6. การอ่านหนังสือเหมาะสมสำหรับผู้ที่ไม่มียานอย่างอื่นทำ	ระหว่างกลุ่ม	2	13.462	6.731	12.291*
	ภายในกลุ่ม	511	279.853	0.548	
	รวม	513	293.315		
7. คนที่อ่านหนังสือมากเป็นคนที่มีช่องทางที่จะเอาเปรียบคนอื่นได้ง่าย	ระหว่างกลุ่ม	2	7.926	3.963	4.948*
	ภายในกลุ่ม	496	397.225	0.801	
	รวม	498	405.150		
8. คนที่อ่านหนังสือมากๆสมควรได้รับการยกย่อง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.253	0.626	1.812
	ภายในกลุ่ม	514	177.730	0.346	
	รวม	516	178.983		

ตารางที่ 39 (ต่อ)

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
9. การอ่านหนังสือมีประโยชน์มากกว่าดูโทรทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.314	0.657	1.592
	ภายในกลุ่ม	545	224.911	0.413	
	รวม	547	226.224		
10. การอ่านหนังสือทำให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.410	0.205	0.698
	ภายในกลุ่ม	600	176.190	0.294	
	รวม	602	176.600		
11. คนที่อ่านหนังสือมากจะรู้เท่าทันคนอื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.194	0.597	1.994
	ภายในกลุ่ม	574	171.897	0.299	
	รวม	576	173.092		
12. เราควรจะไปร้านหนังสือเพื่อเลือกซื้อหนังสือที่น่าสนใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.871	0.435	1.824
	ภายในกลุ่ม	555	132.500	0.239	
	รวม	557	133.371		
13. ของขวัญที่ใหญ่ให้เด็กควรเป็นหนังสือมากกว่าของที่ระลึกอื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.133	0.566	1.291
	ภายในกลุ่ม	463	203.185	0.439	
	รวม	465	204.318		
14. การซื้อหนังสือทำให้เกิดความพึงพอใจถึงแม้ว่าจะไม่ได้อ่าน	ระหว่างกลุ่ม	2	7.259	3.630	7.168*
	ภายในกลุ่ม	472	239.002	0.506	
	รวม	474	246.261		
15. คนที่อ่านหนังสือมากจะตัดสินใจได้ถูกต้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.072	0.536	1.251
	ภายในกลุ่ม	484	207.396	0.429	
	รวม	486	208.468		
16. การอ่านหนังสือทำให้รู้จักคิดวิเคราะห์ มีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.040	0.520	2.099
	ภายในกลุ่ม	606	150.103	0.248	
	รวม	608	151.143		

ตารางที่ 39 (ต่อ)

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
17. โรงเรียนมีชื่อเสียงได้ถ้า นักเรียนเป็นนักอ่าน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.576	1.788	4.618*
	ภายในกลุ่ม	462	178.888	0.387	
	รวม	464	182.465		
18. ถ้าดูโทรทัศน์แล้วก็ไม่จำเป็นต้อง อ่านหนังสือ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.818	1.409	3.073*
	ภายในกลุ่ม	558	255.902	0.459	
	รวม	560	258.720		
19. การอ่านหนังสือทำให้เสียเวลา เสียสายตา สู้ฟังวิทยุไม่ได้	ระหว่างกลุ่ม	2	2.872	1.436	3.923*
	ภายในกลุ่ม	588	215.220	0.366	
	รวม	590	218.091		
20. เมื่อเรียนจากที่ครูสอนจบแล้ว ไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสืออีก	ระหว่างกลุ่ม	2	5.476	2.738	6.597*
	ภายในกลุ่ม	604	250.676	0.415	
	รวม	606	256.152		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.985	0.493	8.124*
	ภายในกลุ่ม	633	38.388	0.061	
	รวม	635	39.374		

*P < .05

ตารางที่ 40 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นรายคู่

ขนาด		ใหญ่	กลาง	เล็ก
	$\bar{X}$	2.87	2.96	2.94
ใหญ่	2.87	-	-0.0920*	-0.0694*
กลาง	2.96	0.0920*	-	0.0226
เล็ก	2.94	0.0694*	-0.0226	-

* $P < .05$

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ปกครอง

ตารางที่ 41 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น

รายการ	ระดับชั้น	ป.6 (N=401)		ม. 1(N=602)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความเกี่ยวข้อง					
1. บิดา		143	35.7	259	43.0
2. มารดา		201	50.1	267	44.4
3. อื่นๆ		57	14.2	73	12.1
4. ไม่ตอบ		-	-	3	0.5
เพศ					
1. ชาย		164	40.9	286	47.5
2. หญิง		231	57.6	310	51.5
3. ไม่ตอบ		6	1.5	6	1.0
วุฒิทางการศึกษา					
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี		373	93.0	507	84.2
2. ปริญญาตรี		19	4.7	61	10.1
3. สูงกว่าปริญญาตรี		4	1.0	4	0.7
4. ไม่ตอบ		5	1.2	30	5.0
อาชีพ					
1. เกษตรกร		161	40.1	239	39.7
2. รับจ้างทั่วไป		142	35.4	176	29.2
3. รับราชการ		16	4.0	69	11.5
4. พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ธนาคาร		6	1.5	11	1.8
5. ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว		52	13.0	59	9.8
6. อื่นๆ		22	5.5	47	7.8
7. ไม่ตอบ		2	0.5	1	0.2

ตารางที่ 42 หนังสือที่ซื้ออ่านในรอบ 1 เดือน ของผู้ปกครอง

รายการ ระดับชั้น	ป. 6 (N=401)				ม. 1 (N=602)			
	ใหญ่ (n=121)	กลาง (n=181)	เล็ก (n=99)	รวม	ใหญ่ (n=210)	กลาง (n=189)	เล็ก (n=203)	รวม
1. ไม่อ่าน	18 (14.9)	50 (27.6)	22 (22.2)	90 (22.4)	38 (18.1)	36 (19.0)	63 (31.0)	137 (22.8)
2. อ่าน	102 (84.3)	129 (71.3)	75 (75.8)	306 (76.3)	171 (81.4)	151 (79.9)	137 (67.5)	459 (76.2)
1 - 5 เล่ม	75 (73.5)	94 (72.9)	65 (86.7)	234 (76.5)	127 (74.3)	128 (84.7)	102 (74.4)	357 (77.8)
6 - 10 เล่ม	12 (11.8)	20 (15.5)	8 (10.7)	40 (13.1)	26 (15.2)	11 (7.3)	23 (16.8)	60 (13.1)
11 - 15 เล่ม	7 (6.9)	3 (2.3)	-	10 (3.3)	4 (2.3)	3 (2.0)	1 (0.7)	8 (1.7)
มากกว่า 15 เล่ม	5 (4.9)	6 (4.7)	1 (1.3)	12 (3.9)	10 (5.8)	6 (4.0)	5 (3.7)	21 (4.6)
อื่นๆ	3 (2.9)	4 (3.1)	1 (1.3)	8 (2.6)	3 (1.8)	3 (2.0)	5 (3.7)	11 (2.4)
3. ไม่ตอบ	1 (0.8)	2 (1.1)	2 (2.0)	5 (1.3)	1 (0.5)	2 (1.1)	3 (1.5)	6 (1.0)

หมายเหตุ : ตัวเลขแถวบนคือความถี่
ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ตารางที่ 43 เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือใน 1 สัปดาห์ ของผู้ปกครอง

ระดับชั้น รายการ	ป. 6 (N=401)				ม. 1 (N=602)			
	ใหญ่ (n=121)	กลาง (n=181)	เล็ก (n=99)	รวม	ใหญ่ (n=210)	กลาง (n=189)	เล็ก (n=203)	รวม
1. น้อยกว่า 2 ชั่วโมง	70 (57.8)	95 (52.5)	52 (52.5)	217 (54.1)	89 (42.4)	92 (48.7)	110 (54.2)	291 (48.3)
2. 2 - 4 ชั่วโมง	30 (24.8)	41 (22.7)	22 (22.2)	93 (23.2)	57 (27.1)	43 (22.7)	52 (25.6)	152 (25.2)
3. 4 - 6 ชั่วโมง	3 (2.5)	11 (6.1)	3 (3.0)	17 (4.2)	22 (10.5)	16 (8.5)	9 (4.4)	47 (7.8)
4. มากกว่า 6 ชั่วโมง	7 (5.8)	3 (1.6)	5 (5.1)	15 (3.8)	22 (10.5)	12 (6.3)	3 (1.5)	37 (6.2)
5. ไม่ได้อ่าน	11 (9.1)	24 (13.2)	16 (16.2)	51 (12.7)	20 (9.5)	17 (9.0)	23 (11.3)	60 (10.0)
6. ไม่ตอบ	-	7 (3.9)	1 (1.0)	8 (2.0)	-	9 (4.8)	6 (3.0)	15 (2.5)

หมายเหตุ : ตัวเลขแถวบนคือความถี่
ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ตารางที่ 44 ประเภทหนังสือที่ผู้ปกครองอ่าน

ระดับชั้น ประเภทหนังสือ	ป. 6 (N = 401)								ม. 1 (N = 602)							
	ใหญ่ (n = 121)		กลาง (n = 181)		เล็ก (n = 99)		รวม		ใหญ่ (n = 210)		กลาง (n = 189)		เล็ก (n = 203)		รวม	
	ไม่อ่าน		อ่าน		ไม่อ่าน		อ่าน		ไม่อ่าน		อ่าน		ไม่อ่าน		อ่าน	
	อ่าน	ไม่อ่าน	อ่าน	ไม่อ่าน	อ่าน	ไม่อ่าน	อ่าน	ไม่อ่าน	อ่าน	ไม่อ่าน	อ่าน	ไม่อ่าน	อ่าน	ไม่อ่าน	อ่าน	ไม่อ่าน
1. ความรู้ทั่วไป	74 (61.2)	35 (28.9)	121 (66.8)	30 (16.6)	64 (64.6)	24 (24.2)	259 (64.6)	89 (22.2)	127 (60.5)	39 (18.6)	123 (65.0)	28 (14.8)	133 (65.5)	28 (13.8)	383 (63.6)	95 (15.8)
2. นิตยสาร/วารสาร	76 (62.8)	35 (28.9)	109 (60.2)	46 (25.4)	57 (57.6)	30 (30.3)	242 (60.3)	111 (27.7)	127 (60.5)	47 (22.4)	117 (62.0)	34 (18.0)	115 (56.6)	27 (13.3)	359 (59.6)	108 (17.9)
3. การ์ตูน	73 (60.3)	33 (27.3)	107 (59.1)	39 (21.5)	66 (66.7)	24 (24.2)	246 (61.3)	96 (23.9)	91 (43.3)	65 (31.0)	98 (51.8)	48 (25.4)	112 (55.2)	32 (15.8)	301 (50.0)	145 (24.1)
4. หนังสือพิมพ์	95 (78.5)	16 (13.2)	139 (76.8)	20 (11.0)	75 (75.8)	12 (12.1)	309 (77.0)	48 (12.0)	175 (83.3)	15 (7.1)	141 (74.6)	19 (10.0)	149 (73.4)	12 (5.9)	465 (77.2)	46 (7.6)
5. อื่นๆ	13 (10.7)	10 (8.3)	13 (7.2)	4 (2.2)	13 (13.1)	4 (4.0)	39 (9.7)	18 (4.5)	16 (7.6)	4 (1.9)	11 (5.8)	7 (3.7)	7 (3.4)	2 (1.0)	34 (5.6)	13 (2.1)

หมายเหตุ : ประเภทหนังสือตอบได้มากกว่า 1 ประเภท

ตัวเลขแถวบนคือความถี่

ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ตารางที่ 45 วิธีกาหนดหึ่งส้อมาอ่านของผู้ปกครอง

ระดับชั้น ประเภทหนังสือ	ป.6												ม.1											
	ใหญ่			กลาง			เล็ก			รวม			ใหญ่			กลาง			เล็ก			รวม		
	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า	ยืม	ซื้อ	เช่า
ประเภทหนังสือ	1. ความรู้ทั่วไป																							
	(n=74)			(n=121)			(n=64)			(n=259)			(n=127)			(n=123)			(n=133)			(n=383)		
	27	47	5	56	72	3	20	46	1	103	165	9	55	75	4	59	70	2	59	77	1	173	222	7
	(36.5)	(63.5)	(6.7)	(46.3)	(59.5)	(2.5)	(31.2)	(72.0)	(1.5)	(39.8)	(63.7)	(3.4)	(43.3)	(59.0)	(3.1)	(48.0)	(57.0)	(1.6)	(44.3)	(58.0)	(0.7)	(45.1)	(58.0)	(1.8)
	2. นิตยสาร/วารสาร																							
(n=76)			(n=109)			(n=57)			(n=242)			(n=127)			(n=117)			(n=115)			(n=359)			
21	54	6	29	77	9	27	30	2	77	161	17	35	97	-	36	83	2	36	80	-	107	260	2	
(27.6)	(71.0)	(7.9)	(26.6)	(70.6)	(8.2)	(47.3)	(52.6)	(3.5)	(31.8)	(66.5)	(7.0)	(27.5)	(76.3)		(30.8)	(71.0)	(1.7)	(31.3)	(69.5)		(30.0)	(72.4)	(0.5)	
3. การ์ตูน																								
(n=73)			(n=107)			(n=66)			(n=246)			(n=91)			(n=98)			(n=112)			(n=301)			
17	56	5	32	81	6	29	39	2	78	176	13	24	66	8	17	81	6	26	87	-	109	234	14	
(23.2)	(76.7)	(6.8)	(30.0)	(75.7)	(5.6)	(43.9)	(59.0)	(3.0)	(31.7)	(71.5)	(5.3)	(26.3)	(72.5)	(8.8)	(17.3)	(82.6)	(6.1)	(23.2)	(77.7)		(36.2)	(77.8)	(46.5)	
4. หนังสือพิมพ์																								
(n=95)			(n=139)			(n=75)			(n=309)			(n=175)			(n=141)			(n=149)			(n=465)			
6	88	1	31	111	-	28	49	-	65	248	1	25	153	-	28	113	1	50	102	-	103	368	1	
(6.3)	(92.6)	(1.0)	(22.3)	(80.0)		(37.3)	(65.3)		(21.0)	(80.2)	(0.3)	(14.3)	(87.4)		(20.0)	(80.1)	(0.7)	(33.5)	(68.4)		(22.1)	(79.1)	(0.2)	
5. อื่นๆ																								
(n=13)			(n=13)			(n=13)			(n=39)			(n=16)			(n=11)			(n=7)			(n=34)			
3	10	-	4	9	-	5	7	3	12	26	3	7	10	2	5	7	1	1	5	1	13	22	4	
(23.0)	(77.0)		(30.7)	(69.2)		(38.4)	(53.8)	(23.0)	(30.7)	(66.7)	(7.7)	(43.7)	(62.5)	(12.5)	(45.4)	(63.6)	(9.1)	(14.3)	(71.4)	(14.3)	(36.2)	(64.8)	(11.8)	

หมายเหตุ : n = จำนวนการอ่านของหนังสือแต่ละประเภทในตารางที่ 44

วิธีการได้มา ตอบได้มากกว่า 1 วิธี

ตัวเลขแถวบนคือความถี่
ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ตารางที่ 46 เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ของคนไทย

ระดับชั้น เวลา	ป. 6 (N = 401)				ม. 1 (N = 602)			
	ใหญ่ (n = 121)	กลาง (n = 181)	เล็ก (n = 99)	รวม	ใหญ่ (n = 210)	กลาง (n = 189)	เล็ก (n = 203)	รวม
1. เข้า	7 (5.8)	15 (8.3)	8 (8.1)	30 (7.5)	17 (8.1)	12 (6.3)	12 (5.9)	41 (6.8)
2. บ่าย	11 (9.1)	11 (6.1)	6 (6.1)	28 (7.0)	17 (8.1)	16 (8.5)	18 (8.9)	51 (8.5)
3. เย็น	25 (20.7)	24 (13.2)	22 (22.2)	71 (17.7)	29 (13.8)	35 (18.5)	31 (15.3)	95 (15.8)
4. กลางคืน	31 (25.6)	32 (17.7)	16 (16.2)	79 (19.7)	48 (22.9)	36 (19.0)	38 (18.7)	122 (20.2)
5. เวลาใดก็ได้	40 (33.0)	75 (41.4)	41 (41.4)	156 (39.0)	85 (40.5)	73 (38.6)	84 (41.3)	242 (40.2)
6. ไม่อ่าน	4 (3.3)	17 (9.4)	5 (5.0)	26 (6.5)	11 (5.2)	10 (5.3)	15 (7.4)	36 (6.0)
7. ไม่ตอบ	3 (2.5)	7 (3.9)	1 (1.0)	11 (2.7)	3 (1.4)	7 (3.7)	5 (2.5)	15 (2.5)

หมายเหตุ : ตัวเลขแถวบนคือความถี่

ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ตารางที่ 47 วิธีการที่ใช้กับหนังสือที่อ่านจบแล้วของผู้ปกครอง

ระดับชั้น วิธีการ	ป. 6 (N = 401)				ม. 1 (N = 602)			
	ใหญ่ (n = 121)	กลาง (n = 181)	เล็ก (n = 99)	รวม	ใหญ่ (n = 210)	กลาง (n = 189)	เล็ก (n = 203)	รวม
1. เก็บไว้	98 (81.0)	131 (72.4)	69 (69.7)	298 (74.3)	172 (81.9)	144 (76.2)	152 (74.9)	468 (77.7)
2. ขาย	10 (8.3)	26 (14.4)	12 (12.1)	48 (12.0)	22 (10.5)	21 (11.1)	23 (11.3)	66 (11.0)
3. แลกเปลี่ยน	20 (16.5)	25 (13.8)	10 (10.1)	55 (13.7)	18 (8.6)	29 (15.3)	18 (8.9)	65 (10.8)
4. ให้คนอื่น ไปอ่านต่อ	63 (52.1)	93 (51.4)	54 (54.5)	510 (52.4)	92 (43.8)	89 (47.1)	87 (42.9)	268 (44.5)
5. ทำลายทิ้ง	5 (4.1)	5 (2.8)	1 (1.0)	11 (2.7)	3 (1.4)	5 (2.6)	5 (2.5)	13 (2.2)
6. บริจาคให้ ห้องสมุด	20 (16.5)	29 (16.0)	15 (15.2)	64 (16.0)	44 (21.0)	26 (13.8)	19 (9.4)	89 (14.8)
7. อื่นๆ	5 (4.1)	4 (2.2)	-	9 (2.2)	14 (6.7)	5 (2.6)	2 (1.0)	21 (3.5)

หมายเหตุ : วิธีการตอบได้มากกว่า 1 วิธี
ตัวเลขแถวบนคือความถี่
ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ตารางที่ 48 การอ่านหนังสือพิมพ์ของผู้ปกครอง

ระดับชั้น การอ่าน	ป. 6 (N = 401)				ม. 1 (N = 602)			
	ใหญ่ (n = 121)	กลาง (n = 181)	เล็ก (n = 99)	รวม	ใหญ่ (n = 210)	กลาง (n = 189)	เล็ก (n = 203)	รวม
1. ไม่อ่าน	16 (13.2)	36 (20.0)	17 (17.1)	69 (17.2)	19 (9.0)	38 (20.1)	39 (19.2)	96 (15.9)
2. อ่าน	104 (86.0)	144 (79.5)	82 (83.0)	330 (82.3)	189 (90.0)	148 (78.3)	157 (77.3)	494 (82.1)
- ทุกวัน	35 (33.6)	35 (24.3)	17 (20.7)	87 (26.4)	79 (42.0)	36 (24.3)	27 (17.1)	142 (29.0)
- 2 - 3 วันครั้ง	37 (35.6)	60 (41.7)	36 (44.0)	133 (40.3)	58 (30.6)	59 (40.0)	72 (46.0)	189 (38.2)
- สัปดาห์ละครั้ง	19 (18.3)	25 (17.3)	21 (25.6)	65 (20.0)	32 (17.0)	32 (21.6)	40 (25.5)	104 (21.0)
- เดือนละครั้ง	7 (6.7)	17 (11.8)	5 (6.1)	29 (8.8)	5 (2.6)	10 (6.7)	9 (5.7)	24 (4.9)
- อื่นๆ	6 (5.8)	7 (4.9)	3 (3.6)	16 (4.8)	14 (7.4)	11 (7.4)	9 (5.7)	34 (6.9)
3. ไม่ตอบ	1 (0.8)	1 (0.5)	-	2 (0.5)	22 (10.5)	41 (21.7)	46 (23.0)	109 (18.1)

หมายเหตุ : ตัวเลขแถวบนคือความถี่

ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ตารางที่ 49 การใช้เวลารว่างของผู้ปกครอง

ระดับชั้น การใช้เวลา	ป. 6 (N = 401)				ม. 1 (N = 602)			
	ใหญ่ (n = 121)	กลาง (n = 181)	เล็ก (n = 99)	รวม	ใหญ่ (n = 210)	กลาง (n = 189)	เล็ก (n = 203)	รวม
1. ดูโทรทัศน์	85 (70.2)	131 (72.4)	66 (66.7)	282 (70.3)	176 (83.8)	129 (68.3)	147 (72.4)	452 (75.1)
2. ฟังวิทยุ	24 (19.8)	56 (30.9)	24 (24.2)	104 (25.9)	85 (40.5)	62 (32.8)	61 (30.0)	208 (34.6)
3. อ่านหนังสือ	81 (66.9)	100 (55.2)	42 (42.4)	223 (55.6)	154 (73.3)	119 (63.0)	108 (53.2)	381 (63.3)
4. ดูภาพยนตร์	16 (13.2)	23 (12.7)	8 (8.1)	47 (11.7)	31 (14.8)	27 (14.3)	28 (13.8)	86 (14.3)
5. พูดคุย	52 (43.0)	90 (49.7)	48 (48.5)	190 (47.4)	110 (52.4)	80 (42.3)	91 (44.8)	281 (46.7)
6. เดินเล่น	25 (20.7)	34 (18.8)	15 (15.2)	74 (18.5)	63 (30.0)	31 (16.4)	41 (20.2)	135 (22.4)
7. ทำสวน	40 (33.1)	91 (50.3)	32 (32.3)	163 (40.6)	99 (47.1)	61 (32.3)	86 (42.4)	246 (40.9)
8. เล่นกีฬา	14 (11.6)	24 (13.3)	9 (9.1)	47 (11.7)	41 (19.5)	28 (14.8)	15 (7.4)	84 (14.0)
9. อื่นๆ	4 (3.3)	5 (2.8)	2 (2.0)	11 (2.7)	11 (5.2)	20 (10.6)	13 (6.4)	44 (7.3)

หมายเหตุ : การใช้เวลารว่างตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตัวเลขแถวบนคือความถี่

ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ระดับชั้น รายการ	ป. 6 (N = 401)										ม. 1 (N = 602)					
	ใหญ่ (n = 121)		กลาง (n = 181)		เล็ก (n = 99)		รวม		ใหญ่ (n = 210)		กลาง (n = 189)		เล็ก (n = 203)		รวม	
	ทำ		ทำ		ทำ		ทำ		ทำ		ทำ		ทำ		ทำ	
	ไม่ทำ		ไม่ทำ		ไม่ทำ		ไม่ทำ		ไม่ทำ		ไม่ทำ		ไม่ทำ		ไม่ทำ	
1. พาไปเลือกซื้อหนังสือ	62	38	97	57	40	37	199	132	125	63	80	80	73	84	278	227
	(51.2)	(31.4)	(53.6)	(31.5)	(40.4)	(37.4)	(50.0)	(33.0)	(59.5)	(30.0)	(42.3)	(42.3)	(36.0)	(41.4)	(46.2)	(38.0)
2. พุดคุยซักถามเรื่อง การเรียน	101	10	162	7	81	2	344	19	197	8	176	5	188	4	561	17
	(83.5)	(8.3)	(89.5)	(3.9)	(82.0)	(2.0)	(86.0)	(4.7)	(94.0)	(3.8)	(93.1)	(2.6)	(93.0)	(2.0)	(93.2)	(2.8)
3. ดูโทรทัศน์ร่วมกัน	98	10	163	9	79	4	340	23	191	10	161	14	163	11	515	35
	(81.0)	(8.3)	(90.0)	(5.0)	(80.0)	(4.0)	(85.0)	(5.7)	(90.1)	(4.8)	(85.2)	(7.4)	(80.3)	(5.4)	(85.5)	(5.8)
4. อ่านหนังสือด้วยกัน	47	53	70	78	23	48	140	179	92	89	79	79	76	80	247	248
	(38.8)	(44.0)	(39.0)	(43.1)	(23.2)	(48.5)	(35.0)	(45.0)	(44.0)	(42.4)	(42.0)	(42.0)	(37.4)	(39.4)	(41.0)	(41.2)
5. อ่านหนังสือแล้ว มาคุยกัน	64	36	102	51	36	38	202	125	132	51	109	55	100	64	341	170
	(53.0)	(30.0)	(56.3)	(28.2)	(36.4)	(38.4)	(50.4)	(31.2)	(63.0)	(24.3)	(58.0)	(29.1)	(50.0)	(31.5)	(56.6)	(28.2)

หมายเหตุ : ตัวเลขแถวบนคือความถี่

ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ตารางที่ 51 เจตคติเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของผู้ปกครอง

ระดับชั้น รายการ	ป.6 (N=401)								ม.1 (N=602)							
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		รวม		ใหญ่		กลาง		เล็ก		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การอ่านหนังสือเหมาะสมกับบุคคลทุกวัย	3.55	0.55	3.49	0.56	3.47	0.56	3.50	0.56	3.61	0.51	3.50	0.57	3.49	0.51	3.54	0.53
2. การอ่านหนังสือเป็นประโยชน์เฉพาะผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้	2.95	0.82	3.00	0.75	3.14	0.70	3.02	0.76	2.84	0.86	2.97	0.81	2.95	0.77	2.92	0.82
3. การอ่านหนังสือเป็นกิจกรรมที่ดีกว่ากิจกรรมอื่นๆ ในช่วงเวลาว่าง	3.25	0.68	3.24	0.62	3.17	0.62	3.23	0.64	3.07	0.68	3.08	0.63	3.13	0.63	3.09	0.65
4. ทุกๆ คนควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง	3.39	0.56	3.39	0.60	3.29	0.58	3.36	0.58	3.39	0.56	3.44	0.56	3.32	0.54	3.38	0.56
5. คนที่อ่านหนังสือมากๆสมควรได้รับการนับถือ	3.00	0.68	3.00	0.69	3.02	0.70	3.01	0.69	2.88	0.70	2.99	0.65	2.90	0.60	2.92	0.66
6. หนังสือที่ดีจะกระตุ้นให้เกิดความอยากเป็นเจ้าของ	2.70	0.76	2.83	0.79	2.65	0.78	2.75	0.78	2.95	0.70	2.85	0.69	2.75	0.74	2.85	0.71
7. การส่งเสริมให้เยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ควรสร้างศูนย์กีฬามากกว่าห้องสมุด	2.83	0.79	2.81	0.90	2.81	0.87	2.82	0.86	2.61	0.73	2.85	0.73	2.76	0.72	2.74	0.73
8. การให้หนังสือเป็นของขวัญแก่บุตรหลานดีกว่าให้ของที่ระลึกอื่นๆ	3.29	0.69	3.32	0.62	3.22	0.59	3.28	0.64	3.20	0.63	3.22	0.60	3.18	0.63	3.20	0.62
รวม	3.13	0.36	3.14	0.37	3.10	0.35	3.13	0.36	3.08	0.39	3.12	0.37	3.08	0.36	3.09	0.37

P < .05

หมายเหตุ : การแปลความค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

3.51 - 4.00	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	เห็นด้วย
1.51 - 2.50	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1.00 - 1.50	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างมาก

ตารางที่ 52 เปรียบเทียบเจตคติของผู้ปกครองชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการอ่านหนังสือ

ระดับชั้น รายการ	ป. 6 (N = 401)		ม. 1 (N = 602)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. การอ่านหนังสือเหมาะสมกับบุคคลทุกวัย	3.50	0.56	3.54	0.53	-0.95
2. การอ่านหนังสือเป็นประโยชน์เฉพาะผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้	3.02	0.76	2.92	0.82	1.90*
3. การอ่านหนังสือเป็นกิจกรรมที่ดีกว่ากิจกรรมอื่นๆ ในช่วงเวลาว่าง	3.23	0.64	3.09	0.65	3.15
4. ทุก ๆ คนควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง	3.36	0.58	3.38	0.56	-0.50
5. คนที่อ่านหนังสือมากๆ สมควรได้รับการนับถือ	3.01	0.69	2.92	0.66	1.81
6. หนังสือที่ดีจะกระตุ้นให้เกิดความอยากเป็นเจ้าของ	2.75	0.78	2.85	0.71	-2.04*
7. การส่งเสริมให้เยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ควรสร้างศูนย์กีฬามากกว่าห้องสมุด	2.82	0.86	2.74	0.73	1.39*
8. การให้หนังสือเป็นของขวัญแก่บุตรหลานดีกว่าให้ของที่ระลึกอื่นๆ	3.28	0.64	3.20	0.62	1.95
รวม	3.13	0.36	3.09	0.37	1.38

*P < .05

ตารางที่ 53 เปรียบเทียบเจตคติของผู้ปกครองชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1
ที่มีต่อการอ่านหนังสือจำแนกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การอ่านหนังสือเหมาะสมกับบุคคลทุกวัย	ระหว่างกลุ่ม	2	1.955	0.977	3.332*
	ภายในกลุ่ม	974	285.777	0.293	
	รวม	976	287.732		
2. การอ่านหนังสือเป็นประโยชน์เฉพาะผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	3.170	1.585	2.504
	ภายในกลุ่ม	948	600.230	0.633	
	รวม	950	603.401		
3. การอ่านหนังสือเป็นกิจกรรมที่ดีกว่ากิจกรรมอื่น ในช่วงเวลาว่าง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.120	0.060	0.143
	ภายในกลุ่ม	931	390.077	0.419	
	รวม	933	390.197		
4. ทุกๆ คนควรได้รับการสนับสนุนให้อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.679	0.839	2.623
	ภายในกลุ่ม	949	303.695	0.320	
	รวม	951	305.374		
5. คนที่อ่านหนังสือมากๆ สมควรได้รับการนับถือ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.799	0.399	0.894
	ภายในกลุ่ม	870	388.459	0.447	
	รวม	872	389.258		
6. หนังสือที่ดีจะกระตุ้นให้เกิดความอยากเป็นเจ้าของ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.485	1.740	3.154*
	ภายในกลุ่ม	878	484.483	0.552	
	รวม	880	487.964		
7. การส่งเสริมให้เยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ควรสร้างศูนย์กีฬามากกว่าห้องสมุด	ระหว่างกลุ่ม	2	2.799	1.399	2.277
	ภายในกลุ่ม	837	514.397	0.615	
	รวม	839	517.195		
8. การให้หนังสือเป็นของขวัญแก่บุตรหลานดีกว่าให้ของที่ระลึกอื่นๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.843	0.421	1.070
	ภายในกลุ่ม	931	366.807	0.394	
	รวม	933	367.650		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.383	0.191	1.399
	ภายในกลุ่ม	986	134.836	0.137	
	รวม	988	135.218		

*P < .05

ตอนที่ 7 แนวทางส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

ตารางที่ 54 ลักษณะหนังสือที่ควรให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้

ระดับชั้น ลักษณะหนังสือ	ป. 6 (N = 15)			ม. 1 (N = 15)			รวม (N = 30)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
1. เนื้อหา									
1.1 มีความถูกต้อง	3.73	0.59	มากที่สุด	3.87	0.35	มากที่สุด	3.80	0.48	มากที่สุด
1.2 มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัย	3.53	0.52	มากที่สุด	3.73	0.46	มากที่สุด	3.63	0.49	มากที่สุด
1.3 มีความสั้นยาว เหมาะสมกับ ช่วงความสนใจของเด็กแต่ละวัย	3.53	0.52	มากที่สุด	3.53	0.64	มากที่สุด	3.53	0.57	มากที่สุด
1.4 มีตัวอย่างประกอบ	3.40	0.63	มาก	3.60	0.63	มากที่สุด	3.50	0.63	มาก
1.5 สามารถใช้ประกอบการสอนได้	0.20	0.75	-	0.00	0.00	-	0.13	0.72	-
1.6 ตามสภาพความพร้อมของเด็ก	0.00	0.00	-	0.00	0.00	-	0.00	0.00	-
2. การนำเสนอเนื้อหา									
2.1 ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ	3.53	0.52	มากที่สุด	3.67	0.49	มากที่สุด	3.60	0.50	มากที่สุด
2.2 ส่งเสริมการเรียนรู้การสอน	3.47	0.52	มาก	3.67	0.49	มากที่สุด	3.57	0.50	มากที่สุด
3 การใช้ภาษา									
3.1 ใช้คำศัพท์เหมาะสมกับวัย	3.60	0.51	มากที่สุด	3.93	0.26	มากที่สุด	3.77	0.43	มากที่สุด
3.2 ถูกต้องตามหลักภาษา	3.73	0.46	มากที่สุด	3.87	0.35	มากที่สุด	3.80	0.41	มากที่สุด
3.3 ใช้ภาษาร้อยแก้ว	3.40	0.51	มาก	3.20	0.55	มาก	3.30	0.51	มาก
3.4 ใช้ภาษาร้อยกรองอย่างง่าย เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	3.27	0.59	มาก	3.40	0.63	มาก	3.33	0.61	มาก
4 คุณประโยชน์									
4.1 ได้ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ ประโยชน์ในชีวิตได้	3.67	0.49	มากที่สุด	3.80	0.56	มากที่สุด	3.73	0.52	มากที่สุด
4.2 ช่วยพัฒนาความคิด และสติปัญญา	3.60	0.51	มากที่สุด	3.87	0.35	มากที่สุด	3.73	0.45	มากที่สุด

ตารางที่ 54 (ต่อ)

ลักษณะหนังสือ ระดับชั้น	ป. 6 (N = 15)			ม. 1 (N = 15)			รวม (N = 30)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
5 ความน่าสนใจ									
5.1 ขนาดรูปเล่มกะทัดรัด	3.27	0.59	มาก	3.33	0.72	มาก	3.30	0.65	มาก
5.2 ชื่อเรื่องดึงดูดความสนใจ	3.87	1.09	มากที่สุด	3.60	0.51	มากที่สุด	3.73	0.78	มากที่สุด
5.3 กระดาษมีคุณภาพดี	3.07	0.70	มาก	3.07	0.70	มาก	3.07	0.69	มาก
5.4 มีภาพประกอบ	3.47	0.52	มาก	3.33	0.72	มาก	3.40	0.62	มาก
5.5 เนื้อหาดึงดูดความสนใจ	3.27	0.70	มาก	3.67	0.62	มากที่สุด	3.47	0.68	มาก
รวม	3.14	0.63	มาก	3.22	0.66	มาก	3.18	0.65	มาก

ตารางที่ 55 ประเภทหนังสือที่ควรให้โรงเรียนประถมศึกษาเรียนรู้

ระดับชั้น ประเภทหนังสือ	ป. 6 (N = 15)			ม. 1 (N = 15)			รวม (N = 30)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
1 หนังสือภาพ	3.67	0.49	มากที่สุด	3.27	0.80	มาก	3.47	0.68	มาก
2 นิยาย	2.73	0.86	มาก	2.27	0.75	น้อย	2.50	0.78	น้อย
3 กวีนิพนธ์	2.67	0.62	มาก	2.60	0.51	มาก	2.63	0.56	มาก
4 ชีวประวัติ	2.80	0.56	มาก	2.73	0.70	มาก	2.77	0.63	มาก
5 ความรู้ทั่วไป	3.40	0.63	มาก	3.67	0.49	มากที่สุด	3.53	0.57	มากที่สุด
6 หนังสืออ้างอิง	3.27	0.70	มาก	2.87	0.74	มาก	3.07	0.74	มาก
7 หนังสือชุดกิจกรรม	3.27	0.70	มาก	3.33	0.49	มาก	3.30	0.60	มาก
8 วารสาร/นิตยสาร	2.73	0.80	มาก	2.80	0.77	มาก	2.77	0.77	มาก
9 การ์ตูน	2.53	0.83	มาก	2.47	0.74	น้อย	2.50	0.78	น้อย
10 หนังสือพิมพ์	3.13	0.92	มาก	3.20	0.77	มาก	3.17	0.83	มาก
รวม	3.02	0.79	มาก	2.92	0.77	มาก	2.97	0.78	มาก

ตารางที่ 56 แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้จากหนังสือ

ระดับชั้น แนวทางการส่งเสริม	ป. 6 (N = 15)			ม. 1 (N = 15)			รวม (N = 30)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น คิดเห็น
1 นโยบายของโรงเรียน									
1.1 มีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมการเรียนรู้จากการอ่าน	3.33	0.62	มาก	3.67	0.62	มากที่สุด	3.50	0.63	มาก
1.2 มีโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย	3.20	0.68	มาก	3.33	0.82	มาก	3.27	0.74	มาก
2 เจตคติ									
2.1 สร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน	3.53	0.64	มากที่สุด	3.67	0.62	มากที่สุด	3.60	0.62	มากที่สุด
3 การจัดการเรียนการสอน									
3.1 ใช้เทคนิควิธีสอนที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้	3.47	0.52	มาก	3.87	0.35	มากที่สุด	3.67	0.48	มากที่สุด
3.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	3.40	0.51	มาก	3.67	0.62	มากที่สุด	3.53	0.57	มากที่สุด
3.3 มีการติดตามผลการศึกษาค้นคว้าอย่างต่อเนื่องและแจ้งผลให้นักเรียนรู้ความก้าวหน้า	3.27	0.46	มาก	3.40	0.74	มาก	3.33	0.61	มาก

ตารางที่ 56 (ต่อ)

ระดับชั้น แนวทางการส่งเสริม	ป. 6 (N = 15)			ม. 1 (N = 15)			รวม (N = 30)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
4 แหล่งความรู้									
4.1 มีห้องสมุด/มุมหนังสือ ให้นักเรียนค้นคว้าอย่าง เพียงพอ	3.67	0.49	มากที่สุด	3.67	0.72	มากที่สุด	3.67	0.61	มากที่สุด
4.2 มีแหล่งข้อมูลให้นักเรียน ได้ศึกษาค้นคว้าอย่าง หลากหลาย	3.27	0.70	มาก	3.53	0.74	มากที่สุด	3.40	0.72	มาก
4.3 จัดสิ่งแวดลอมที่เอื้อต่อ การหาความรู้และการอ่าน	3.40	0.51	มาก	3.67	0.62	มากที่สุด	3.53	0.57	มากที่สุด
รวม	3.39	0.57	มาก	3.61	0.66	มากที่สุด	3.50	0.63	มาก

คณะผู้ดำเนินการวิจัย

ที่ปรึกษา

อธิบดีกรมวิชาการ

รองอธิบดีกรมวิชาการ

ที่ปรึกษากรมวิชาการ (คุณหญิงแม่นมาส ขวลิต)

ผู้อำนวยการกองวิจัยทางการศึกษา (นางสาวอรุณศรี อนันตรศิริชัย)

หัวหน้าโครงการ

นางสาวมณีนภา

ชุตินุตร

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวกัญญิกา

พราหมณ์พิทักษ์

นางมยุรี

ละอองแก้ว

นางสาวรัตนา

แสงบัวเผื่อน

ผู้สร้างเครื่องมือ

นางสาวมณีนภา

ชุตินุตร

นางสาวกัญญิกา

พราหมณ์พิทักษ์

ผู้พิจารณาเครื่องมือ

คุณหญิงแม่นมาส

ขวลิต

นางสาวอรุณศรี

อนันตรศิริชัย

ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล

นางสาวมณีนภา

ชุตินุตร

นางสาวกัญญิกา

พราหมณ์พิทักษ์

นางอุทัยวรรณ

เฉลิมชัย

นางมยุรี

ละอองแก้ว

นายสหชาติ

เหล็กชาย

นางนวลจันทร์

จันทร์มณี

นางสาวรัตนา	แสงบัวเพื่อน
นางสาวอังคณา	ผิวเกลี้ยง
นางสาวอมรรัตน์	พัชนี
นางสาวรัตติยา	ดอกจูน
นางสาววราภรณ์	ยศทอง
นางสาวสุภาพร	พรหมนิยม
นายสุวัฒน์	ตั้งจิตยงลิระ

ผู้วิเคราะห์ข้อมูล

นางสาวกัญนิกา	พรหมณพิทักษ์
นางมยุรี	ละอองแก้ว
นางสาวรัตนา	แสงบัวเพื่อน
นางสาวสกุลทิพย์	ดุษิมา
นางสาวนันทนา	มุดและ

ผู้เขียนรายงานการวิจัย

นางสาวกัญนิกา	พรหมณพิทักษ์ (บทที่ 1 , 3, 4, 5)
นางมยุรี	ละอองแก้ว (บทที่ 2)

ผู้ตรวจและพิจารณารายงานการวิจัย

คุณหญิงแม่นมาส	ชวลิต
นางสาวศรีสมร	พุ่มสะอาด
นางสาวมณีนภา	ชุตินุตร

ผู้พิมพ์ต้นฉบับ

นางสาวศุภาวรรณ	กิจโอสถ
นางสาวสมาพร	พงษ์เกิดลาม

ผู้ออกแบบปก

นายพิณิจ	สุชะยันต์
----------	-----------

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา
314-316 ปากซอยบ้านบาตร บำรุงเมือง ป้อมปราบฯ กรุงเทพฯ 10100
นายปกรณ์ ต้นสกุล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา 2543
โทร. 223-5548, 223-3351

